

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**ALPMAN ADLI ÇİZGİ FİLMİN YABANCILARA
TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KÜLTÜREL ÖGELER
BAĞLAMINDA İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MELİKE ÇİÇEK

İSTANBUL, 2024

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**ALPMAN ADLI ÇİZGİ FİLMİN YABANCILARA
TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KÜLTÜREL ÖGELER
BAĞLAMINDA İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**MELİKE ÇİÇEK
(210521014)**

**Danışman
(Dr. Öğr. Üyesi Şaban Çobanoğlu)**

İSTANBUL, 2024

22/01/2024

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi tezli yüksek lisans programı öğrencisi 210521014 numaralı **Melike ÇİÇEK**'in, hazırladığı "*Alpman Adlı Çizgi Filmin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Ögeler Bağlamında İncelenmesi*" konulu yüksek lisans ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 22.01.2024 Pazartesi günü saat 16:00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne ~~Öğrenci~~/Oy Birliği** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının .....
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Karar
1. Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÇOBANOĞLU (Danışman)	Kabul .....
2. Doç. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL	Kabul .....
3. Prof. Dr. Ali Fuat ARICI	Kabul .....
4.	.....
5.	.....
6. (İkinci Danışman)*.....	.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Melike Çiçek

TEŞEKKÜR

Alpman Adlı izgi Filmin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğeler Bağlamında İncelenmesi adlı yüksek lisans tez çalışmam boyunca benden bilgi ve deneyimlerini esirgemeyen danışman Hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi şaban ÇOBANOĞLU'na teşekkür ederim.

Tez çalışmamda görüşleriyle bana destek olan Öğr. Gör. Gökhan GÜNEY, Dr. Öğr. Üyesi Emrullah BANAZ, Sena TOPALOĞLU ve Elifnur YAVUZ'a teşekkür ederim.

Hayatımın her alanında her zaman arkamda olan maddi ve manevi hiçbir desteğini esirgemeyen sevgili aileme teşekkür ederim.

Melike iek

ALPMAN ADLI IZGI FİLMİN YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KÜLTÜREL ÖGELER BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Melike iek

ÖZET

Kültür; bir milletin yaşayış, düşünce, inanç, gelenek-görenek, yiyecek, kıyafet, deyim, atasözü gibi unsurlardan oluşmaktadır. Bunlardan bazıları diğer kültürlerle benzer ya da aynı olabileceği gibi farklı da olabilir. Benzer ya da aynı olduğu vakit yabancı dil öğreniminde hedef dile olan n yargıyı ortadan kaldırmaktadır. Bu sebeple kültür aktarımının dil öğrenimine faydası olacağı aşıkardır. Çünkü bir yabancı dil hedef dilin kültürü çevresinde öğrenilmektedir. Kültür aktarımının nasıl yapılacağı önemli hususlardan biridir. Yabancı dil olarak Türkçe Ğretiminde çok sayıda materyal bulunmaktadır. Bunlardan biri de görsel-işitsel araçlardır. Görsel-işitsel araçların hem kalıcılığı hem hızlı öğrenmeyi sağlaması hem de kalıcı olan bilgilerin geç unutulması bakımından önemli olduğu bilinmektedir. Görsel-işitsel araçlardan olan çizgi filmleri büyük küçük fark etmeksizin her yaştan insan izlemektedir. Özellikle küçük yaşlarda izlendiğinde çocuklar çizgi filmdeki karakterleri rol model olarak almaktadır. Bu durumda da öğrencinin çizgi filmde öğrendiği bilgileri gerçek yaşamda uygularken kültür aktarımı aracılığıyla dil öğrenimi gerçekleşmektedir. Ana dil olarak Türkçe öğrenimiyle ilgili çok sayıda çizgi film bulunmaktadır. Ancak yabancı dil olarak Türkçe Ğretimi konusundaki çizgi filmlerin sayısı sınırlıdır. Bu durumdan hareketle “Alpman” izgi filmi hem kültür aktarımı hem de yabancı dil Ğretimi bakımından incelenmeye uygun bulunmuştur.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ve yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. MinikaGO kanalında yayımlanan

“Alpman” adlı çizgi filmin 39 bölümü kültürel öğeler bakımından değerlendirilerek içerik analizi yapılmıştır. Türk kültüründe bulunan deyimler, atasözleri, oyunlar, yiyecekler, eşyalar ve mecazlı anlatımların bulunduğu ilk 16 bölüm TOGÜ TÖMER B2 seviyesindeki öğrencilere izletilmiştir. Çizgi filmin kültür aktarımı ve yabancı dil olarak Türkçe öğreniminde uygulanabilirliğini ölçmek adına öğrencilere yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır.

Araştırmada 120 deyim, 5 atasözü, 9 oyun, 16 isim, 6 yiyecek, 10 jest ve mimik, 16 kıyafet, 12 eşya, 11 mecazlı anlatım tespit edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu sonucuna göre “Alpman” çizgi filminin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hem kültür aktarımı hem dil öğrenimi bakımından faydalı olacağı kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler; Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Yabancı Dil Öğretimi, Kültür Aktarımı, Çizgi Film, Alpman, MinikaGO

INVESTIGATION OF THE CARTOON CALLED ALPMAN IN THE CONTEXT OF CULTURAL ELEMENTS IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS

Melike Çiçek

ABSTRACT

Culture; It consists of elements such as a nation's lifestyle, thought, belief, traditions-customs, food, clothing, idioms and proverbs. Some of these may be similar or the same as other cultures, or they may be different. When it is similar or the same, it eliminates the prejudice against the target language in foreign language learning. For this reason, it is obvious that cultural transfer will benefit language learning. Because a foreign language is learned around the culture of the target language. How to transfer culture is one of the important issues. There are many materials in teaching Turkish as a foreign language. One of these is audiovisual tools. It is known that audiovisual tools are important in terms of ensuring permanence and rapid learning, as well as ensuring that permanent information is not forgotten late. People of all ages, regardless of age, watch cartoons, which are audiovisual tools. Especially when watched at a young age, children take the characters in cartoons as role models. In this case, language learning takes place through cultural transfer while the student applies the information he learned in the cartoon to real life. There are many cartoons about learning Turkish as a mother tongue. However, the number of cartoons on teaching Turkish as a foreign language is limited. Based on this situation, the "Alpman" cartoon was found suitable for examination in terms of both cultural transfer and foreign language teaching.

In the research, content analysis and semi-structured interview form, which are qualitative research methods, were applied. 39 episodes of the cartoon "Alpman" broadcast on the MinikaGO channel were evaluated in terms of cultural elements and

content analysis was carried out. The first 16 episodes, which include idioms, proverbs, games, foods, objects and figurative expressions in Turkish culture, were shown to TOGÜ TÖMER B2 level students. A semi-structured interview form was applied to the students in order to measure the applicability of cartoons in cultural transfer and learning Turkish as a foreign language.

In the research, 120 idioms, 5 proverbs, 9 games, 16 names, 6 foods, 10 gestures and facial expressions, 16 clothes, 12 items, 11 metaphorical expressions were identified. According to the results of the semi-structured interview form, it was concluded that the "Alpman" cartoon would be useful in teaching Turkish as a foreign language in terms of both cultural transfer and language learning.

Keywords; Teaching Turkish as a Foreign Language, Foreign Language Teaching, Cultural Transfer, Cartoon, Alpman, MinikaGO

ÖN SÖZ

Kültür, insan yaşamındaki gelenek-görenek, inanç, davranış, sanat, atasözü, deyim gibi birçok unsuru barındıran zengin bir kavramdır. Kültür gerek kuşaklararası aktarımın devamlılığı bakımından gerek yabancı dil öğretiminde hayati öneme sahiptir. Bu aktarımın gerçekleşmesinde yazılı ve görsel-işitsel araçlar kullanılmaktadır. Görsel-işitsel araçlar arasında kalıcılığı uzun süre sağlaması ve cezbedici özellikleri bakımından çizgi filmler ön plana çıkmaktadır.

Araştırmamızda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde “Alpman” çizgi filminin ders içi ya da yardımcı araç-gereç olarak kullanılabilirliği ve kültür aktarımındaki rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Türk yapımı pek çok çizgi film incelenmiş olup “Alpman” çizgi filminin eski Türk oyunları ve sporlarını ele alması bakımından kültür aktarımındaki faydaları göz önünde bulundurularak araştırılması uygun bulunmuştur.

Tez çalışması hedeflenen amaç kapsamında; giriş, kuramsal çerçeve, ilgili araştırmalar, yöntem, bulgular ve yorumlar, tartışma, sonuç ve öneriler olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde; araştırmanın problemi, amacı, önemi, sınırlılıkları ve varsayımlarına yer verilmiştir. Kuramsal Çerçeve bölümü; kültür ve dil, kaynak ve hedef kültür, yabancı dil, Türk kültürü, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Türkiye ve yurt dışında Türkçe öğretimi, görsellik ve yabancı dil öğretimi, çizgi filmler ile kültür aktarımı, çizgi filmlerin materyal olarak kullanılması, kültürel öğeler bağlamında çizgi filmler, MinikaGO ve Alpman başlıklarından oluşmaktadır. İlgili Araştırmalar bölümünde; Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde çizgi filmler aracılığıyla kültür aktarımı ve yarı yapılandırılmış görüşme formuyla ilgili çalışmalar yer almaktadır.

Yöntem bölümünde; araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama teknikleri ve verilerin analizi hakkında bilgiler verilmiştir. Bulgular ve Yorumlar bölümünde; Alpman çizgi filminden elde edilen kültürel öğeler ile öğrencilere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen bulgular yer

almaktadır. Tartışma, Sonuç ve Öneriler bölümünde; araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde çizgi filmle ilgili yapılan diğer çalışmalar incelenmiş, bu çalışmalarla bizim çalışmamızda ortaya çıkan görüşler ışığında tartışma bölümü yazılmıştır. Sonuç bölümünde araştırma kapsamında elde edilen verilere dayanılarak bazı önerilerde bulunulmuştur.

Ocak, 2024

Melike Çiçek

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
ÖN SÖZ.....	ix
TABLO LİSTESİ	xiv
RESİM LİSTESİ	xvi
GRAFİK LİSTESİ	xviii
KISALTMALAR	xix
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	4
1. PROBLEM DURUMU	4
1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI	5
1.2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
1.3. PROBLEM CÜMLESİ.....	6
1.4. ALT PROBLEMLER.....	6
1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	7
1.6. VARSAYIMLAR.....	7
İKİNCİ BÖLÜM	8
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	8
2.1. KÜLTÜR VE DİL	8
2.1.1. Kaynak ve Hedef Kültür	11
2.1.1.1. Yabancı Dil	12
2.1.1.1.1. Kültür Bağlamında Yabancı Dil.....	13
2.1.1.1.2. Türk Kültürü	19
2.2. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ	21
2.2.1. Türkiye ve Yurt Dışında Türkçe Öğretimi	22
2.3. GÖRSELLİK VE YABANCI DİL ÖĞRETİMİ	23
2.4. ÇİZGİ FİMLER İLE KÜLTÜR AKTARIMI.....	23

2.5. ÇİZGİ FİMLERİN MATERYAL OLARAK KULLANILMASI	24
2.5.1. Kültürel Ögeler Bağlamında Çizgi Filmler	25
2.6. MİNİKAGO	26
2.7. ALPMAN	27
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	29
3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	29
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	32
4. YÖNTEM.....	32
4.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	32
4.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	32
4.3. VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ.....	33
4.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	34
BEŞİNCİ BÖLÜM	37
5. BULGULAR VE YORUMLAR.....	37
5.1. ALPMAN ÇİZGİ FİLMİNDEN ELDE EDİLEN KÜLTÜREL ÖGELERLE İLGİLİ BULGULAR.....	37
5.1.1. Deyim ile İlgili Bulgular ve Yorumlar	37
5.1.2. Atasözü ile İlgili Bulgu ve Yorumlar	38
5.1.3. Oyunlar ile İlgili Bulgu ve Yorumlar	39
5.1.4. İsimler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar	42
5.1.5. Yiyecekler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar	44
5.1.6. Jest ve Mimikler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar.....	45
5.1.7. Kıyafetler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar	52
5.1.8. Eşyalar ile İlgili Bulgu ve Yorumlar	54
5.1.9. Mecazlı Anlatımlar ile İlgili Bulgu ve Yorumlar	59
5.2. ÖĞRENCİLERLE BİREYSEL GÖRÜŞMELERDEN ELDE EDİLEN BULGULAR	60
5.2.1. Öğrencilerin Çizgi Film İzleyerek Türkçe Öğrenmeye Yönelik Görüşleri.....	60
5.2.2. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Türk Oyunlarına Yönelik Görüşleri....	62
5.2.3. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Türk Oyunları ile Kendi kültürlerindeki Oyunlara Yönelik Görüşleri	69

5.2.4. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Kişilere Yönelik Görüşleri	71
5.2.5. Öğrencilerin Çizgi Filmde Kullanılan Dilin Kolaylık ve Zorluk Derecesine Yönelik Görüşleri	74
5.2.6. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Türk Kültürünü Yansıtan Kişilerin Kıyafetlerine Yönelik Görüşleri	76
5.2.7. Öğrencilerin Çizgi Filmi İzlerken Yeni Kelime, Deyim, Atasözü Öğretiminde Yönelik Görüşleri.....	80
5.2.8. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Oba Kavramına Yönelik Görüşleri.....	84
5.2.9. Öğrencilerin Çizgi Filmin Müziğine Yönelik Görüşleri.....	88
5.2.10. Öğrencilerin Çizgi Filmde Hareketle Türk Kültürü ile Kendi Kültürlerinin Benzerliğine Yönelik Görüşleri	90
5.2.11. Öğrencilerin Çizgi Film İzledikten Sonra Hangi Becerilerin Geliştiğine Yönelik Görüşleri	95
5.2.12. Öğrencilerin Çizgi Filmin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Uygulanabilirliğine Yönelik Görüşleri	97
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	101
KAYNAKÇA	113
EKLER.....	120

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 4.1:	Örencilere İzletilen Bölümler ve Görüşme Formu 33
Tablo 4.2:	Araştırmaya Katılan Öğrencilere Yönelik Bilgiler 33
Tablo 4.3:	Alpman Çizgi Filminde Analiz Edilen Bölüm ve Dakikalar 34
Tablo 5.1:	Çizgi Filmde Yer Alan Deyimler 37
Tablo 5.2:	Çizgi Filmde Yer Alan Atasözleri 38
Tablo 5.3:	Çizgi Filmde Yer Alan Oyunlar 39
Tablo 5.4:	Çizgi Filmde Yer Alan Yiyecekler 44
Tablo 5.5:	Çizgi Filmde Yer Alan Jest Ve Mimikler 45
Tablo 5.6:	Çizgi Filmde Yer Alan Mecazlı Anlatımlar 59
Tablo 5.7:	Öğrencilerin Çizgi Film İzleyerek Türkçe Öğrenmesine Yönelik Görüşleri ve Frekans Dağılımı 60
Tablo 5.8:	Alpman Çizgi Filmindeki Oyunlardan En Çok Hangisi/Hangilerini Sevdiklerine Yönelik Görüşleri ve Frekans Dağılımı 62
Tablo 5.9:	Alpman Çizgi Filmindeki Oyunlar ile Ülkelerindeki Oyun Benzerliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı 69
Tablo 5.10:	Alpman Çizgi Filminde En Sevdikleri Kişilere Yönelik 71

Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Tablo 5.11:	Alpman Çizgi Filmindeki Cümlelerin Kolaylığına Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı	74
Tablo 5.12:	Alpman Çizgi Filmindeki Kişilerin Kıyafetlerine Yönelik Görüşleri ve Frekans Dağılımı	76
Tablo 5.13:	Alpman Çizgi Filmini İzlerken Öğrendikleri Yeni Kelime ve Cümlelere Yönelik Görüşleri ve Frekansları	80
Tablo 5.14:	Alpman'ın Ailesinin Yaşadığı Yere (Oba) Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekansları	84
Tablo 5.15:	Alpman Çizgi Filminin Müziğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı	88
Tablo 5.16:	Alpman Çizgi Filmi İle Kendi Kültürlerinin Benzerliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı	90
Tablo 5.17:	Çizgi Filmi İzleyince En Çok Hangi Dil Becerisi Geliştiğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı	95
Tablo 5.18:	Alpman Çizgi Filminin Sıkıcılığına Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı	97

RESİM LİSTESİ

Resim 2.1:	Kazakistan Göçebe Yaşam Tarzı	19
Resim 2.2:	Çöğen-Çevgen Oyunu	20
Resim 2.3:	Kartal ve Kaplan Obası	28
Resim 5.1:	Baybars'ın Tahminde Bulunması	46
Resim 5.2:	Mehmet Bey'in Ellerini Kavuşturması	47
Resim 5.3:	Mehmet ve Tuğrul Bey'in Birbirine Teşekkür Etmesi	48
Resim 5.4:	Kaçkar'ın Stres Olup Başını Arkaya Yaslaması	49
Resim 5.5:	Kaçkar'ın Sinirlenmesi	49
Resim 5.6:	Oğuzhan'ın Gülşah'a Sinirlenmesi	50
Resim 5.7:	Melike'nin Baybars'a Sinirlenmesi	51
Resim 5.8:	Kara Bey'in (Şahin Bey) Üzülmesi	51
Resim 5.9:	Kara Bey'in (Şahin Bey) Sağa Sola Kafasını Sallaması	52
Resim 5.10:	Çocukların Aşağı Yukarı Kafa Sallaması	52
Resim 5.11:	Kıyafetler	53
Resim 5.12:	Mehmet Bey	54
Resim 5.13:	Tuğrul Bey	54
Resim 5.14:	Çadır	55

Resim 5.15:	Çadırın İçi	55
Resim 5.16:	Çadır Dokuma	56
Resim 5.17:	Yumak Yapma Aleti	56
Resim 5.18:	Toprak Eşyalar	57
Resim 5.19:	Yemek Yapılan Büyük Kazan	57
Resim 5.20:	Akgün Hatun'un Kuzinede Yemek Pişirmesi	58
Resim 5.21:	Çadırın Girişindeki Kandil	59

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Çizgi Filmdeki Kültürel Ögeler

101

KISALTMALAR

TÖMER	Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Ö	Öğrenci
Öğrt	Öğretmen
CoE	Council Of Europe
Vb.	Ve benzeri
S.	Sayfa
TDK	Türk Dil Kurumu
E.T.	Erişim Tarihi
vd	ve Diğerleri
TOĞÜ	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
YTB	Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

GİRİŞ

Dil, kendi kuralları olan ve bu kurallar dâhilinde gelişen, insanlar arasındaki iletişimi sağlayan en önemli araçtır. Gül ve Soysal'a (2009) göre, “Dil, insanın dünyadaki yerini ve değerini belirleyen, insanı insan yapan niteliklerin başında gelir” (s. 66).

Günümüzde sadece bir dil bilmek yeterli değildir. İnsanlar farklı sebeplerden dolayı daha fazla yabancı dil öğrenmek istemektedir. Yabancı dil öğrenen bir kişi o dile ait kültürü de öğrenmektedir. İşcan'ın (2017, s. 440) belirttiği gibi bir yabancı dil yalnızca dil bilgisi kurallarını bilerek öğrenilememektedir. Kültür bir toplumun değerlerini, yemeklerini, kıyafetlerini vb. her şeyini içine aldığı için yabancı dil de büyük ölçüde kültür aktarımıyla öğrenilmektedir. Halliday'e (1978) göre her dile ait kavramlar bulunmaktadır ve bu kavramlar o milletin hayat tarzları, düşünme şekilleri gibi bazı kültürel unsurları yansıtmaktadır. Fransızlar, İngilizler, Almanlar hangi durumda nasıl tepki verir, düşünür, konuşur, hareket eder gibi konular o ülkeye ait kültürle ilişkilidir (akt., Çakır, 2011, s. 249). Bu görüşlerden hareketle her dilde yer alan toplum içindeki giyim-kuşam, yiyecek-içecek, sözlü ve sözsüz davranışlar, deyimler, atasözleri vb. unsurlar o toplumun kendi kültürünü ve söz varlığını oluşturmaktadır. Toplumların yaşayış şekilleri kültürleri hakkında bilgi vermektedir.

Yabancı dil öğrenimine olan ilginin hızla artmasıyla birlikte yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine karşı olan taleplerinde arttığı görülmektedir. Bunun en büyük sebepleri arasında TÖMER, Türkiye Maarif Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü, YTB gibi kurumlar aracılığıyla Türkçe öğretimi faaliyetlerinin uluslararası alanda yaygınlaştırılması yer almaktadır. Adı geçen kurumların dışında televizyonun ilgi çekici ve eğlenceli olması sebebiyle sadece Türk dizi ve filmlerini izleyerek de Türkçeyi ve Türk kültürünü kendi kendine öğrenenlerin sayısının oldukça fazla olduğu bilinmektedir. Kuşçu'nun (2017, s. 222) belirttiği gibi teknolojik aletlerin

hayatımıza girmesi sonucunda kaliteli yapımların etkisiyle dil öğretimine dair hedeflenen kazanımlara ulaşılması kolaylaşmıştır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine olan ilginin her geçen gün artmasıyla birlikte hem eğlenerek hem öğrenerek hem de kültür aktarımının sağlanacağı sınıf içi ve sınıf dışı kullanılacak materyale ihtiyaç duyulmaktadır. Şengül'e (2015, s. 16) göre yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde farklı görsel, işitsel ve aynı zamanda birden çok duyuya hitap eden eşya ve materyaller tercih edilmelidir. Bu materyallerin öğrencinin ilgisini ve dikkatini cezbeden görsel-işitsel araçlardan seçilmesi gerekmektedir. Demirel'e (2021, s. 30) göre görsel-işitsel araçlar öğrenimi daha kolaylaştırmakta ve öğrencinin dikkatini derse vermesinde etkili olmakta, kelimelerin, cümlelerin oluşumunu basitleştirmektedir. Görsel-işitsel araçların kelime ve cümle kullanımı basitleştirme işlevini en etkili biçimde yerine getiren ilk materyal şüphesiz çizgi filmlerdir. Çizgi filmlerin amacı izleyiciyi eğlendirirken düşündürmek aynı zamanda bilgi vermektir.

Çizgi film denildiği zaman akla ilk olarak çocuklara hitap etmesi gerektiği gelmektedir. Ancak RTÜK'ün web sitesinde her program için hazırlanmış akıllı işaretler bulunmaktadır. Bu işaretler, programların izleyici kitlesini belirlemektedir. RTÜK'ün web sitesinde "Alpman" çizgi filminin genel izleyici kitlesine hitap ettiği görülmektedir. Genel izleyici kitlesi, yaş kriteri olmadan toplumdaki her bireyin güvenli bir şekilde izleyebileceği yayınlar olduğu anlamına gelmektedir. Bütün bu anlatılanlar göz önünde bulundurularak çalışmamızda çizgi filmde hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrenciye hem dil öğretimi hem de kültür aktarımı konusunda faydalı olabileceğini düşündüğümüz "Alpman" çizgi filmi incelenmiştir.

Çizgi filmin 39 bölümü defalarca izlenerek kültürel öğeler tespit edilmiştir. Türk kültüründe olan deyimler, atasözleri, oyunlar, yiyecekler, eşyalar ve mecazlı anlatımların bulunduğu ilk 16 bölüm TOGÜ TÖMER B2 seviyesindeki öğrencilere izletilerek yarı yapılandırılmış görüşme formuyla öğrencilerin fikirleri alınmıştır. Öğrenciler çizgi filmi ilgiyle ve sıkılmadan izlediklerini belirtmişlerdir. Çizgi filmin seviyeye, yaş grubuna uygun ve TÖMER bünyesinde yabancı dil olarak Türkçe

öğretiminde ders içi ve ders dışında kullanılabilir bir materyal olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. PROBLEM DURUMU

Geçmiş zamanlardan beri Türkçeye ve Türk kültürüne olan ilgi her geçen gün artmaktadır. Şüphesiz en büyük etkenlerden biri günümüzde kullanımı hayatlarımız için vazgeçilmez hale gelen kitle iletişim araçlarıdır. Kitle iletişim araçları içerisinde kullanım yaygınlığı göz önüne alındığında televizyon açık ara ön plana çıkmaktadır. Televizyondaki Türk yapımlar aracılığıyla dünyanın her yerinden izleyiciler farklı kültürlerle tanışabilmektedir. Kültür, bir milletin hayata bakışı, gelenek-görenekleri, inançları, sanatı, davranışı gibi öğelerden oluşmaktadır. Memiş'e (2016, s. 608) göre dil kültürün unsuru, aktarıcısı, geliştiricisi konumundadır. İnsanlar, kültürü meydana getiren öğeleri eğitim aracılığıyla bilir ve dil ile devam ettirir. İzleyici televizyonda kültürünü gördüğü bir dili merak duygusuyla öğrenmek istemektedir. Bu durumda yabancı dil öğrenimini beraberinde getirmektedir.

Yabancı dil öğrenirken hedef dilin kültürel kodlarına hâkim olmak gerekmektedir. Öğrenci tarafından, farklı kültürdeki kişilerle iletişim kurarken kodların bilinmemesi yanlış anlaşılmalara sebep olarak iletişimin oluşmasını engellemektedir. Bu durum hedef dile ait ön yargı oluşmasına sebep olabilir. Memiş'e (2016, s. 609) göre yabancı dil olarak Türkçe öğrenen kişilere dil aracılığıyla farklı yöntemler kullanılarak kültürün aktarılması gerekmektedir.

Kültürel kodları öğrenciye aktarmanın çeşitli yöntemleri bulunmaktadır. Bunlar; grupta, işitsel-dilsel, seçmeci, görsel-işitsel, göreve dayalı, dil bilgisi çeviri, sessiz yol ve iletişimsel yöntemlerdir. Bu durumdan hareketle “Yabancı dil öğretirken eğlenceli ve kalıcı dil öğrenimi hangi yöntemle en iyi şekilde gerçekleşir?” Sorusu akla gelmektedir.

Yabancı dil öğretimi yapılırken kullanılan materyallerin çok önemli olduğu bilinmektedir. Yağlı'ya (2018, s. 703) göre materyal kullanımı eğitim ve öğretim sürecine yardım ederken öğrenmeyi kolay hale getirmektedir. Günümüzde en sık

kullanılan materyal ders kitaplarıdır. Oysaki etkili yabancı dil öğretimi için birden çok duyuya hitap eden, eğlenerek öğrenmeyi sağlayan materyale ihtiyaç duyulmaktadır. Görsel-işitsel araçlar sıkıcı öğrenmenin önüne geçerek eğlenceli, kolay ve hızlı öğrenmeyi sağlamaktadır. Sadece görsel-işitsel araçlar yoluyla dahi Türkçeyi öğrenenlerin olduğu bilinmektedir. Duman'a (2013, s. 4) göre görsel-işitsel olarak öğrenilen bilgiler daimî olup kolay hatırlanmayı sağlamaktadır.

Görsel-işitsel araçlar içerisinde birçok farklı kategorinin yer aldığı bilinmektedir. Fakat yabancı dil öğretiminde tercih edilen görsel-işitsel araçlar ve bu araçlar içerisinde seçilen içerikler daha sınırlıdır. Filmler, diziler gibi içerikler bu alanda sıkça tercih ediliyor olsa da çizgi filmler genel anlamda dilin yalın biçimde kullanılmasına ve kültürel öğelerin temel düzeyde verilmesine bağlı olarak diğer içeriklerden öne çıkmaktadır. Görsel-işitsel araçlardan biri olan Türk yapımı çizgi filmlerde kültürel öğelere rastlanmasının mümkün olduğu bilinen bir husustur. Aytan ve Tunçel'e (2015, s. 239-240) göre öğrenciye izletilecek görseller hedef dilin kültürüne ve ahlaki gerekliliklerine özgü olması gerekmektedir. Çizgi filmdeki kahramanlar Yağlı'nın (2018, s. 703) belirttiği gibi dikkat çekici özelliklere sahip oldukları için dil sınıflarında odaklanmayı kolaylaştırarak doğal öğrenmeyi sağlamaktadır. Yabancı dilde izlenen çizgi filmler, konuşma ve anlama becerilerini ilerletirken öğrenciyi aktif öğrenme ortamına dahil etmektedir. Bu bilgiler ışığında çizgi filmin kolay ve ulaşılabilir, dilinin dizi ve filmlere göre kolay, anlaşılır, yavaş ve kültürü yansıtmaması sebebiyle yabancı dil öğretiminde kullanılmasının büyük kolaylık sağlayacağı aşikârdır.

Bu çalışmada, “Alpman” çizgi filmi kültürel öğeler bağlamında incelenerek öğrenci görüşleri alınmıştır. Elde edilen sonuçların öğretmenlere, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere ve alanda yapılacak çalışmalara fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmamızda, “Alpman” çizgi filminin ders içi ya da yardımcı araç-gereç olarak öğretim süreçlerinde kullanılabilirliği ve kültür aktarımındaki yeri

incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda çizgi filmin kullanılabilirliği hakkında öğrenci görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın alt amaçları şunlardır:

1. Çizgi filmdeki kültürel öğelerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. Öğrencilerin çizgi film ile Türkçe öğrenmeye, Türk oyunlarına, Türk oyunları ile kendi kültürlerindeki oyunlara, kişilere, dilin kolaylık ve zorluk derecesine, kişilerin kıyafetlerine, çizgi filmin kelime, deyim, atasözü öğretimine, oba kavramına, müziğine, Türk kültürü ile kendi kültürlerinin benzerliğine, çizgi film ile hangi becerilerin geliştiğine, çizgi filmin Türkçe öğretiminde uygulanabilirliğine yönelik görüşlerini öğrenmek amaçlanmıştır.

1.2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Yabancı dil öğrenimi zor bir süreçtir. Bu süreci faydalı, eğlenceli ve kolay hâle getirmek için çeşitli materyal kullanımı önemlidir. Ders içi ve ders dışı kullanılacak materyallerin niteliğinin de önemli olduğu bilinen bir husustur. Yabancı dil kültür çevresinde öğletilmektedir. Bu sebeple kültürel öğeleri yansıtan, dilin kolay, anlaşılır olduğu materyaller öncelikli olarak kullanılmalıdır. Dizi ve filmlere oranla çizgi filmlerin dilinin daha kolay ve anlaşılır olduğu bilinmektedir. Çizgi filmleri yaş fark etmeksizin herkes severek izlemektedir. Bu sebeple Türkiye’de pek çok izleyicisinin olduğu, severek takip edilen MinikaGO kanalında yayımlanan “Alpman” çizgi filmi araştırmaya uygun bulunmuştur.

Çalışmamız yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 seviyesindeki öğrencilerin, “Alpman” çizgi filmi aracılığı ile hedef dile ait kültürel kodlar hakkında ne kadar bilgi öğrenebileceğini ortaya koyması ve hem sınıf içi hem de sınıf dışında dil öğretimini destekleyecek materyal olması sebebiyle önemli bir boşluğu dolduracağı umulmaktadır.

1.3. PROBLEM CÜMLESİ

Çalışmanın problem cümlesi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bağlamında “Alpman” çizgi filmindeki kültürel öğeler ve çizgi film hakkında öğrenci görüşleri nelerdir?

1.4. ALT PROBLEMLER

1. Çizgi filmdeki kültürel öğeler nelerdir?

2. Öğrencilerin çizgi film izleyerek Türkçe öğrenmeye, Türk oyunlarına, Türk oyunları ile kendi kültürlerindeki oyunlara, kişilere, dilin kolaylık ve zorluk derecesine, kişilerin kıyafetlerine, yeni kelime, deyim, atasözü öğretimine, oba kavramına, müziğine, Türk kültürü ile kendi kültürlerinin benzerliğine, hangi becerilerin geliştiğine, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uygulanabilirliğine yönelik görüşleri nelerdir?

1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

- Araştırma kapsamında öğrencilere izletilen bölümler MinikaGO YouTube sayfasındaki ilk 16 bölümle sınırlandırılmıştır.
- Çalışma TOGÜ TÖMER’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 seviyesindeki 17 öğrenciyle sınırlandırılmıştır.
- Çizgi filmdeki kültürel öğelerin incelenmesi 39 bölümle sınırlandırılmıştır.

1.6. VARSAYIMLAR

- Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formuna cevap veren öğrencilerin gerçek düşüncelerini belirten, samimi, içten cevap verdikleri varsayılmıştır.
- Çalışmaya katılan öğrencilerin gönüllülük esasına göre katıldığı varsayılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. KÜLTÜR VE DİL

Kültür çok geniş bir kavramdır. Meriç (1986), “Dünyada kültürden daha kaypak mefhum tanımlıyorum. Tahlil edemezsiniz, çünkü unsurları sonsuz. Tasvir edemezsiniz, çünkü bir yerde durmaz. Mânâsını kelimelerle belirtmeğe kalkıştınız mı, elinizle havayı tutmuş gibi olursunuz, Bakarsınız ki her yerde hava var, ama avuçlarınız bomboş” (s. 9). Diyerek kültürün açıklanması zor bir kavram olduğundan bahsetmektedir. Bu zor kavramın çeşitli tanımları yapılmıştır. TDK’de kültür kavramı şu şekilde tanımlanmıştır:

1. Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin. 2. Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü. 3. Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi. 4. Bireyin kazandığı bilgi. 5. Tarım. 6. Uygun biyolojik şartlarda bir mikrop türünü üretme (TDK, E.T. 23.03.2023).

Goode vd.’den (2000) aktaran Er’e (2006, s. 2) göre kültür, insan davranışını etkileyen düşünceyi, iletişim becerisini, dili, inançları, değerleri gibi dini ve sosyal davranışlardan oluşmaktadır. Çakır’a (2011, s. 249) göre kültür genel anlamda ele alındığı zaman iki farklı boyutu bulunmaktadır. Birinci boyutu o toplumun sanatı, edebiyatı ve günlük hayatla ilgili unsurlarını içermektedir. İkinci boyutu toplum üyelerinin davranışı, inançları gibi kavramları içermektedir.

Hyde ve Kullman’dan (2004) aktaran Işcan ve Yassıtaş’a (2018, s. 49) göre kültür, bir toplumda bulunan her türlü sanat, ahlak, hukuk ve geleneklerin tümünün birleşmesiyle oluşan karmaşık yapıdan oluşmaktadır. Demir’e (2014, s. 54) göre kültürün görünen ve görünmeyen olmak üzere iki seviyesi bulunmaktadır. Görünen seviyesinde mimari, coğrafya, jestler, mimikler ve kıyafetler varken, görünmeyen

seviyesinde içinde bulunulan toplumun normları, fikir ve tercihleri, zevkleri gibi ilk anda fark edilmesi zor olan unsurlar bulunmaktadır.

Fichter'den (2013) aktaran Güleç ve Ömeroğlu'na (2020, s. 10) göre kültür, bir toplumda yaşayan insanların paylaştığı kurumların kesişim kümesidir. Güvenç'e (2005, s. 97) göre kültürün dört farklı anlamda kullanıldığı görülmektedir. Bilim alanında kullanılan kültür uygarlık, beşeri alanda kullanılan kültür eğitim sürecinin çıktısı, estetik alanındaki kültür güzel sanatlar, maddesel ve yaşamsal alanda kültür üretme, tarım, ekin, çoğaltma ve yetiştirmeden oluşmaktadır. Ökten ve Kavanoz (2014, s. 847) büyük K kültürü ve küçük k kültürü olarak tanımlamaktadır. Büyük K ve küçük k kültürü, kültür öğelerini farklı biçimde ele almaktadır. Büyük K kültürü seçkin kültürü temsil etmekle birlikte çoğunlukla müzik, teknoloji, edebiyat ve sanat, küçük k kültürü inançlar gibi günlük yaşamla ilgili öğeleri içine almaktadır. Bu tanımlardan yola çıkarak kültür, yaşanan toplumdaki her şeyi içine alarak toplumun millî kimliğini oluşturmaktadır. Kültür ait olduğu toplumda hayatını devam ettiren zaman içinde öğrenilir. Bir milletin yaşayış şekillerini, şarkılarını, gelenek-göreneklerini, milleti millet yapan kavramdır.

UNESCO'nun 17 Ekim 2003'te Fransa'daki bir toplantısında kültürel mirasın korunmasına yönelik bir sözleşme imzalanmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın sitesinde yer alan Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Özleşmesi'nde somut olmayan kültürel unsurlar şu şekilde sıralanmıştır:

1. Somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlevi gören dille beraber sözlü gelenekler ve anlatımlar,

2. Gösteri sanatları,

3. Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şölenler,

4. El sanatları koruma geleneği (Kültür ve Turizm Bakanlığı, E. T. 13.11.2023).

Yukarıdaki sözleşmede olmayan somut kültürel unsurlarda bulunmaktadır. Bu unsurları Güleç ve Ömeroğlu aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

1. Selamlaşma, vedalaşma, arkadaşlar arası konuşmalar, tanıştırma

2. Konuşmalarda yaşa, yakınlık derecesine, toplumsal statüye göre kullanılacak kalıp sözler; atasözleri, deyimler

3. Türk kültürüne ait efsaneler, halk hikâyeleri

4. Edebi eserler içinde en çok sevilen metinler ve şiirler

5. Evde, okulda halka açık yerlerde, tören yerlerinde vb. kurallar

6. Millî ve dinî bayramlar, bayram kutlamaları

7. Festival tarihleri, nedenleri, kutlama biçimleri

8. Tatil zamanları, süreleri, tatilde gidilen yerler ve burada yapılan aktiviteler

9. Yerel oyunlar

10. En çok sevilen Türkçe sözlü popüler müzik ve bunlara ait klipler

11. Yarışmalar, millî sporlar ve insanların eğlence alışkanlıkları

12. Ulusal ya da kulüp takımlarının dünya çapındaki önemli başarıları

13. Uluslararası üne sahip sporcularımız ve elde ettikleri başarılar

14. Bir kişiyi misafir etmenin kuralları ya da misafirin uyması gereken kurallar

15. En çok sevilen televizyon ve radyo programları

16. Türk filmler, dizileri, çok sevilen ya da ödül alan filmlerimiz (2020, s. 35).

Dil ve kültür birbirinden ayrılamaz bir bütündür. Açıık'a (2020, s. 89) göre dil içinde bulunulan ve işlev kazanılan sosyal niteliklere şekil verip aynı zamanda onların etkisiyle şekillenen sosyal bir olgudur. Bu nedenle dil kavramını kültürden tamamen ayırarak açıklamanın zor olduğunu belirtmektedir.

Dilin pek çok tanımı bulunmaktadır. Ficher'dan (2017) aktaran Güleç ve Ömeroğlu'na (2020, s. 3) göre dil en kapsamlı tanımıyla yeryüzünde yaşayan bütün canlıların iletişimde kullandığı bir ağıdır. Sözlü iletişim dil sayesinde olmaktadır. Dil sözlü iletişimin olmazsa olmazıdır. Kültürde dil aracılığıyla aktarılmaktadır. Öyle ki Ökten ve Kavanoz'un (2014, s. 848) da belirttiği gibi dilin örgüsü ve kullanıldığı

şekiller kültürün ait olduğu toplumdaki kuralları ve değerleri yansıtmaktadır. Dil, insanların duygu, düşüncelerini aktarmada kullanılan kendine ait kuralları olan iletişim araçlarının temelidir. Dil ve kültür birbirini tamamlayan kavramlardır. Bu görüşlerden hareketle dil hayatın her alanında kullanılan en etkili iletişim aracıdır.

Zeyrek'e (2020, s. 166) göre toplumların dille söyledikleri yazılı ve sözlü her şeyi içine alan kültürdür. Milletlerin bildikleri diller ve kültürler çevresinde belirlenmektedir. Yılmaz'a (2015, s. 842) göre de dil ve kültür arasındaki bağ toplumların ne zaman oluştuğunun bilinmediği zamanlardan günümüze kadar uzunca bir zamanı kapsamaktadır. Hatta dille ilgili yapılan çalışmalarda bilim insanları dil ve kültürün birbirini etkilediğini söylemektedir. Bu görüşlerde belirtildiği gibi dil ve kültür birbirinden ayrı düşünülemez. Geçmişten günümüze kadar dil kültürü etkilemiştir. Dil ve kültür arasındaki bu yakın ilişkide yabancı dil öğretiminde göz ardı edilmemelidir. Bu sebeple kültür aktarımı yabancı dil öğreniminin vazgeçilmez unsurlarından birini oluşturmaktadır.

Kültürün dil ile olan ilişkisine baktığımız zaman kültürün bir parçası olduğunu görmekteyiz. Dil ve kültür iç içe geçmiş, birbirinden ayrı düşünülemez kavramlardır. Roche'dan (2005) aktaran Canlı (2020, s. 23) dil ve kültürü iç içe girmiş iki kavram olarak görmektedir ve dilin kültürel durumlarının bir sonucu ve aynı zamanda da bu durumların meydana geliş sebebi olabileceğini belirtmektedir.

2.1.1. Kaynak ve Hedef Kültür

Kaynak ve hedef kültür yabancı dil öğrenimini doğrudan etkilemektedir. Kaynak kültür Yiğit'e (2017, s. 53) göre öğrenci kendi ülkesinden hedef dilin kullanıldığı ülkeye gelirken kendi kültürüyle gelmektedir. Öğrenci farklı kültürlerin kullanıldığı sınıfa girdiğinde kendi kültüründen farklı kültürlerin varlığından haberdar olmayabilir. Bu durumda sınıfta yaptığı her şey ona doğru gelmektedir. Erikson'dan (1996) aktaran Yiğit'e göre (2017, s. 54) öğrencinin kendi kültürünü bilmesi hedef dilin kültürünü tanıırken kendi kültürüyle özdeş ya da farklı olan kavramların farkına varması hedef dile olan olumsuz düşüncelerden sıyrılıp hedef dili anlamayı kolaylaştıracaktır. Demir'e (2010, s. 57) göre kaynak kültür, çoğu zaman öğrencinin geçmiş tecrübeleri olarak bilinir ve geçmiş tecrübeler kolay olaylar

bir dili öğrenmeyi etkiliyorsa kaynak kültüründe o kadar etkilediği düşünülmektedir. Bu nedenle öğrencinin geçmişteki yaşadığı olaylar ve kendi kültürü hakkında ne kadar bilgiye sahip olduğu yabancı dil öğrenimini etkilemektedir.

Hedef kültür, öğrenilen ya da öğrenilmek istenen yabancı dilin kültürüdür. Demir'e (2010, s. 59) göre hedef kültürün aktarımı gerçekleşirken sınıf içinde nasıl yapıldığı önemlidir. Çünkü kültür aktarımı yapılırken hedef kültüre ait bilim, sanat ve kültür unsurlarından faydalanmak hedef kültürü öğrenciye aktarmayı kolaylaştırmaktadır. Bu sayede de öğrenci kaynak kültürdeki gelişimini kavrayacak ve de hedef kültürün farklı, ilginç olan öğeleriyle birlikte hedef kültürü anlamaya başlayacaktır.

2.1.1.1. Yabancı Dil

İnsanoğlu geçmişten günümüze kadar iletişim kurmak ve devam ettirmek için dili kullanmaktadır ve her dil kendi içinde kimliğini oluşturmaktadır. Filan'dan (2001) aktaran Yiğit'e (2017, s. 32) göre dil kültürü belirler ya da onu şekillendirir. Yine Yiğit'e (2017, s. 34) göre kültür içinde bulundurduğu öğeleri dile aktarmaktadır. Aktarılan bu öğeler sese, göstergeye dönüşür ve iletişim kurmada şifre görevini üstlenmektedir. Demir ve Açıık'a (2011, s. 53) göre dil ve kültür arasındaki ilişki incelendiğinde kültürün aktarılmasıyla birlikte aynı zamanda kültürü geliştirirken değiştirmektedir.

Geçmişten günümüze kadar insanlar çeşitli sebeplerden dolayı yabancı dil öğrenmek istemişlerdir. Tosuncuoğlu ve Köksal (2020, s. 47) yabancı dil bilmenin insana dünyayı farklı bir pencereden değerlendirmeyi ve yaratıcılığın daha iyi olmasına yardımcı olduğunu bunun yanı sıra çeşitli kültürlerle sahip milletlerle ve ülkelerle iletişim kurma fırsatının yakalandığını söylemektedir. İnsanın kişiliğini geliştirerek, çeşitli kültürlerden olan insanlara karşı hoşgörülü ve onlara saygılı olmak gibi olumlu özellikleri ortaya çıkarmaktadır. Gün geçtikçe bu durumun gelişmesine sebep olmaktadır.

Yabancı dil öğretiminin asıl amacı öğrencilere hedef dilde kendini anlatma becerisi kazandırmaktır. Hedef dilin konuşulduğu ülkede dil bir bağlam olmadan

kullanılmaz. Hedef dilin bağlama göre kültürel unsurlarla birlikte verilmesi yabancı dil öğrenme sürecini olumlu yönde desteklemektedir (Seçkin, 2020, s. 135).

2.1.1.1.1. Kültür Bağlamında Yabancı Dil

Yabancı dil öğretimi kültür aktarımı ile gerçekleşmektedir. Seyedi'ye (2020, s. 259) göre yabancı dil öğretimine kültürü dahil etmenin amacı, kişilerin hedef kültüre uyum sağlaması için gereken yeterlilikleri kazanması, geliştirmesi veya çoğaltarak kültürel farklılıkların farkına varmasını sağlamaktır.

Her dilin kendine özgü kültürel öğeleri vardır. Hedef dilde iletişim kurarken sorun yaşamamak için bu öğelerin bilinmesi gerekmektedir. Demir ve Açık'a (2011, s. 55) göre yabancı dil öğrenimi, kendi kültüründen farklı dünyadaki diğer milletlerin dünyaya bakış açılarını, düşünme ve değer sistemlerinin bilincine varmaktır. Bir milleti oluşturan kişilerin günlük hayatta yaptıkları çeşitli faaliyetleri anlamak için o milletin kültürüne ait basit, temel kavramların bilinmesi gerekmektedir. Temel kavramların bilinmemesi yabancı dil öğreniminde bazı sorunlara yol açabilmektedir. Bölükbaş ve Keskin'e (2010, s. 228) göre öpüşme Türk kültüründe insanların aralarındaki samimiliği, dostluğu, yakınlığı belirtmektedir ve Türkiye'de çoğunlukla insanlar selamlaşmak amacıyla yanaktan öpülür. Fakat bu durum kültürden kültüre farklılık göstermektedir. Kore'de aynı cinsiyette olan kişilerin karşılıklı yanaktan öpülmesi iyi bir durum değildir. Arap ülkelerindeyse insanları üç kez yanaktan öpmek doğal karşılanmaktadır. Yine Arap ülkelerinde iki erkeğin el ele gezmesi doğal karşılanırken batıda karşılaşılmayan bir durumdur. Çakır'a (2011, s. 252) göre ABD'de ya da İngiltere'de derse geç kalan öğrencinin kapıyı çalarak derse girmesi iyi bir durum değilken Türkiye'de öğrencinin böyle bir harekette bulunması istenir. Bu görüşlerden hareketle her kültür kendi özünde farklıdır. Yabancı dil öğretiminde kültür vazgeçilmez bir kavramdır. Bu sebeple yabancı dil kültürden ayrı düşünülmemelidir. Hedef dildeki kültürel kodları bilmek günlük hayatta iletişim kurarken yanlış anlaşılmalara sebebiyet vermeyecektir.

Hedef dildeki kültürel öğelerin öğrenciye neden aktarılması gerektiği önemli hususlardan biridir. Tomalin ve Stempleski'den (1993) aktaran Kaya'ya (2021, s. 15) göre kültürel öğelerin aktarılmasının yedi sebebi bulunmaktadır. 1. Öğrencilere her

kişinin davranışlarında kültürün tesiri olabileceğini bilmelerini sağlamak. 2. Öğrencilerin yaş, cinsiyet gibi konuların kişilerin davranışlarına ve konuşmalarına tesiri olabileceğini anlamalarına yardımcı olmalarını sağlamak. 3. Öğrencilerin kendi kültürlerinden farklı bir kültürdeki aynı durumlara gösterdikleri davranışların farkına varmalarını sağlamak. 4. Öğrencilerin bazı kelimelerin, kültürün sonucunda hep aynı şekilde birbiri ardına geldiğinin bilinmesine katkı sağlamak. 5. Öğrencilerin kendi kültürlerin farklı yabancı kültürdeki genellemeleri tarafsız bir gözle değerlendirmelerine katkı sağlamak. 6. Öğrencilerin kendi kültürlerinden farklı yabancı kültürle ilgili bilgiler öğrenebilmesine ve becerilerinin gelişmesine katkıda bulunmak. 7. Öğrencilerin kendi kültürlerinden farklı yabancı bir kültürle karşılaştıklarında o kültürün merak edilmesini sağlamak ve o kültürün insanına peşin hükümsüz davranılmasını sağlamak olarak açıklamaktadır.

Kültür unsurların aktarımının derslerde nasıl yapıldığı da önemlidir. Eğer olması gerektiği gibi yapılırsa Okur ve Keskin'e (2013, s. 1626) göre aşağıdaki durumlar gerçekleşecektir:

1. Öğrenci kendi hayatından farklı bir hayat tarzını öğrenmek isteyebilir ve bu da derse karşı güdülenmesini ve ilgi göstermesini kolaylaştıracaktır.

2. Öz kültürü ile yeni öğrendiği kültürü karşılaştırarak öz kültüründeki daha önce dikkatini çekmeyen noktaların farkına varacaktır.

3. Dilin amaçlarından olan bildirişim gerçekleşmektedir. Bu bildirişimde hedef dildeki bireyler ile ana dilinde konuşan bireyler arasında öğrenci yanlış anlamalarla karşılaşmayacaktır.

Tüm dillerde olduğu gibi Türkçede Türk kültürünün taşıyıcısıdır. Türk toplumuna ait kültürel özelliklerin kavranabilmesi Türkçede mevcut olan kültürel bağlam aracılığıyla olmaktadır. Bu sebeple yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrenciye kazandırılması hedeflenen kültürel bağlamın kriterlerinin belirlenmesi alana yönelik çok önemli ihtiyaçlardan biridir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde standart bir kültürel kriterin olmadığı kültürün hangi unsurlardan oluştuğu göreceliliğin sorun yarattığı düşünülmektedir. Yapılan araştırmalarda aynı görüşte olunan kültürel bir kriter bulunmamaktadır. Bu durumda da Diller İçin

Avrupa Ortak Başvuru Metni dahil olmak üzere yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kültür kriteri olarak çeşitli unsurlar benimsenerek bilgiler temin edilmeye çalışılmıştır (Gülden, 2020, s. 272).

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin (2011, s. 97-98) 5. Sosyokültürel Bilgi başlığı altında bir dilin konuşulduğu milletler ya da milletlerin bilgisi ve kültürü dünya bilgisinin bir parçası olduğu belirtilerek öğrencinin eski deneyimlerinin dışında olması ve basmakalıp düşüncelerle çarpıtılabilir olması sebebiyle bir dil öğrencisinin dikkat etmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu kültüre ait özellikler belli bir Avrupa milleti için belirleyici özellikler olduğu ifade edilerek aşağıdaki gibi örneklendirilmiştir.

1. Günlük yaşam; örneğin, yiyecek-içecekler, yemek zamanları, sofrâ âdabı, ulusal bayramlar, çalışma saatleri ve uygulamaları, boş zaman etkinlikleri (hobiler, spor, okuma alışkanlıkları, medya)

2. Yaşam şartları; örneğin, yaşam standartları (bölgesel, sınıfsal ve etnik farklılıklar), barınma olanakları, sosyal yardım düzenlemeleri

3. Kişiler arası ilişkiler (güç ve çıkar ilişkileri dahil) aşağıdaki ilişkiler bağlamında; toplumdaki sınıf yapısı ve sınıflar arası ilişkiler, cinsler arası ilişkiler, aile yapısı ve aile bireyleri arasındaki ilişkiler, nesiller arası ilişkiler, iş ortamındaki ilişkiler, toplum ile polis ve resmî görevliler arasındaki ilişkiler, ırk ve toplum ilişkileri, siyasi ve dini gruplar arasındaki ilişkiler

4. Değerler, inanışlar ve tutumlar, aşağıdaki etmenlerle ilişkili olarak; sosyal sınıf, meslek grubu (akademik, yönetici, sosyal hizmet, usta ve el emekçisi skilled & manual forces), sağlık (kazanılmış ve kalıtsal), bölgesel kültür, güvenlik, kurumlar, gelenek ve sosyal değişim, tarih; özellikle ikonlaşmış tarihi kişi ve olaylar, azınlıklar (etnik ve dini), ulusal kimlik, ideolojiler, yabancı üniversiteler, yabancı kişiler, sanat (müzik, görsel sanatlar, edebiyat, drama, popüler müzik), mizah (gülmece)

5. Beden dili. Beden diline hükmeden örf ve âdetlerin bilgisi kullanıcının/öğrenenin sosyokültürel yeteneğinin bir bölümünü oluşturur.

6. Sosyal (toplumsal) âdetler (gelenekler); örneğin, misafir olma ve ağırlamada, dakiklik, hediye, giyecek, yiyecek ve içecekler, davranış ve söyleniş âdetleri, kalış (ziyaret süresi), vedalaşma

7. Törensel davranışlar, dini tören ve âyinler, doğum, evlilik, ölüm, halka açık gösteri ve törenlerde dinleyici ve seyirci davranışları (tavırları), kutlamalar, festivaller, danslar, disko, vb. (CoE, E.T. 14.11.2023).

Kültür bağlamında öğrenciye verilecek kavramlara da dikkat etmek gerekmektedir. Açık'ın Razi'dan (2012) aktardığına göre ders kitaplarında olması gereken içeriklerin belirlenmesinde Razi tarafından geliştirilen "Kültürel Öge Dökümü" 7 ana gruba ayırarak 44 madde halinde düzenlemiştir. Aşağıdaki başlıklarda Türk kültürüne dair nelerin olabileceği örneklerle açıklanmıştır.

A. Düşünsel değerler

1. Düşünceler: Deyim ve atasözleri, küfürler, argo sözler, dualar, beddualar...

2. Alışkanlıklar: Özel günlerde komşulara gönderilen yemekler, tatlılar, balkonda yenilen yemekler, ince belli bardaklarda içilen demli çaylar, kahve içip fal bakma, limon kolonyası...

3. İnançlar: Nazar ve nazar boncuğu, uğurlu sayılar (3, 7, 40), Hıdırellez Şenliği, Nevruz Şöleni, Aşure Günü, Ramazan Eğlenceleri, batıl inançlar...

4. Geleneksel değerler: Sıra gecesi, bayramlar...

5. Sınıfsal etiketler: Selamlaşma kalıpları (Selamün aleyküm, selam vb.), köylü kentli davranışları, hemşehricilik...

6. Etik değerler: Ahilik (pabucu dama atılmak deyiminin hikâyesi...), batılı seyyahların Türkiye notları (Edward Raczynski, Thomas Thordon vb. gezilerinde Türklerin ahlak anlayışını anlattıkları bölümler)...

B. Yaşam tarzları

1. Danslar: Horon, halay, zeybek, semah, sema...

2. Takılar: Altın, bilezik, hızman, halhal, yemeni, tesbih...

3. Hobiler: Oyunlar (tavla...), piknik...

4. Beceriler: Türk el sanatları...
5. Özgün araçlar: Yurt (otağ), saz, kopuz...
6. Giyinme alışkanlıkları: Moda...
7. Yemekler ve içecekler: Sarma, menemen, mantı tarifi; C1 (mevsimsel yiyecek saklama biçimleri (turşu, reçel, konserve yapımı)...
8. Oyunlar: Kırkpınar yağlı güreş festivali...
9. Tatiller: Dini ve milli bayramlar...
10. Hava durumu: Erzurum'da kış, Antalya'da yaz, Yedigöller'de sonbahar...
11. Trafik kuralları: Asker uğurlama konvoyları, araba arkası yazıları...
- 12: Seyahat alışkanlıkları: Nereye gitsek, nerede kalsak, nasıl satın alsak, nereleri görsek, ne yesek?

C. Davranışlar

1. Sözsüz davranış modelleri: Jest ve mimikler (tamam/evet, hayır/yok/olmaz, evlerden uzak...)
2. Sözlü davranış modelleri: Argo, yeminler...
3. Davranışsal örüntüler: Törenler (doğum, ölüm, askerlik), kutlamalar (bayramlar, yıl dönümleri, anma günleri, kandiller) ve ritüelleri...
4. İletişim araçları: Sosyal medya, duvar yazıları...
5. Belirli durumlarda kullanılan belirli davranışlar: Misafir ağırlama, bebek görme...

D. Medya

1. Televizyon şovları: Yarışma programları (O Ses Türkiye, Kim Milyoner Olmak İster...)
2. Haber yayınları: TRT, Star, Show Haber...
3. Popüler web siteleri: Youtube, facebook, whatsapp, www.weblebi.com, www.yemeksepeti.com, www.sahibinden.com...

4. Reklamlar: THY reklamları, Türkiye milli basketbol ve voleybol takımının reklamları...

5. Teknolojik başarılar: Atak helikopteri, altay tankı...

6. Basılı mateyaller olan gazete ve dergiler: Fotomaç, Kardeş Kalemler, Platin Dergisi, Bilim ve Teknik, Elle...

E. Sanatsal değerler

1. Müzik: Türküler, şarkılar...

2. Sinema: Düğün, Gelin (Lütfi Akad), Güllü Geliyor Güllü, Kuma (Atıf Yılmaz), Kızgın Toprak, Ezo Gelin (Feyzi Tuna)

3. Sanat: C1 Çorum/Kargı Bezi Dokumacılığı, Hatay/İpek Dokumacılığı, Mardin/Taş İşlemeciliği, Sivas/Boynuz Tarak, Van/Savatlı Gümüş İşlemeciliği, Kars'ta Kilim ve Heybe Yapımı, Muğla'da Cam Üfleme, Nevşehir'de Çömlek Yapımı ve Tokat'ta Yazma Baskı, Karamanmaraş'ta Ahşap Oyma, Manisa'da Gördes Halıcılığı, Mersin'de Namrun İğne Oyacılığı, Rize'de Sepet Örücülüğü ve Tekirdağ'da Karacakılavuz El Dokumacılığı

4. Edebiyat: Şiir, hikâye, roman ve tiyatro eserlerinden örnek metinler...

F. Aile

1. Aile hayatı: Akrabalık isimleri, evlilik...

2. Tabular: Sözselsel tabular...

3. İnsanların birbirleri ile olan ilişkileri: Kalıp sözler, selamlaşma sözcükleri, ev görme, hasta ziyareti...

4. İnsanların günlük yaşamları: Gün, sinema, tiyatro...

G. Bilim

1. Tarih: Akşehir ve Nasreddin Hoca, Bursa ve Karagöz, Konya ve Mevlana...

2. Coğrafya: Evliya Çelebi'nin Gözüyle İzmir ve Çevresi, Göreme Açık Hava Müzesi ve Kapadokya, Ölüdeniz (Fethiye, Şanlıurfa Balıklıgöl, Sümela Manastırı ve Pamukkale, İyileştirilmiş Fiziksel Mekânlar: Hamamönü, Beyoğlu...

3. Ülke: Mitler, efsaneler, fıkralar, kişi adları, yer adları...

4. Felsefe: Farabi, Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli'nin düşünce dünyası ve hayvan barınakları (kuş evleri), çeşmeler, taziye geleneği...

5. Hukuki sistem: Yazılı, yazısız hukuk...

6. Siyaset: Partiler, dernekler...

7. Ekonomi: Bankalar, fındık/zeytin/çay üretimi... (akt., Açık, 2020, s. 94-96).

2.1.1.1.2. Türk Kültürü

Türkler uzun ve köklü bir geçmişe sahiptir. Bu köklü geçmişin sebebi şüphesiz üç kıta üzerinde hüküm sürmesinden kaynaklanmaktadır. Bu uzun geçmiş de beraberinde çeşitli kültürel unsurları getirmektedir. Türk kültür ve uygarlık, Türklerin devlet kurduğu coğrafyanın etkisiyle "Bozkır Kültürü" (Resim 2.1) olarak nitelendirilmiştir. (Kültür ve Turizm Bakanlığı, E.T.20.11. 2023b)

Resim 2.1 Kazakistan Göçebe Yaşam Tarzı (Coğrafyacı, E.T. 21.11.2023)

Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar geçen zamanda Türklere ait gelenek-görenek, giyim-kuşam, yiyecek-içecek, takı gibi unsurlarda bozkır kültürünü görmek mümkündür. Bu köklü uzun geçmiş spora da yansımaktadır. Hatta Dever ve İslam'a (2015, s. 47) göre Türk kültüründe en seçkin değerlerden biri beden hareketlerinden oluşan spordur. Spor sayesinde Türk kültüründe zinde bir vücut ve askeri olarak değerli başarılar kazanılmıştır.

Geçmişten günümüze spor konusu Türkler için önemli bir alan olmuştur. Mehmet Gül, Recep Uzun ve Mehmet Çebi'nin "Türk Kültüründeki Geleneksel Oyunlar ve Sporlara Yüzeysel Bir Bakış" adlı makalelerinde cirit, çevgen, kök börü, mangala, âşık oyunları ve güreş sporları ele alınmıştır. (Resim 2.2) Pek çok Türk hükümdarı bu oyunları oynamıştır. Osmanlı Devleti zamanında gelen yabancı konuklara atlı cirit oyununu izletmenin onurlandırdığını söylemektedir (Gül vd., 2018).

Resim 2.2 Çevgen-Çevgen Oyunu (Tarihbilimi.net, E.T. 21.11.2023)

At, Türk kültüründe önemlidir. Öyleki İlhami Durmuş "Türk Kültür Çevresinde At" isimli çalışmasında Sosyal Hayatta At, Askeri Alanda At, İktisadi Hayatta At, Dini Hayatta At başlıklarına değinmiştir. Türklerin bozkırda yaşamış olmasından kaynaklı atın ulaşım aracı olarak kullanılmasından demirin kullanımına kadar pek çok alanda ortaya çıkmıştır. Göktürk zamanına ait arkeolojik kazı

çalışmaları sonucunda atın Türk kültüründe çok önemli olduğu, Türkler arasında atla ilgili spor, beslenme, savaş gibi unsurlarda atın kullanıldığı görülmüştür (Durmuş, 2021).

Her kültürde olduğu gibi Türk kültüründe de belirli simge ve anlamlar bulunmaktadır. Bu simgelerden biri beden dilidir. Beden dilini Koca (2012) vücumuzun bir ucundan bir ucuna kadar parça parça ya da tamamının bir anlamı olacak biçimde kullanılması olarak açıklamaktadır. Cangil'e (2004, s. 72) göre her milletin öz kültürel yapısında kullandığı jest ve mimikler bulunmaktadır. Kişilerin doğduğu andan itibaren paydaş jest ve mimikler dahi, içinde buldukları milletlerin kültürüyle birlikte şekillenir. Bu durumda ortak kültür oluşturabileceği gibi kültürel farklılık da oluşturabilir.

2.2. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Türk milleti, dünya tarihinde coğrafi konumuyla, en eski, köklü bir tarihe sahip olmasıyla birlikte çok zengin bir kültüre de sahiptir. Dolayısıyla bu da Türk milletinin kültürünü, dilini öğrenme, öğretme ihtiyacı oluşturmuştur. Özdemir'e (2018, s. 59) göre büyük Türk uygarlığını ve kültürünü insanlara öğretmenin birçok yolundan biri de Türk dilini yabancılara öğretmektir. Bu sebeple geçmişten günümüze kadar Türkçenin yabancı dil/ikinci dil olarak öğretimi yapılmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi çok uzun yıllar önce başlamıştır. Barın, (2004, s. 20) yabancı dil olarak Türkçe öğretimi hakkında yazılmış birinci eserin Kaşgarlı Mahmut'un Divânu Lügati't-Türk olduğunu söylemektedir. Bu eserde Türkçe deyim ve atasözlerinden bahesederken ses, şekil, anlam bakımından incelenmiştir. Ayrıca Türkler hakkında bilgi de verilmiştir.

Türkçenin öğretilmesi için yazılan ikinci eser ise Codeks Comanicus'tur. Göçer ve Moğul'a (2011, s. 799) göre Codeks Comanicus'un içinde sözlükten hariç İncil'den bölümlerde bulunmaktadır. Dini metinler, atasözleri, bilmeceler, tercümelemleri ile yazmaktadır. Bu durumda Türk dilinin öğretimi amacıyla yazıldığını göstermektedir.

Nurullah Aykaç "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin Genel Tarihçesi ve Bu Alanda Kullanılan Yöntemler" isimli çalışmasında, yabancı dil olarak Türkçe

öğretiminin Kök Türk öncesi ve Kök Türk, Uygur, Karahanlı, Kıpçak, Selçuklu, Çağatay, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemlerine kadar genel hatlarıyla ele almıştır. Farklı coğrafyalarda Türkçenin öğretiminden bahsedilmiştir. Bunlar; Arap ve Farslara, Rusya’da, Balkanlar’da, Batılıların, Çağdaş Türkçe öğretim çalışmalarından bahsedilmiştir (Aykaç, 2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi geçmişten günümüze kadar gün geçtikçe artarak devam etmektedir.

2.2.1. Türkiye ve Yurt Dışında Türkçe Öğretimi

Günümüzde Türkçeye olan ilgi Türkçenin hem yurt içinde hem de yurt dışında öğretimi ve öğrenimini beraberinde getirmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe, hem yurt içinde hem de yurt dışında öğretilmektedir. Mustafa Durmuş “Türkçenin Yabancılara Öğretimi: Sorunlar, Çözüm Önerileri ve Yabancılara Türkçe Öğretiminin Geleceğiyle İlgili Görüşler” makalesinde dünyada yükselen değer Türkçe, bölgesinde cazibe merkezi olarak Türkiye ve Türkçe, ekonomik cazibe merkezi olarak Türkiye ve Türkçe, bölgede kültürel, tarihsel ortaklıklar ve Türkçe, sanat ve turizm ülkesi olarak Türkiye ve Türkçe başlıklarında Türkiye ve Türkçeye olan ilgi ele alınmıştır (Durmuş, 2013).

Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğretimi cüzi miktarda üniversitelerde ya da farklı kurumların yabancılara Türkçe öğretim merkezleri aracılığıyla yapılmaktadır (Alyılmaz, 2010, s. 729). Toyran vd.’ye (2023, s. 1245) göre Türkçe öğretimi, Türkiye’de genellikle üniversitelerdeki Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER), halk eğitim merkezleri, özel kurslar ve sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla yapılmaktadır.

Yurt dışında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapan kurumlar arasında Yunus Emre Enstitüsü ve Türkiye Maarif Vakfı bulunmaktadır. Bu kurumlar aracılığıyla pek çok farklı ülkede ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite ya da halk eğitim merkezleri, özel dil kursları vakıflar aracılığıyla her ülkenin dil öğretim politikasına göre Türkçe öğretimi yapılmaktadır (Şen ve Delioğlu, 2023, s. 45). Bu görüşlerden hareketle günümüz şartlarında yabancı dil öğrenmek çok önemlidir. En az bir hatta iki yabancı dili iyi derecede bilmek gerekmektedir. Yabancı dil demek ana dilinden farklı bir dil yeni bir hayat, yeni bir kültür öğrenmektir. Yabancı dil

olarak Türkçe öğretimi eğitim öğretimin her kademesinde çeşitli kurumlarda çalışan alanında uzman hocalarla yapılmaktadır.

2.3. GÖRSELLİK VE YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

Görsellik yabancı dil öğretiminde önemlidir. Kalıcılığı artırmak için çizgi filmler, afişler gibi görsel unsurlardan faydalanılmaktadır. Aynı zamanda görsel unsurlar eğlenerek öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Çetiner' e (2020, s. 31) göre görsel unsurlar ilgi çekici olmakla birlikte kültürel unsurların tanıtımında kullanılabilir. Atasözü ve deyimler de bu yolla öğretilir. Görsel materyaller öğretmene ve öğrenciye büyük kolaylık sağlamaktadır. Öğrencilere görsel unsurlar verilirken daha önce bilmedikleri, görmedikleri görsellerin verilmesi kalıcılığı artırmaktadır.

Ertan Kuşçu “Yabancı Dil Öğretimi/Öğreniminde Görsel ve İşitsel Araçları Kullanmanın Önemi” isimli çalışmasında, kullanılan görsel ve işitsel gereçler öğrenmeyi külfetsiz duruma getirip bilginin zihni kuvvetlendirdiğinden bahsetmektedir. Ayrıca bu araç gereçler birçok duyuya hitap ettiği için öğrencinin çeşitli öğrenme şekilleriyle karşılaştırma yapmasını da elde etmektedir (Kuşçu, 2017).

Nörobilim uzmanları olan Bunzeck vd.'den (2011) aktaran Ünver ve Genç'e (2013, s. 394) göre yapılan bir deneyde daha önce görülen ve görülmeyen resimlerin beyin ve belleğe tesiri denekler üzerinde araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda daha önce görülen resimlerin beyni harekete geçirmedeği, görülmeyen resimlerin ise beyni harekete geçirdiği ve artırdığı görülmüştür. Kargı'ya (2018, s. 70) göre görsellik kavramada öncelikli olan unsurdur ve insanın aklında imgenin söze göre daha kolay ve uzun süreli olmasını sağlamaktadır. Bu görüşlerden hareketle görselin yabancı dil öğretiminde önemli olduğu aşikârdır. Çizgi filmlerin bütün bölümlerinde farklı görseller bulunduğu için öğrenimi kolaylaştırmaktadır. Sınıf içinde eğlenceli, kolay ve kalıcı yabancı dil öğrenim ortamı oluşturulurken çizgi filmlerden yararlanılması önemlidir.

2.4. ÇİZGİ FİLMER İLE KÜLTÜR AKTARIMI

Çizgi filmler, geçmişten günümüze kadar olan olay ve olguları taşıyan görsel-işitsel kaynaklardan biridir. Özellikle küçük yaşlarda çocuklar çizgi filmdeki karakteri kendilerine örnek almaktadır. Yıldız'a (2022, s. 354) göre teknolojinin hayatımıza girmesiyle televizyon ve internette bulunan çizgi filmler, özellikle çocuklara kültürün aktarılması konusunda önemli bir araç işlevi görmektedir. Çünkü çocuklar günün büyük bir kısmında çizgi film izlediği için kültür aktarımı da bu yolla gerçekleşmektedir.

Günümüzde kültür aktarımı ders kitapları gibi çeşitli kanallar aracılığıyla yapılırken en kolay ve zahmetsiz kanallardan biri çizgi filmidir. Çetin ve Üzer'e (2018, s. 2052) göre kültür aktarımı ile kültürün güncellenmesini geçmiş yıllarda halk hikâyeleri ve masallar yaparken günümüzde çizgi filmler yapmaktadır. Bu durumda çizgi filmlerin önemli kültür aktarım aracı olduğu söylenebilir.

2.5. ÇİZGİ FİLMLEİN MATERYAL OLARAK KULLANILMASI

Derste materyal kullanımı çok önemlidir. Dersin daha eğlenceli, daha anlaşılır geçmesi için konuya uygun, güncel materyaller kullanılması gerekmektedir. Resim, müzik, podcast, çizgi filmler bu materyallerden bazılarıdır. Yağlı'nın (2022, s. 35) belirttiği gibi çizgi filmler eğitim ve öğretim alanında eğitsel materyaller olarak ilgi çekmektedir.

Çizgi filmler, büyük küçük herkesin severek izlediği yapımlardır. Yağlı'ya (2022, s. 35) göre ulaşım bakımından çizgi filmler kolay ve tesirli olduğu için yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde gün geçtikçe yaygın hale gelmektedir. Çizgi filmlerin sağladığı görsel unsurlar yabancı dil öğrenirken hedef dildeki anlaşılması güç olan kavramlar daha kolay öğrenilmektedir. Bu sebeple çizgi filmler hedef dili kavramaya yardımcı materyaller arasında görülebilmektedir.

Görsel-işitsel araçlardan olan çizgi filmler, Od'a (2013) göre yabancı dil öğretiminde çok fazla duyu organını uyardığı ve öğrencinin dikkatini çektiği için her yaşta öğrenmeyi kalıcı sağlarken aynı zamanda da kolaylaştırmaktadır. Görsel-işitsel araç-gereçlerin eğitimdeki görevleri şu şekilde sıralanmıştır:

“– Öğrencinin dikkatini çekerek onları güdüler.

– Öğrencinin dikkatini canlı tutar.

- Öğrencinin duygusal tepki vermesini sağlar.
- Kavramları somutlaştırır.
- Anlaşılması zor olan kavramları basitleştirir.
- Şekiller yoluyla bilginin düzenlenmesini ve alınmasını kolaylaştırır” (Güngördü, 2003).

Günümüzde her geçen gün teknolojinin de gelişmesiyle birlikte çizgi filmler eğitim hayatında da kullanılmaktadır. Çilek’e (2021, s. 1598) göre görsel-işitsel araçlardan olan çizgi filmler, eğlenceli olduğu kadar bütün dünyada sınıf ortamında eğitim için kullanılan bir araç-gereç olmaktadır. Yabancı dil öğretiminde dinleme-anlama ve konuşma becerilerinin ve çizgi filmle bağlantılı olarak yapılacak yazma etkinlikleri ile yazma becerisinin gelişimine yararı olacak materyallerdir. Ayrıca çizgi filmler ulaşım bakımında kolay ve ucuz olduğu için kullanılmasının da uygun olduğu düşünülmektedir. Köprülü’ye (2016, s. 97) göre özellikle yabancı dil öğretiminde hedef dile ait çizgi filmlerin öğrenciye izletilmesi o dile ait fonetik ayrımları, beden dilini, oyunları, şarkıları, tekrarlar sorulara cevap vererek, iletişim kurarak, eğlenerek öğrenmektedir. Bu görüşlerden hareketle çizgi filmlerin yabancı dil öğretiminde önemli olduğu düşünülmektedir. Çünkü çizgi filmler, öğrencinin hedef dile ait kültürü öğrenmesiyle birlikte dinleme-anlama, konuşma ve yazma becerilerini geliştirerek hedef dile ait ses bilgisi kurallarını da eğlenerek öğretme amacı gütmektedir.

Necmi Aytan ve Hayrettin Tunçel “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Çizgi Film Kullanımı” isimli çalışması yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi filmlerin işlevsel olarak kullanılmasıyla ilgilidir. Bu çalışmada çizgi film kullanımının yabancı dil öğrenmeye olumlu yönde etkisi olduğu düşünülmektedir. Araştırmadaki katılımcılar sorulara toplamda 142 doğru, 8 yanlış cevap vermiştir. Bu sonuçtan hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi film ve görsel araçların kullanılması hem dersin eğlenceli olmasını, daha anlaşılır olmasını hem de çizgi filmlerin görsel ve işitsel alana hitap etmesinden dolayı etikili olacağı düşünülmektedir (Aytan ve Tunçel, 2015).

2.5.1. Kültürel Ögeler Bağlamında Çizgi Filmler

Yabancı dil öğretiminde farklı yöntem, teknik ve görsel-işitsel araçlar kullanılmaktadır. Görsel-işitsel araçlardan filmlerde yabancı dil öğrenenlere yardımcı materyaller arasında bulunmaktadır. İşcan'a (2011, s. 940) göre günümüzde yabancı dil öğretiminde çok sık kullanılan görsel-işitsel araçların başında video aracılığıyla filmler gelmektedir. Nast'tan (2002) aktaran Selanik Ay ve Korkmaz'a (2017, s. 53) göre çizgi filmler eğitim amaçlı kullanılması gereken materyallerin başında gelmektedir. Çünkü bir resim bin cümleye bedeldir savından hareketle anlatılması güç olan kültürle ilgili pek çok soyut kavramların tarihi, politik ve sosyal konuların öğrenciye öğretilmesi konusunda öğretmenlerin işini kolaylaştırmaktadır.

Bir millete ait kültürel öğeler o milletin kimliğini yansıtmaktadır. Bu kültürel öğelerin en kolay, en eğlenceli şekilde aktarımı ise çizgi filmler yoluyla yapıldığı düşünülmektedir. Akçelik ve Eyüp (2020) Türkçeyi İkinci Dil Olarak Öğreten Türkçe Öğreticilerinin Sözcük Öğretimine İlişkin Görüşleri adlı çalışmasında öğretmenlerin, derste kullandıkları materyallerde en faydalı olanların birden fazla duyu organına hitap ettiği ve görsellerle desteklemeleri nedeniyle akıllı tahta ve özellikle çizgi filmler olduğunu söylemektedirler. Ercan'a (2023, s. 32-33) göre her ülkenin kendi kültürü, yaşama şekli, tarihsel süreci ve ait olduğu özellikler vardır. Her ülke kendi kültürel özelliklerini kendi fertlerine aktarma amacı taşımaktadır. Bu sebeple her ülkenin çizgi filmdeki karakterlerde bu özelliklerin olması beklenmektedir. Farklı ülkelerin çizgi filmleri diğer ülkelerde yayımlandığı zaman bu çizgi filmleri izleyenler, çizgi filmde olan bütün davranışları kabul edip fark etmeden diğer ülkelerin kendine mahsus kültürel özelliklerini içselleştirmektedir. Bu durumda çizgi filmler sadece eğlenceli vakit geçirmenin yanında hedef dildeki kültürel kodları verdiği için yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yararlı olduğu görülmektedir.

2.6. MİNİKAGO

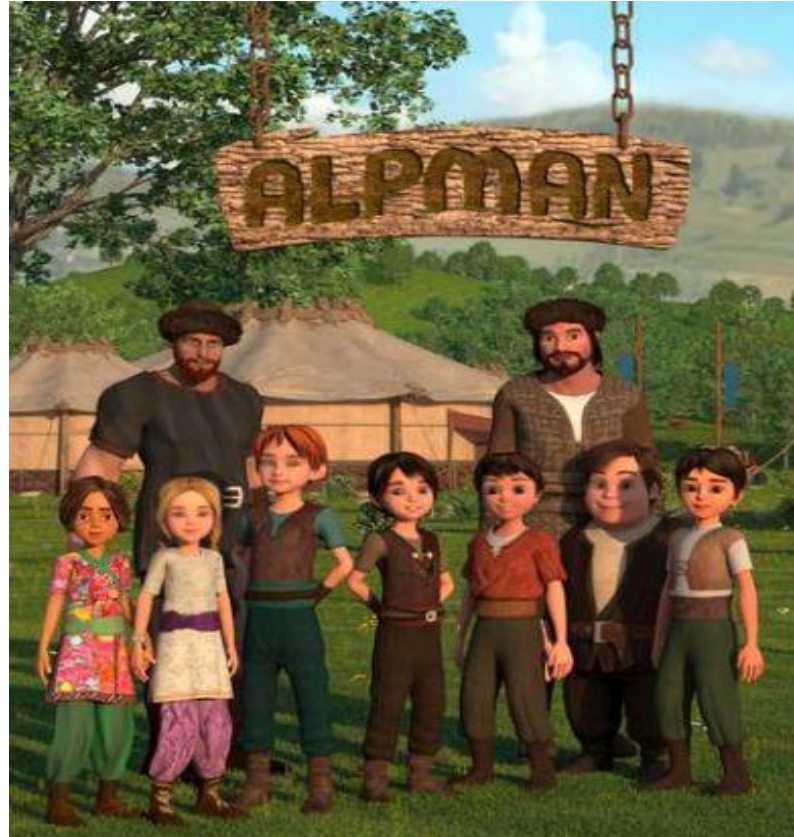
Minika, çocukların severek izlediği bir çizgi film kanalıdır. Turkuvaz Medya Grubu'na ait 2011 yılı Nisan ayında yayına başlamıştır. Türkiye'de olan 21 çocuk kanalı içinde kısa bir zamanda üst sıralara yükselmiş ve talepler doğrultusunda 2 yeni ve farklı programlardan oluşan kanalla yayın hayatına devam etmektedir. 20 Ocak 2012'de 3-8 yaş aralığındaki çocuklar için özenle hazırlanmış programların olduğu

MinikaÇOCUK, 7-14 yaş aralığında olan çocuklar için hazırlanmış programlarda MinikaGO kanalında çocukları buluşturmaktadır (MinikaGO, E.T. 01.11.2023).

Turkuvaz Medya Grubu'na ait MinikaGO Dergisi de bulunmaktadır. MinikaGO Dergisi 7-14 yaş aralığındaki çocuklar için hazırlanan ve aylık çıkan bir dergidir. Edebiyat ve eğlenceyi bir araya getiren aylık süreli yayındır (MinikaGO, E.T. 01.11.2023).

2.7. ALPMAN

Mehmet Bey'in oğlu Alpman ve arkadaşları Kartal Obasında yaşamaktadır. Oba'da her yıl oba oyunları yapılır. Kartal Obasının beyi Mehmet Bey oyunlara katılması için Alpman'a izin vermemektedir. Fakat genç ve yetenekli olan Alpman babasından gizli at binerek ve cirit atarak oyunlara hazırlanır. Bu hazırlıklara Alpman'ın atı ve arkadaşları Melike, Kaçkar ve Baybars da katılır. Kaplan obasının beyi Tuğrul Bey'dir. Kaplan obasında Oğuzhan, Emir ve Gülşah vardır. Oba oyunları Kartal ve Kaplan obaları arasında gerçekleşir. Çizgi filmde eski Türk sporları işlenmiştir. (Resim 2.3)

Resim 2.3 Kartal ve Kaplan Obası (cizgifilm.tv, E.T. 21.11.2023)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yapılan çalışmalar gün geçtikçe artmaktadır. Literatürde yapılan inceleme sonucunda görsel-işitsel araçlar, film, dizi, animasyon ile yapılan araştırmalara rastlanmaktadır. Ancak araştırma dahilinde sadece çizgi filmlerle ilgili araştırmalara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar aşağıda sıralanmıştır.

Yağlı (2022) “Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Çizgi Filmlerin Kullanılması: Zou Adlı Çizgi Film Örneği” adlı makalesinde Fransız yapımı Zou adlı çizgi filminin yabancı dil sınıflarında nasıl yararlanılacağına değinilmiştir. “Zou Kamp Yapıyor” çizgi filmi seçilerek A1 seviyesi için örnek soru-cevap etkinliği verilmiştir.

Ünsal (2020) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde “Keloğlan” Çizgi Filminin Kültürel Etkileşim Ögesi Olarak İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde TRT Çocuk kanalında yayımlanan Keloğlan çizgi filmi kültürel öğeler bağlamında analiz edilmiştir. 71 bölümden oluşan çizgi filmin bütün bölümleri ayrı ayrı incelenerek kültürel unsurlar tablolar halinde belirtilmiştir. Daha sonra Anadolu kültüründeki anlamlarına değinilmiştir. Çizgi filmde aile hayatı, arkadaşlık, komşu ilişkilerini yansıtmaya, Şamanizm gibi eski Türk geleneklerine rastlanmış ayrıca atasözü, deyim, geleneksel kıyafetlerin kullanılması, göçebe hayatı gibi unsurlar bulunmaktadır. Araştırmanın yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarım aracı olacağı düşünülmektedir.

Sevtekin (2020) “Alt Yazılı Çizgi Filmlerin Türkçe Öğrenen Suriyeli Öğrencilerin Dinleme/İzleme Becerisine Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde PICTES kapsamında yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 kurunda olan 30 Suriyeli öğrenciye uygulanmıştır. 8 farklı çizgi film her hafta bir çizgi film izletilerek tamamlanmıştır. Çizgi film izletildikten sonra dinlediğini/izlediğini anlama testi

uygulanmış uygulanan test sonucunda çizgi filmleri alt yazılı izleyen grubun alt yazısız izleyen gruba göre testte daha başarılı olduğunu ve alt yazının daha kalıcı ve etkili öğrenmeler sağladığı görülmüştür.

Tanrikulu ve Sömek (2020) “Erken Yaşta Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Çizgi Filmlerin Yeri” adlı makalelerinde Pepee, Keloğlan Masalları, Cille adlı Türk yapımı olan ve içinde kültürel değerler barındıran çizgi filmlerden bahsedilmiştir. Sonuç bölümünde uygun çizgi filmler seçildiğinde dil öğretimi daha iyi ve eğlenceli olduğu kanaatine varılmıştır.

Erdem (2019) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çizgi Film Kullanımına İlişkin Öğretici Görüşlerinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde amaç yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi filmlerin kullanımına yönelik öğretici görüşlerinin incelenmesidir. Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi (PICTES) kapsamında Geçici Eğitim Merkezleri ile Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan 45 öğreticiye uygulanmıştır. Araştırma sonucunda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi filmin kullanılmasının Türkçe öğretime katkı sağladığını ve öğrenmeyi eğlenceli kıldığını, kültür aktarımında önemli bir yere sahip olduğuna değinilmiştir.

Yağlı (2018) “Çizgi Filmlerin Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılması Martine (Ayşegül) Örneği” adlı makalesinde çizgi filmlerin dinleme, anlama, konuşma becerilerine katkısını ölçmek ve Martine (Ayşegül) çizgi filminin üzerinden dil öğretiminde kullanılan bu becerilerin geliştirilmesinde görülen problemlere çözüm yolu aranmıştır.

Köprülü (2016) “Erken Yaşta Yabancı Dil Öğreniminde Çizgi Filmlerin Yeri” adlı makalesinde okul öncesi dönemdeki çocukların yabancı dil öğreniminde çizgi filmler bakımında incelenmiştir. Araştırmada çizgi filmlerin yabancı dil öğretiminde etkisinden bahsedilerek hangi tür çizgi filmlerin daha faydalı olacağı açıklanmaya çalışılmıştır.

Aytan ve Tunçel (2015) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çizgi Film Kullanımı” adlı makalelerinde çizgi filmlerin kullanımının öğrencilerin başarısına etkisi araştırılmıştır. Uluslararası Antalya Üniversitesi TÖMER’de yabancı dil olarak

Türkçe öğrenen A1 kurundaki 15 öğrenciyeye Oskar Çöllerde adlı çizgi film 2 kez izletildikten sonra soru kâğıdı verilmiştir. Araştırmada çizgi filmlerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yararlı, dersin daha eğlenceli geçmesini ve daha iyi anlaşıldığı sonucuna varılmıştır.

Od (2013) “Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Çizgi Filmlerin Dinlediğini Anlama ve Konuşma Becerilerine Katkısı” makalesinde çizgi filmlerin dinleme-anlama becerisinin yanında konuşma becerisinin de gelişmesine katkı sağlarken yabancı dile karşı ilgi ve merak uyandırdığı için ders aracı olarak da uygulanabileceğine değinilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. YÖNTEM

Yöntem bölümünde araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, veri toplama tekniklerine ve verilerin analizine yer verilmiştir.

4.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. İçerik analizi, “belirli bir konuda ya da alanda birbirinden bağımsız olarak yapılan nitel ve nicel çalışmaların derinlemesine incelenip düzenlenmesi anlamına gelir” (Ültay vd., 2021, s. 189). Yarı yapılandırılmış görüşme formu, “önceden planlanmış, belli kişi veya kişilerle, yine belli bir tarih ve konuda yapılan konuşma, görüşme olarak tanımlanır” (Padem vd., 2012, s. 65).

Yarı yapılandırılmış görüşme formu, 2022-2023 akademik yılında TOGÜ TÖMER’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 seviyesindeki yabancı öğrencilere uygulanmıştır. Kullanılan form “Alpman” çizgi filmindeki kültürel öğelerden yola çıkarak oluşturulmuştur. Formdaki sorularla ilgili uzman görüşleri alınmış ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

4.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerinde yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerine bakıldığında çeşitli konularda olduğu görülmektedir. Alanyazın incelediğinde çizgi filmler ile ilgili yapılmış tezlere çok fazla rastlanamamaktadır. Bu durumdan hareketle yapılan bu çalışmada “Alpman” çizgi filmi incelenerek kültürel öğeler belirlenmiş, araştırmanın ikinci amacı olan yarı yapılandırılmış görüşme formu öğrencilere uygulanmıştır. Elde edilen veriler dahilinde “Alpman” çizgi filminden yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde nasıl yararlanılabileceğine dair görüşler belirtilmiştir.

4.3. VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Araştırmada iki farklı veri toplama tekniği kullanılmıştır. Birinci veri toplama tekniği içerik analizidir. Alpman çizgi filmi toplamda 39 bölümden oluşmaktadır. Araştırmaya konu olan “Alpman” çizgi filminin 39 bölümü defalarca izlenerek kültürel öğeler bakımından değerlendirilip içerik analizi yöntemiyle veriler toplanmıştır. İkinci veri toplama tekniği olan yarı yapılandırılmış görüşme formu toplanan bu verilerin hedef kitledeki yansımalarının yordanması adına “Alpman” çizgi filminde yer alan kültürel öğelerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrenciler tarafından ne düzeyde dikkate alındığına yönelik bir çalışma yapılmıştır. Daha sonra sonuçlar analiz edilerek tablolar halinde gösterilmiştir. Form uygulanmadan önce öğrencilere izletilen bölümler ve günler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 4.1 Öğrencilere İzletilen Bölümler ve Görüşme Formu

Günler	Bölümler/Görüşme Formu	Öğrenci Sayısı
Pazartesi	1. 2. 3. 4. 5.	17
Salı	6. 7. 8. 9. 10.	17
Çarşamba	11. 12. 13.	17
Perşembe	14. 15. 16.	17
Cuma	Görüşme Formu	17

Tablo 4.1’e göre pazartesi günü 1., 2., 3., 4. ve 5. Bölümler, salı günü 6., 7., 8., 9. ve 10. Bölümler, çarşamba günü 11., 12. ve 13. Bölümler, perşembe günü 14., 15. ve 16. Bölümler 17 öğrenciye izletilmiştir. Öğrencilerden bölümleri izlerken not tutmaları istenmiştir. Cuma günü her öğrenciyle yüz yüze bireysel olarak yapılan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanıp veriler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınarak yazıya aktarılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmadan önce öğrencilerden gönüllü katılım formunu okuyup imzalamaları istenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerle ilgili bireysel bilgiler Tablo 4.2.’de verilmiştir.

Tablo 4.2 Araştırmaya Katılan Öğrencilere Yönelik Bilgiler

Öğrenciler	Cinsiyet	Yaş	Ülke	Türkiye’de Buldukları Zaman
Ö1	Erkek	21	Çad	7 ay

Ö2	Erkek	19	Fildişi Sahili	8 ay
Ö3	Erkek	20	Myanmar	8 ay
Ö4	Erkek	19	Mısır	11 ay
Ö5	Erkek	21	Fildişi Sahili	7 ay
Ö6	Erkek	23	Kamerun	7 ay
Ö7	Erkek	20	Fildişi Sahili	9 ay
Ö8	Erkek	23	Kamerun	8 ay
Ö9	Kadın	18	Kamerun	8 ay
Ö10	Kadın	21	Kamerun	7 ay
Ö11	Kadın	19	Çad	8 ay
Ö12	Kadın	20	Benin	1 yıl
Ö13	Erkek	20	Mali	8 ay
Ö14	Erkek	23	Gabon	8 ay
Ö15	Erkek	19	Sudan	7 ay
Ö16	Erkek	21	Sudan	8 ay
Ö17	Erkek	17	Sudan	7 ay

Tablo 4.2'ye göre araştırmaya 9 farklı ülkeden toplamda 17 öğrenci katılmıştır. Bunlardan 13'ü erkek 4'ü kadındır. Türkiye'de en uzun süre kalan 20 yaşında Beninli öğrencidir. Türkiye'de en az süre kalan 21, 23, 19 ve 17 yaşlarında olan Çad, Fildişi Sahili, Kamerun ve Sudanlı öğrencilerdir.

4.4. VERİLERİN ANALİZİ

Alpman çizgi filmi defalarca izlenmiştir. Türk kültüründe yer alan günlük yaşam, kişilerarası ilişkiler, müzik, yiyecek ve içecekler, deyim, atasözü, dualar, giyim, takılar, oyunlar, sözsüz davranışlar (jest ve mimikler), müzik gibi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretilmesi beklenen kültürel öğeler bağlamında analiz edilmiştir. Analiz edilen bölümler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 4.3 Alpman Çizgi Filminde Analiz Edilen Bölüm ve Dakikalar

	Bölüm	Dakika	Bölüm	Dakika	
1.	Yeni Oba	13.51	21.	Kışlık Çadır	13.49
2.	Oğlak	11.57	22.	Plânlar Değişti	13.36

3.	Oyun Günü	13.21	23.	Gece	13.23
4.	Çeng ve Ok	14.58	24.	Tam On İkidem	13.42
5.	Hiçbir Göründüğü Değildir	Şey Gibi 13.11	25.	Maden	13.32
6.	Köprü	12.59	26.	Asla Hile Yapma	13.56
7.	Küçük Balaban Ballar	12.48	27.	3.Sezon-1.Bölüm-Yolculuk Başlıyor	15.51
8.	Bir Elin Nesi Var, İki Elin Sesi Var	14.21	28.	3.Sezon-2.Bölüm-Davetsiz Misafir	13.24
9.	Halaz	13.14	29.	3.Sezon-3.Bölüm-Kayıp	13.35
10.	Cirit	15.10	30.	3.Sezon-4.Bölüm-Badur	13.14
11.	Yavru Vaşak	13.39	31.	3.Sezon-5.Bölüm-Ganimet	12.32
12.	Çevgen	12.47	32.	3.Sezon-6.Bölüm-Usturlab	12.54
13.	Sefer Zamanı	14.09	33.	3.Sezon-7.Bölüm-Bumerang	13.45
14.	Kış Geliyor	15.35	34.	3.Sezon-8.Bölüm-Tünel	13.19
15.	Kayıp Hasat	13.40	35.	3.Sezon-9.Bölüm-Kara Gölgele	14.00
16.	Kara Bey	13.07	36.	3.Sezon-10.Bölüm-Büyük Sözü	12.17
17.	Meyve Bahçesi	12.30	37.	3.Sezon-11.Bölüm-Takas	15.37
18.	Bataklık	11.26	38.	3.Sezon-12.Bölüm-Yangın	15.27
19.	Şelale	13.07	39.	3.Sezon-13.Bölüm-Yolun Sonu	15.25
20.	Kartal	14.15			

Çizgi filmin incelenen bu bölümlerinde geçen deyimler, atasözleri ve mecazlı anlatımlar Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre analiz edilmiştir.

Araştırmanın ikinci bölümünde öğrencilere çizgi filmle ilgili kültürel öğelerin yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Çalışmaya katılan her öğrenci tablolarda kodlanarak gösterilmiştir. Form ile öğrencilerin çizgi filme yönelik görüşleri öğrenilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. BULGULAR VE YORUMLAR

5.1. ALPMAN ÇİZGİ FİLMİNDEN ELDE EDİLEN KÜLTÜREL ÖGELERLE İLGİLİ BULGULAR

“Alpman” çizgi filminin 39 bölümünde yer alan kültürel ögeler incelenerek bir tablo halinde zaman ve dakika belirtilerek gösterilmiştir.

5.1.1. Deyim ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

Çizgi filmde yer alan deyimler aşağıda bir tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 5.1 Çizgi Filmde Yer Alan Deyimler

	Deyim	Bölüm	Dakika
1.	Kaçkar'ın Baybars'a “ <i>tahminlerim yine ortalığı karıştıracağı</i> ” demesi.	1	07.00
2.	Melike'nin Baybars'ın yaptığı oğlak için “ <i>kusura bakma ama bu oğlaktan başka her şeye benziyor</i> ” demesi.	2	05.21
3.	Mehmet Bey'in oğlak için “ <i>elinize sağlık</i> ” demesi.	2	09.47
4.	Baybars'ın “ <i>kulakları dört açtım seni dinliyorum</i> ” demesi.	3	03.14
5.	Baybars'ın “ <i>ağaç oldum</i> ” demesi.	4	02.29
6.	Baybars'ın “ <i>başkaları yiyip bitirmeden hemen yetişmeliyim</i> ” demesi.	4	03.59
7.	Tuğrul Bey'in “ <i>çeng çalarken dikkatini vermelisin</i> ” demesi.	4	05.54
8.	Alpman'ın Melike'ye “ <i>kazanacağına eminim</i> ” demesi.	4	06.16
9.	Kaçkar'ın Alpman'a “ <i>babalar onu incitmeden yakalayacaktır</i> ” demesi.	4	06.36
10.	Melike'nin “ <i>Baybars'tan özür dileysem iyi olacak galiba</i> ”	5	06.10

	demesi.		
11.	Mehmet Bey'in çocuklara " <i>tane tane anlatın</i> " demesi.	5	10.36
12.	Mehmet Bey'in " <i>aferin çocuklar</i> " demesi.	5	11.00
13.	Emir'in " <i>onlarda bizim gibi aynı yerde dönüp duruyorlar</i> " demesi	6	03.53
14.	Oğuzhan'ın " <i>sağ ol Melike yardıma ihtiyacımız yok</i> " demesi.	6	07.24
15.	Oğuzhan'ın " <i>siz bekleyin ben etrafa göz atacağım</i> " demesi.	6	07.48

Çizgi filmde 120 deyim bulunmuştur. İlk 15 deyim tablo 5.1'de belirtilerek bulunduğu bölüm ve dakikalarla birlikte gösterilmiştir. Deyimler; küçük, kısa sözcük öbekleriyle pek çok anlam ifade etmekte ve anlatımı kuvvetlendirmek için kullanılmaktadır. Her milletin kendine ait deyimleri bulunmaktadır. Bu deyimler benzer, ortak ya da farklı olabilir. Benzer olması durumunda dil öğrenimine olan ön yargının oluşmamasını sağlamaktadır.

5.1.2. Atasözü ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Çizgi filmde yer alan atasözleri aşağıda bir tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 5.2 Çizgi Filmde Yer Alan Atasözleri

	Atasözü	Bölüm	Dakika
1.	Tuğrul Bey'in tuz getirmeleri için çocuklara " <i>bir elin nesi var, iki elin sesi var</i> " demesi.	8	04.03
2.	Mehmet Bey'in " <i>azmin elinden hiçbir şey kurtulamaz</i> " demesi.	8	09.37
3.	Alpman'ın " <i>ne demişler birlikten kuvvet doğar</i> " demesi.	10	12.40
4.	Baybars'ın " <i>sabreden derviş muradına ermiş</i> " demesi.	13	04.06
5.	Melike'nin Badur'a " <i>beterin beteri varmış, dur dur söyleme</i> "	3.sezon-	10.16

Tablo 5.2’de belirtildiği gibi çizgi filmde 5 atasözü bulunmuştur. Bu atasözlerinin bulunduğu bölüm ve dakikalarla birlikte tabloda gösterilmiştir. Atasözleri, geçmişten günümüze gelen bir milletin gelenek ve göreneklerini, hayata bakış açılarını yansıtan öğretici kalıplardır. Bu sebeple kültür aktarımında önemli bir yere sahiptir.

5.1.3. Oyunlar ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Çizgi filmde yer alan oyunlar aşağıda bir tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 5.3 Çizgi Filmde Yer Alan Oyunlar

	Oyun	Bölüm
1.	Oğlak oyunu	2
2.	Ok ve yay	4
3.	Aşık oyunu	5
4.	Kuşak güreşi	7
5.	Cirit	9
6.	Çevgen	12
7.	Mangala	13
8.	Mas güreşi	13
9.	Saklambaç	3.sezon-3.bölüm

Tablo 5.3’te belirtildiği gibi çizgi filmde 9 oyun bulunmaktadır. Bu oyunların bulunduğu bölümler tabloda gösterilmiştir.

Oğlak oyunu ikinci bölümde karşımıza çıkmaktadır. Oğlak/Gökbörü oyununun kökleri Orta Asya Türklerine dayanmaktadır. Günümüzde Kazak, Kırgız ve Özbeklerin milli sporudur. Oğlak oyunun amacı at koşarken oğlakları yakalamaktır. Oğlak oyununda oğlağın başı ve ayakları kesildikten sonra içine saman doldurulur ve oğlağın karnı dikilerek gece suda bırakılır. Suda bırakılmasının amacı oğlağın ağır olmasıdır. Çizgi filmde kartal ve kaplan obasından birer oğlak yapılması istenir ve yapılan oğlaklardan biri seçilir. Seçilen oğlak ormana saklanarak çocukların bulması istenir.

Ok ve yay oyunu dördüncü bölümde karşımıza çıkmaktadır. Okçuluk ünlü milli sporlarımızdan biridir. At ile yaşamını sürdüren eski Türklerde karşımıza çıkmaktadır. Hakanın elinde ok ve yayla tahta çıkması, sikkelerde ok ve yay resimlerinin olması örnek olarak gösterilebilir. Eski Türklerden beri okçuluğa olan ilgi Osmanlı döneminde daha yoğunlaşmıştır. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda ordunun en önemli silahının ok ve yay olduğu bilinmektedir. Ayrıca ok ve yay dini açıdan da önemlidir. “Düşmana ok atın, düşmana bir ok isabet ettirenin Allah derecesini yükseltir.” Hadisi bulunmaktadır. Hz. Peygamber “Onlara karşı elinizden geldiğince kuvvet hazırlayın.” (Enfal, 60) ayetindeki kuvveti, ok atma olarak açıklamaktadır. Ok ve yay üzerine edilen yeminlerde vardır, bu da ok ve yayın Türk toplumunda önemli bir yerinin olduğunu göstermektedir. Ok ve yay Türklerin hayatında hiçbir zaman değerini kaybetmemiş günümüzde de hâlâ değerli olan bir spordur.

Aşık oyunu beşinci bölümde karşımıza çıkmaktadır. Aşık oyunu Türklerin yaşadığı her yerde oynanan bir oyundur. Anadolu'da birçok yerde çok kolay bir şekilde oynanan oyun keçi ve koyunun arka bacaklarının eklemlerindeki kemiklerden yapılmaktadır. En az iki oyuncu ile oynanır. Genellikle Anadolu'da bilinen üçtaş, beştaş, dokuztaş oyunlarına benzemektedir.

Kuşak güreşi oyunu yedinci bölümde karşımıza çıkmaktadır. Bilindiği gibi Kuşak Güreş'i de geleneksel sporlarımızdan biridir fakat geleneksel güreş gibi kıyafetler çıkarılarak oynanmaz. Sadece ceket ve ayakkabıları çıkararak oynanır. Yaşa ve kiloya göre değişkenlik gösteren kuşaklar bele bağlanır ve rakibin iki omzunu yere düşürmek amaçlanır. Çizgi filmde bir çember içinde Alpman, Oğuzhan

ve Baybars bu şekilde oynamıştır. Küçük yaşta oynayan çocuklara “küçük balaban ballar” denilmesine de vurgu yapılmıştır.

Cirit oyunu dokuzuncu bölümde karşımıza çıkmaktadır. At üstünde oynanan oyundur. Cirit Türklerin çok eskiden beri bilinen ve oynanan atlı sporlarından biridir. Osmanlı Devleti zamanında kutlamalarda, düğünlerde oynanan bir spordur. Osmanlı padişahı IV. Murat’ında cirit sporunu yaptığı bilinmektedir. Günümüzde Balıkesir, Erzincan, Konya gibi pek çok şehirde hâlâ oynanmaya devam etmektedir.

Çevgen oyunu on ikinci bölümde karşımıza çıkmaktadır. Bu oyun çögen, çögan, bandal, tubuk, tepük ve çevgen olarak da geçmektedir. Oyun Kaşgarlı Mahmud’un Divânü Lugati’t-Türk ve Yusuf Has Hacib’in Kutadgu Bilig eserinde çögen olarak yazmaktadır. Çevgen Karakoyunlular, Akkoyunlular, Babürler, Selçuklular ve Osmanlı Devleti’nde çok sık oynandığı bilinmektedir. Sopalarla at üstünde oynanan oyundur.

Mangala oyunu on üçüncü bölümde karşımıza çıkmaktadır. Mangala seneler boyunca Türkler tarafından oynanan zekâ strateji oyunudur. Oyun bir tahtanın üzerinde bulunan altışar adetten oluşan karşılıklı on iki kuyuda olan dörder taşla, toplamda da kırk sekiz taşla ve iki oyuncuyla oynanır. Osmanlıların minkale veya mangala adıyla oynadığı bilinmektedir. Mangala strateji geliştirme, konsantrasyon, mantık ve geleceği kurgulamayı geliştirmesi bakımından Osmanlı döneminde özellikle düşünme becerilerinin geliştirilmesi için şehzadelere oynatıldığı bilinmektedir.

Mas güreşi on üçüncü bölümde karşımıza çıkmaktadır. Yakut Türklerinin milli sporu olduğu bilinmektedir. Diğer adı olan ağaç ya da çubuk çekme güreşi olarak da bilinir. Sporcular karşılıklı yerde oturur ve ayaklarını ortada bulunan kütüğe koyarak ellerindeki sopayı kendilerine doğru çekmeye çalışırlar. Karşı tarafa geçen oyuncu başarısız olur. Anadolu’da özellikle Erzurum’da rağbet gören spordur. Bölge ve Türkiye şampiyonalığı da yapılmaktadır. Mas güreşi kol, bacak, sırt kaslarını aynı anda çalıştırmaktadır. Hız, dayanıklılık, güç bu oyunda çok önemlidir.

Saklambaç oyunu 3.sezon-3.bölümde karşımıza çıkmaktadır. Saklambaç oyunu gizlenme, sessizlik, düşmanı aldatma, sabırlı olmayı öğreten bir oyundur. Eski

Türklerden günümüze kadar gelmiş hâlâ da pek çok çocuğun severek oynadığı oyunlarından biridir.

Bu oyunları çizgi filmde çocuklar oynadığı için birçoğunu basitleştirerek, çocuklara uygun bir şekilde oynanmıştır. Oyunların birçoğunu günümüzde düzenlenen Etnospor Kültür festivalinde oynandığını görmekteyiz.

5.1.4. İsimler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Çizgi filmde pek çok kişi bulunmaktadır. Bunlar; Tuğrul Bey komşu kaplan obasının beyidir. Kaplan obasından Oğuzhan, Gülşah, Emir'dir. Mehmet Bey kartal obasının beyidir. Kartal obasından Alpman, Melike, Kaçkar, Baybars'tır. Halaz (Alpman'ın atı), Mehmet ve Tuğrul Bey'in atı, Ayşe, Hacer, Çiçek, Gökmen, Kara Bey, Şahin Bey, Korkut, Durmuş, Hacer, Ece, Akgün Hatun 39 bölüm boyunca karşımıza çıkmaktadır.

Çizgi filmin müziği bize baş karakterler hakkında bilgi vermektedir. Müzik şu şekildedir:

Yolculuk edelim Alplerin diyarına Alplerin diyarına

Haydi şimdi gidelim o güzel obalara, onların diyarına

Doğruluk ve cesaret Alpman'da birleşir, Alpman'da birleşir

Melike'dir iz süren bir yer aldı serüven, bir yer aldı serüven

Baybars'ın yüreği çelik gibi bileği, çelik gibi bileği

Kaçkar'sa çok zeki hemen çözer işleri, hemen çözer işleri

Bu müziği her bölümün girişinde ve bazen de bölüm içlerinde duymaktayız.

Alpman, alp ismi Türkçe kökenlidir. Yiğit, cesur, kahraman kişi demektir. Bu isim Türk tarihinde güçlü cesur kişileri simgelemektedir. Çizgi filmin müziğinde Alpman'ın doğru ve cesaretli biri olduğu anlatılmaktadır. Oba yarışlarına katılmayı çok isteyen, bütün yıl çok çalışan, cesur, bir çocuktur. Kartal Obası'nda yaşamaktadır.

Melike ismi kadın hükümdar, padişah karısı anlamına gelmektedir. Çizgi filmin müziğinde iz süren ve maceracı olduğundan bahsedilmektedir. Çizgi filmde de

hızlı ve iyi iz sürmesiyle ön plândadır. İyi derecede ok atar. Kartal Obası'nda yaşamaktadır.

Baybars ismi padişahlar ve birçok şehzade isimlerden biridir. Gözü pek, korkusu olmayan cesur anlamlarına gelmektedir. Gücü ve cesareti temsil etmektedir. Baybars çizgi filmde yemek yemeyi çok seven, güçlü, eğlenceli, bazen de tembellik yapmayı ve uyumayı seven biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Kartal Obası'nda yaşamaktadır.

Kaçkar'ın çizgi filmin müziğinde zeki olduğu söylenmektedir. Çizgi filmde at arabası hakkında arkadaşlarının ona danışması, bilgi alması ya da büyüteç ile bilgi vermesi gibi pek çok şey onun zeki bir çocuk olduğunu göstermektedir. Çözülmesi yapılması zor işleri o yapar. Hemen hemen her bölümde “tahminlerime göre” kelimesini tekrarlar. Kartal Obası'nda yaşamaktadır.

Mehmet ismi hem gökte hem de yerde övülen insan demektir. “Muhammed” ismi zamanla ses değişimleriyle farklı coğrafyalarda Mohammed, Mahammed, Memet, Mehmet gibi şekilleri almıştır. Alpman'ın babasıdır hem de kartal obasının beyidir. Herkese eşit davranır adaletlidir. Haksızlığı hiç sevmez.

Gülşah ismi güllerin şahı, zeki, analitik ve hızlı düşünme yeteneği olan kişi anlamlarına gelmektedir. İnsanlara yardım etmeyi çok sevmektedir. Oğlak oyununda rakibi Melike koşarken ayağını incitir ve bunu gören Gülşah geri dönerek anneannesinin hekimbaşı olduğunu söyler ve şifalı bir ot verir. Rakibine oyunda yardım edecek kadar yardımsever, dürüst bir çocuktur. Melike gibi o da çok iyi ok atar. Kaplan Obası'nda yaşamaktadır.

Oğuzhan ismi güçlü, kuvvetli anlamlarına gelmektedir. Çizgi filmde çok hırslıdır ve hemen hemen her bölümde Alpman'la tartışırlar. Kaplan Obası'nda yaşamaktadır.

Emir yardımsever, dürüst bir çocuktur. Kaplan Obası'nda yaşamaktadır.

Tuğrul ismi yardımsever, çakırdoğan anlamlarına gelmektedir. Büyük Selçuklu Devleti kurucusunun ismidir. Tuğrul Türk kökenli bir isimdir. Çizgi filmde Mehmet Bey gibi dürüst, adaletli biridir. Kaplan Obası'nın beyidir.

Halaz Alpman'ın atıdır. Çizgi filmde herkesin bir atı vardır fakat hemen hemen her bölümde biz Alpman'ı atıyla birlikte görmekteyiz. At Türk kültüründe önemli bir yere sahiptir. Türklerin hayatının sosyal, dini, askeri gibi her alanında atı görürüz. Atın etinden ve sütünden faydalanılmıştır. Sadece bununla da sınırlı kalmamış savaşta Alplerin, kahramanların bindikleri, zafer kazandıkları bir araç olmuştur.

5.1.5. Yiyecekler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Çizgi filmde yer alan yiyecekler aşağıda bir tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 5.4 Çizgi Filmde Yer Alan Yiyecekler

	Yiyecek	Bölüm	Dakika
1.	Zerde	4	02.03
2.	Elma, şeftali	9	08.30
3.	Kuru dolma	12	04.01
4.	Peynirli börek	12	11.40
5.	Haşlanmış yumurta, tereyağ, bal	19	07.21
6.	Böğürtlen	3.sezon- 6.bölüm	08.40

Tablo 5.4'te belirtildiği gibi çizgi filmdeki yiyeceklerin bulunduğu bölüm ve dakikalar bir tablo halinde gösterilmiştir. Türk mutfağı kebapıyla, tatlısıyla, içecekleriyle zengin bir mutfak kültürüne sahiptir. Zerde, Osmanlı mutfağındaki geleneksel tatlılardan biridir. Osmanlı'da sünnette, düğünlerde, zaferlerde, cuma gününde, mutlu ve önemli günlerde yenilen bir tatlı olduğu bilinmektedir. Çizgi filmde de Emir severek, keyifli olduğu bir anda yemektir. Elma, Türk mitolojisinde kutsal olarak görülmektedir. Masal ve hikâyelerde sık sık karşımıza çıkmaktadır. Bereketi, bolluğu, baht açıklığını temsil etmektedir. Kahvaltı Türk

milleti için çok önemlidir. Haşlanmış yumurta, tereyağ, reçel ve bal Türk kahvaltısının vazgeçilmez yiyeceklerindendir. Elma, şeftali, böğürtlen gibi meyvelerden de kahvaltılık çeşit çeşit reçeller yapılmaktadır. Kuru dolma Gaziantep yöresine ait ekşili yapılan dolma çeşitlerinden biridir. Böreğin ise Türk mutfak kültüründe birçok çeşidinin olması toplum olarak ne kadar sevdiğimizi, yediğimizi ve kültürümüzün önemli bir parçası olduğunu göstermektedir.

5.1.6. Jest ve Mimikler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Çizgi filmde yer alan jest ve mimikler aşağıda bir tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 5.5 Çizgi Filmde Yer Alan Jest ve Mimikler

	Jest ve Mimik	Bölüm	Dakika
1.	Baybars'ın yapılan yemeğin ne olduğunu tahmin etmeye çalışması. (Resim 5.1)	1	04.46
2.	Mehmet Bey'in kollarını göğsünde kavuşturarak Alpman'la konuşması. (Resim 5.2)	1	05.45
3.	Mehmet ve Tuğrul Bey'in ellerini göğüslerine koyarak teşekkür etmesi. (Resim 5.3)	1	10.53
4.	Kaçkar'ın oğlağın kendilerinin yapacağını duyunca stres olup başını arkaya yaslaması. (Resim 5.4)	2	01.34
5.	Kaçkar'ın Baybars'ın uyumasına sinirlenmesi ve “ <i>sen yine uyuya kalmada</i> ” demesi. (Resim 5.5)	2	03.47
6.	Oğuzhan'ın Gülşah'a sinirlenmesi. (Resim 5.6)	3	11.44
7.	Melike'nin Baybars'a çok ses çıkardığı için kızması ve sessiz ol demesi. (Resim 5.7)	12	01.54
8.	Kara Bey'in (Şahin Bey) üzülmesi. (Resim 5.8)	16	04.27
9.	Kara Bey'in (Şahin Bey) üzülerek hayır, yok, değil anlamında başını sağa sola sallaması. (Resim 5.9)	20	09.21

---

10. Çocukların evet anlamında “hı hı” diyerek başını aşağı yukarı sallaması. (Resim 5.10)	23	11.21
---	----	-------

Tablo 5.5’te belirtildiği gibi çizgi filmde bulunan pek çok jest ve mimikten sadece 10’una yer verilmiştir. Bunlar; tahmin etme (düşünme), kolları kavuşturmak, ellerin göğse koyulması, başın arkaya yaslanması, sinirlenme, üzülmeye, baş sallama çizgi filmde bulunan pek çok jest ve mimikten sadece birkaçıdır. Kültür sadece sözlü iletişimden meydana gelmemektedir. Sözsüz iletişimde kültürü oluşturmaktadır. Her milletin jest ve mimikleri farklı anlamlara gelebildiği gibi ortak olan jest ve mimiklerde bulunmaktadır.

Resim 5.1 Baybars’ın Tahminde Bulunması

Resim 5.1’de Baybars elini çenesine koyup bir kaşını kaldırarak obada ne yemek yapıldığını tahmin etmeye çalışmaktadır. Kaşların hareket etmesi bir kişinin sinirli, sakın, korkması, bir konu hakkında heyecanlanması gibi bilgiler vermektedir. Kaşı kaldırmak bir şeye ilgili heyecanlı olduğu zaman yapılmaktadır. Burada Baybars bir kaşını kaldırıp yukarı doğru bakarak obadaki yemekler için

heyecanlanmakta ve ne yapıldığını düşünmektedir. Çünkü Baybars yemek yemeyi çok seven, her fırsatta yemek yiyen, uykusunda bile yemek sayıklayan bir çocuktur.

Resim 5.2 Mehmet Bey'in Kollarını Kavuşturması

Kolları kavuşturmak karşıdaki kişiyi çok dikkate almadığı, söyledikleriyle ilgilenmediği anlamına gelmektedir. Bir konuda gerginlik, sıkıntı ya da bir şeyden rahatsız olduğu zaman yapılmaktadır. Resim 5.2'de Mehmet Bey Alpman'la oba yarışları hakkında konuşmaktadır. Alpman oba yarışlarına katılmak ister ama babası henüz tecrübesiz ve küçük olduğunu düşünerek izin vermez.

Resim 5.3 Mehmet ve Tuğrul Bey'in Birbirine Teşekkür Etmesi

Resim 5.3'te Tuğrul Bey Mehmet Bey'e onları kurtardıkları için teşekkür etmektedir. Eli kalbe götürmenin teşekkür etme dışında selamlaşma ve vedalaşma anlamı da bulunmaktadır.

Resim 5.4 Kaçkar'ın Stres Olup Başını Arkaya Yaslaması

Resim 5.4'te Kaçkar'ın oğlağın kendileri yapacağını duyduktan sonra stres olup şaşırmasıyla başını arkaya doğru yaslamasını görmekteyiz. İnsanlar genellikle stresli, sinirli ya da bir şeyden dolayı sıkıldıkları zaman başını geriye doğru yaslamaaktadırlar.

Resim 5.5 Kaçkar'ın Sinirlenmesi

Resim 5.5'te Kaçkar'ın Baybars'ın uyuyakalmasına sinirlendiğini görmekteyiz. Sinirli bir insanın genellikle kaşları çatık olmaktadır.

Resim 5.6 Oğuzhan'ın Gülşah'a Sinirlenmesi

Resim 5.6'da Oğuzhan'ın yüz ifadesinden sinirli olduğunu ve bir elini beline koyduğunu görmekteyiz. Eli bele bir şeye sinirlenen insanlar koymaktadır. Oğuzhan elini beline koyarken kaşlarını çatması da sinirli olduğunu göstermektedir.

Resim 5.7 Melike'nin Baybars'a Sinirlenmesi ve Sessiz Ol Demesi

Resim 5.6 ve 5.5'te görüldüğü gibi Resim 5.7'de de Melike kaşları çatık, sinirli bir Resimde parmağını ağzına götürmektedir. Melike'nin sepetteki yiyecekleri sayarken Baybars'ın konuşmasına sinirlenmiş ve işaret parmağını ağzına götürerek sessiz olmasını istemektedir.

Resim 5.8 Kara Bey'in (Şahin Bey) Üzülmesi

Resim 5.8'de sahte Kara Bey'in başını öne eğmiş, gözleri yerde üzgün bir halde görmekteyiz. Gözlerin yere bakması üzüntü, suçluluk hâli, çaresizlik, bir şeyden korkma ya da utanma gibi durumlarda ortaya çıkmaktadır. Kara Bey'in burada Alpman'la konuşurken dünkü cirit oyununda bir yanlış anlaşılma olduğunu ve bu durumdan dolayı çok üzüldüğü söylemektedir.

Resim 5.9 Kara Bey'in (Şahin Bey) Sağa Sola Kafasını Sallaması

Resim 5.9'da sahte Kara Bey'in kafasını sağa sola salladığını görmekteyiz. Bu bir şeyi onaylamama, hayır, değil anlamlarına gelmektedir. Çizgi filmde sahte Kara Bey Alpman'la birlikte atlarına binerek ormana giderler. Sahte Kara Bey atından inip yerden bir avuç toprak alır ve Alpman'a hayır, değil anlamlarına gelen başını sağa ve sola sallar.

Resim 5.10 Çocukların Aşağı Yukarı Başını Sallaması

Resim 5.10'da Baybars, Melike, Alpman ve Kaçkar'ın başlarını Oğuzhan'ın “bizim çuvallarımız” demesine karşılık “hı hı” diyerek gözlerin bir kez kapanıp açılmasıyla aşağı yukarı sallamaktadırlar. Başını aşağı yukarı sallamanın bir işi, cümleyi onaylama anlamı vardır.

5.1.7. Kıyafetler ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Türklerin tarih boyunca farklı coğrafyalarda yaşaması, devlet kurması, farklı iklimlerde pek çok kavimle iç içe ya da yakın yaşaması giyim kültürünü de etkilemiştir. Renkler Türklerin hayatında çeşitli kültürel alanlarda hep olmuştur. Geçmişten günümüze kadar yön bulmada, isim, soy isim, lakap, türk, film gibi hayatın her alanında var olmuştur. Renklerin insanlarda olumlu ve olumsuz etkileri bulunmaktadır. Bu etkiler her kültürde farklı olabilir. İnsanlar giydikleri kıyafetler ile diğer insanlara mesaj iletebilir ya da statü belirtebilirler.

Resim 5.11 Kıyafetler

Resim 5.11’de görüldüğü gibi obadaki kadın ve kız çocukları her zaman açık renkli kıyafetler, erkekler ise her zaman koyu renkli kıyafetler giymektedir. Kadınlarda genellikle mor, beyaz, mavi, bordo ve turuncu renkler kullanılmıştır. Mor sakinliği; beyaz istikrarı, adaleti ve saflığı; mavi sakinliği, bilgeliği ve güveni; bordo dikkati ve öz güveni; turuncu rengin ise hareket ve canlılık gibi anlamları bulunmaktadır. Erkeklerde genellikle siyah ve kahverengi renkte kıyafetler giyildiği görülmektedir. Siyah hırs, güç, güvenilirlik ve özgüveni; kahverengi yaratıcılık, bolluk ve bereketi simgelemektedir. Pantolon Türk kültürüne batıyla tanıştıktan sonra girmiştir. Çizgi filmde kız çocuklarında şalvar, kadınlarında uzun elbise giydikleri görülmektedir. Bu durumun özellikle Anadolu’da genellikle bu şekilde olduğu bilinmektedir. Kadınlar halk bilimi unsurlarından olan yemeni, oya gibi takılar kullanmaktadır. Melike’nin ve Gülşah’ın saçı her zaman örgülüdür. Geçmişten günümüze kadar özellikle Anadolu’da kız çocuklarının saçları genellikle örgü şeklindedir.

Resim 5.12 Mehmet Bey

Resim 5.13 Tuğrul Bey

Resim 5.12 ve 5.13'te Mehmet ve Tuğrul Bey'in çizme giyip börk taktığını görmekteyiz. Çizme eski Türklerde erkeklerin kullandığı ayakkabıdır. Bu çizmeler atın en değerli yeri olan sırtındaki deriden yapılmaktadır. Börk, İslam öncesi ve sonrası dönemde erkeklerin giyimde kullandığı önemli unsurlardan biridir. Dede Korkut boylarında da börkün kullanıldığı bilinmektedir. Eski Türklerde kuşak kıyafeti tamamlayan unsurlardan biri olmuştur. Çizgi filmde de bellerinde bulunan kuşak unsuru dikkat çekmektedir.

5.1.8. Eşyalar ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Çadır doğal yaşamın ötesinde içinde yaşayan insanların değer, inanç, gelenek, görenek, süsleme gibi kültürel unsurları barındırmaktadır. Göçebe yaşayan eski Türk topluluklarının geçimini hayvancılıkla sağladığı bilinmektedir. Göçebe yaşam tarzı beraberinde çadırdaki yaşama geleneğini oluşturmuştur. Bu çadırlara otağ denildiği de

bilinmektedir. İncelenen çizgi filmde de çadır unsurunu neredeyse her bölümde görmekteyiz. (Resim 5.14)

Resim 5.14 Çadır

Resim 5.15 Çadırın İçi

Resim 5.15'te çizgi filmdeki çadırın içini görmekteyiz. Yer minderiyle, halısıyla sandığıyla Türk kültürünü yansıtmaktadır. Kültürümüzün en önemli unsurlarından biri dokumacılık sanatıdır. Dokumacılık, Orta Asya'da Türklerin

yaşadığı yerden Selçuklular ile Anadolu'ya gelmiştir. Anadolu'da da halı, kilim, çadır gibi eşyalar dokunmaya başlanmıştır.

Resim 5.16 Çadır Dokuma

Resim 5.16'da çadır yapmak için dokuma yapıldığını görmekteyiz. 14. (04.31 dk), 22. (01.14 dk) ve 24. bölümde (06.33 dk) obadaki kadınlar çadır dokurken karşımıza çıkmaktadır.

Resim 5.17 Yumak Yapma Aleti

Resim 5.17'de Alpman ve Emir'i çadır için yünden yumak yaparken görmekteyiz. Bu aletin kullanılması Türk kültüründe el işlerinin kullanım alanlarına

bir örnek niteliği taşımaktadır. Yine günümüzde giyim-kuşamda, tekstil eşyalarının üretiminde doğal yün kullanıldığına da işaret etmektedir.

Resim 5.18 Topraktan Eşyalar

Resim 5.18’de topraktan yapılmış mutfak eşyalarını görmekteyiz. Çatal kaşık kullanılmaması, topraktan yapılmış testi, tabak ve bardaklar Türk kültürünü yansıtmaktadır. Bir sofranın etrafında herkesin birlikte yemek yemesi de kültürümüzdeki birlik ve beraberliğin temsilidir.

Resim 5.19 Yemek Yapılan Büyük Kazan

Resim 5.19’da yemek pişirilen büyük bir kazan görmekteyiz. Göçebe yaşam tarzının getirdiği eşyalardan biri büyük kazanlardır. Eski Türklerde ve günümüzde Anadolu’da, köylerde hâlâ kullanıldığı bilinmektedir.

Resim 5.20 Akgün Hatun’un Kuzinede Yemek Pişirmesi

Resim 5.20’de Akgün Hatun’un çadırın içindeyken kuzinenin başında yemek pişirdiğini görmekteyiz. Kuzine de günümüzde hâlâ Anadolu’da, köylerde kullanılmakta olan eşyalardan biridir. Hem ısınmak hem de yemek yapmak için kullanıldığı bilinmektedir.

Resim 5.21 Çadırın Girişindeki Kandil

Resim 5.21’de aydınlatma amaçlı kullanılan kandili görmekteyiz. Kandil, Türk İslam dünyasında kullanılmaktadır. Gazneliler ve Büyük Selçuklu tarafından çeşitli kandiller kullanıldığı bilinmektedir. Türk kültüründe kandiller motif olarak da kullanılmaktadır. Müslümanların cami mihrabı, seccade gibi yerlerde kullanıldığı görülmektedir.

5.1.9. Mecazlı Anlatımlar ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Çizgi filmde yer alan mecazlı anlatımlar aşağıda bir tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 5.6 Çizgi Filmde Yer Alan Mecazlı Anlatımlar

	Mecazlı Anlatım	Bölüm	Dakika
1.	Mehmet Bey’in çocuklara <i>“hep bir ağızdan konuşmayın”</i> demesi.	5	10.36
2.	Baybars’ın köprüde <i>“iki inatçı keçinin hikâyesini biliyor musun?”</i> demesi.	6	10.57
3.	Tuğrul Bey’in <i>“obanın birçok işinin aksayacağı kesin”</i> demesi.	8	08.20
4.	Alpman’ın <i>“oyunun tadını çıkarmak kazanmaktan daha önemli”</i> demesi.	9	04.54
5.	Gülşah’ın <i>“obadaki herkesin canı sıkkın”</i> demesi.	14	05.39
6.	Baybars yokuş aşağı yuvarlanırken <i>“bunu yapmaya bayılıyorum”</i> demesi.	17	06.23
7.	Badur’un <i>“beni buraya kovaladı”</i> demesi.	3.sezon- 9.bölüm	11.36
8.	Badur’un Karga’ya <i>“onu yüz kere söyledin”</i> demesi.	3.sezon- 11.bölüm	03.53

9.	Karga'nın Gözcü'ye "her şeyi yok et" demesi.	3.sezon- 12.bölüm	04.18
10.	Gözcü'nün Karga'ya "bize tuzak kurdu" demesi.	3.sezon- 12.bölüm	10.11
11.	Melike'nin "tuzağa düştük" demesi.	3.sezon- 12.bölüm	03.43

Tablo 5.6'da belirtildiği gibi 11 mecazlı anlatım bulunmuştur. Bunlar; hep bir ağızdan, inatçı keçi, aksamak, tadını çıkarmak, canı sıkkın, bayılmak, kovalamak, yüz kere, yok etmek, tuzak kurmak, tuzağa düşmektir. Evde, okulda, işte, markette, otobüste, yazıda, günlük konuşma dilinde kısaca hayatın her alanında fark etmeden mecazları kullanmaktayız.

5.2. ÖĞRENCİLERLE BİREYSEL GÖRÜŞMELERDEN ELDE EDİLEN BULGULAR

Öğrencilere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

5.2.1. Öğrencilerin Çizgi Film İzleyerek Türkçe Öğrenmeye Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi film izleyerek Türkçe öğrenmeye yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.7 Öğrencilerin Çizgi Film İzleyerek Türkçe Öğrenmesine Yönelik Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	<i>f</i>
Çizgi film izleyerek Türkçeyi daha kolay öğreneceğinizi düşünüyor musunuz? Neden?	Tabii ki (Ö1, Ö2)	
	Evet düşünüyorum (Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17)	17
	Evet daha kolay (Ö5, Ö8, Ö11)	

Tablo 5.7'ye göre 1. soru olan “Çizgi film izleyerek Türkçeyi daha kolay öğreneceğinizi düşünüyor musunuz? Neden?” sorusu için 17 öğrencinin hepsi çizgi film izleyerek Türkçeyi daha kolay öğreneceğini düşünmektedir. Konu ile ilgili olarak öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Tabii ki öğrenebilirim. Çünkü çizgi filmde çok enteresan kelimeler oluyor.

Ö2: Evet tabii ki. Çünkü çizgi film izlerken çok yani daha fazla kelimeleri öğrenebiliriz ve yabancı için çizgi film çok kolay çünkü ifadeler daha kolay zor değil.

Ö3: Evet düşünüyorum. Çünkü çizgi filmler genellikle çocuklar, bebeklerin izlemesi için yapıldı. Bu sebeple yabancı olarak iyi anlayabilirim.

Ö4: Düşünüyorum. Evet, daha kolay. Çünkü mesela kelimeleri öğrendim ama nasıl cümleler oluyor bilmiyorum. Nasıl bilebilirim TÖMER'den ve filmde. Çünkü Türkler konuşuyor ya bu yüzden.

Ö5: Evet daha kolay. Çünkü çizgi filmler ilginç. Ben çizgi film izlerken çok yoğunlaşıyorum, daha dikkatli izliyorum.

Ö6: Evet, çünkü yeni kelime öğreniyorum.

Ö7: Evet düşünüyorum çünkü yeni kelimeler öğreniyorum. Ayrıca çok faydalı bence evet.

Ö8: Evet, biraz daha kolay. Çünkü bazen kolay kelime oluyor. Normal basit A1, A2. O zaman daha kolay öğreniyorum.

Ö9: Evet daha iyi öğrenirim. Çünkü çizgi filmde çocuklar çok yavaş konuşuyor ve ben izlerken çok iyi dinliyorum.

Ö10: Evet düşünüyorum çünkü çizgi filmde daha iyi konuşuyorlar. Film gibi hızlı hızlı değil, kolay kelime kullanıyorlar.

Ö11: Evet daha kolay öğreneceğim. Çünkü her zaman Türkçe film izlerken çizgi filmde öyle Türkçeyi çok kolay konuşuyoruz. Yeni kelime öğreniyoruz.

Atasözleri, deyimler öğreniyoruz ve Türkçe çizgi film izlerken çok kültür var çok farklı kültür var.

Ö12: Evet, çünkü yeni kelimeler öğreniyorum, duyma daha kolay oluyor, Türkler ile konuşmak daha basit oluyor.

Ö13: Evet, yeni kelime yeni kültür öğreniyorum.

Ö14: Evet, çünkü kolay kelimeler anlatır.

Ö15: Evet özellikle bu filmi izler izlemez çok beğendim çünkü daha fazla kelimeler öğrendim. Bu yüzden bu film Türkçeyle daha iyi anlayabiliyorum.

Ö16: Evet düşünüyorum çünkü yani fikrimizi geliştirmek için.

Öğrt: Nasıl geliştirmek yani?

Ö16: Mesela Türkçe nasıl bir dil yani.

Öğrt: Başka sebebi var mı?

Ö16: Dinleme becerisi daha kolay olur.

Ö17: Evet. Hocam yani ben izlediğim filmlerden daha kolaydır. Yani ben bir Söz dizisini izledim. Çok hızlılar ve bu çizgi filmi çok yavaş, daha iyi anlayabiliriz yani.

5.2.2. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Türk Oyunlarına Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmdeki Türk oyunlarına yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.8 Alpman Çizgi Filmindeki Oyunlardan En Çok Hangisi/Hangilerini Sevdiklerine Yönelik Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f
Alpman çizgi filmdeki oyunlardan en çok hangisi/hangilerini sevdiniz? Neden?	Ok ve yay (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö15, Ö17)	12
	Aşık oyunu (Ö1)	1
	Çevgen (Ö2, Ö10, Ö11, Ö12)	4
	Oğlak oyunu (Ö3, Ö7, Ö11, Ö12, Ö17)	5

Cirit (Ö4, Ö5, Ö12, Ö13, Ö16, Ö17)	6
Kuşak güreşi (Ö7, Ö13, Ö14, Ö16)	4
Mas güreşi (Ö7)	1
Gülle atma (Ö12, Ö15)	2

Tablo 5.8'e göre 2. Soru olan "Alpman çizgi filmindeki oyunlardan en çok hangisi/hangilerini sevdiniz? Neden?" sorusu için 8 farklı oyunun öğrenciler tarafından sevildiği görülmektedir. Ok ve yay, aşık oyunu, çevgen, oğlak oyunu, cirit, kuşak güreşi, mas güreşi ve gülle atma en çok sevilen oyunlardandır. Ok ve yay oyununu 12, aşık oyununu 1, çevgeni 4, oğlak oyununu 5, cirit 6, kuşak güreşini 4, mas güreşini 1, gülle atmayı 2 öğrenci sevmiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Ok ve yay. Yani benim ülkemde de var.

Öğrt: Başka var mı?

Ö1: Çeng.

Öğrt: Çeng müzik aletiydi değil mi?

Ö1: Evet. Aşık oyunu.

Öğrt: Neden?

Ö1: Kuzey Afrika'da olduğu için seviyorum.

Ö2: Ok atma.

Öğrt: Sadece ok atma mı?

Ö2: Çevgen de var.

Öğrt: Neden bunları sevdin?

Ö2: Hocam çünkü bence ok atmayı çok severim ama henüz başlamadım. Bunu yaparsam çok eğlenceli. Çevgen, bilmiyordum çizgi filmde öğrendim ve bence enteresan, ilginç.

Ö3: *Ok atmayı sevdim. Ok atma çok meşhur bir oyun. Bir şeyi saklayıp bulmaya çalışıyorlar.*

Öğrt: *Oğlak oyunu mu?*

Ö3: *Evet, oğlak oyunu.*

Öğrt: *Peki neden bu oyunları sevdim?*

Ö3: *Çünkü bulmak için biraz heyecanlı. Bulup bulmadığını bilmiyor, kim kazanacak bilmiyor bu sebeple.*

Ö4: *Yay oyunu var ya güzel bir oyun. Çünkü tehlikeli. Cirit oyunu çünkü tehlikeli. Önemli bir şey var. Başka bir adamın yanındayım oyun oynuyoruz kim kazanacak belli değil. Bu yüzden sevdim.*

Ö5: *Cirit'i çok sevdim çünkü çizgi filmde cirit oynamadan önce Oğuzhan Alpman'ın atına çok kötü bir şey yaptı. Cirit oyununda Alpman ve Oğuzhan tekrar arkadaş oldu, barıştılar.*

Ö6: *Çeng ve ok. Çünkü okları fırlattığı için.*

Ö7: *Oğlak oyunu, Çeng ve ok, kuşak güreşi, mas güreşini sevdim Alpman kazandı. Bu oyunlar çok ilginç. Mesela sen çok çalışıyorsun çalıştıktan sonra nefes nefese oluyorsun. Mola gibi aklını başına topluyor.*

Ö8: *Çeng ve ok.*

Öğrt: *Çeng bir müzik aletiydi değil mi?*

Ö8: *Evet, gülle ve cirit.*

Öğrt: *Peki neden bu oyunları sevdim?*

Ö8: *Çünkü Çeng ve ok da çok mantık ve konsantrasyon lazım ve biraz pratik de lazım.*

Öğrt: *Peki neden gülle?*

Ö8: *Çünkü potansiyali hem fiziksel hem de zihinsel olarak en iyi şekilde ortaya koymayı sağlıyor. Bazen zihni özgürleştiriyor, güçlü insanların oynayacağı oyun bu sebeple.*

Öğrt: Peki cirit?

Ö8: Cirit biraz çeng ve ok gibi. Mantık, konsantrasyon ve bence biraz daha zeki olmayı gerektiriyor.

Ö9: Çeng ve oku çok sevdim. Çünkü çocukken bu oyunu oynadım bu yüzden sevdim.

Öğrt: Çeng bir müzik aletiydi hatırlıyor musun? Çalıyordu.

Ö9: Evet.

Öğrt: Sen daha önce ceng çaldın mı?

Ö9: Hayır, (Düşünüyor) huu hayır.

Öğrt: Ok ve yay mı o zaman? Oku çekip atıyor. Çengi Tuğrul Bey çalıyordu.

Ö9: Huu evet sadece ok ve yay.

Öğrt: Hâlâ oynuyor musun?

Ö9: Hayır.

Öğrt: Belki Kamerun'a gidince oynarsın.

Ö9: Belki kardeşim olursa birlikte oynarız.

Ö10: Ben çevgeni ve ok atmayı sevdim.

Öğrt: Peki neden çevgeni sevdin?

Ö10: Çünkü ülkemizde bu oyun yok, bu ilginç bir şey. Ben oynamak istiyorum.

Öğrt: Peki ok atma, ok ve yay neden bu oyunu sevdin?

Ö10: İlginç eski zamanlardaki gibi. Çünkü bence eski zamanlarda eski insanlar bunu kullanıyorlardı belki.

Ö11: En çok çevgeni sevdim. Çubuk ve topa oynuyorlar. Çünkü tehlikeli. Ok ve yay. Çünkü ok atıyorlar. Güç oyunu bu sebeple. Diğer oyun hazine aramak gibi. Babaları keçiyi ormana koyuyorlar. Çocuklar keçiyi arıyorlar.

Öğrt: Oğlak oyunu mu?

Ö11: Evet.

Öğrt: Peki oğlak oyununu neden sevdin?

Ö11: Çünkü bu çok güzel.

Öğrt: Neden çok güzel?

Ö11: Bu kültür gibi. Hazine aramak gibi. Bilmiyorum Hocam ben sadece sevdim. (Gülüyor)

Ö12: Bu çizgi filmde çok oyun vardır. Mesela okçuluk, hazine avı.

Öğrt: Ok ve yay mı?

Ö12: Evet, gülle atma, cirit.

Öğrt: Bunları sevdin mi?

Ö12: Evet Hocam. Hazine avı. Mesela bir şeyler arıyorlar.

Öğrt: Bu hangi bölümdeydi? Oyunun adını hatırlıyor musun? Oğlak oyunu olabilir mi?

Ö12: Hangi bölüm unuttum.

Öğrt: Oğlak oyununda bir hayvan vardı, onu saklıyorlardı. Alpman ve arkadaşları obada onu arıyorlardı. Bu oyun olabilir mi?

Ö12: Evet oğlak oyunu.

Öğrt: Peki neden bu oyunları sevdin?

Ö12: Çünkü benim ülkemde birkaç oyunlar var ama tümü değil. Mesela hazine oyunları benim ülkemde vardır. Cirit vardır ama mesela internasyonal bir oyun. Gülle atma da vardır ama internasyonal oyundur. Okçuluk oyununu seviyorum çünkü bu oyun genellikle atlar ile oynuyorlar. Ama bu çizgi filmde sadece ayaklarıyla oynuyorlar. Çünkü Alpman ve arkadaşları küçük.

Öğrt: O ok oyunu muydu cirit oyunu muydu? Şimdi ok oyununda at yok.

Ö12: Hayır genellikle bu oyunu atlarla yapıyorlar.

Öğrt: Cirit oyunu

Ö12: *Hayır cirit değil. Alpman ve arkadaşları çok küçük bu sebeple atları kullanmıyorlar.*

Öğrt: *O cirit olabilir mi? Alpman ve Oğuzhan sopaları yerden kaldırmaya çalışıyorlar ama kaldıramıyorlardı. Bu oyun mu? Ya da çevgen mi?*

Ö12: *Hayır, çevgen de değil.*

Öğrt: *(Fotoğraf gösteriyorum) Hatırladın mı?*

Ö12: *Huu o zaman çevgen.*

Öğrt: *Peki çevgeni neden sevdin?*

Ö12: *Çünkü çok ilginç bir oyun. İki takım var ve bu oyunda sadece bir takım kazanacak bu sebeple bu oyunu seviyorum.*

Öğrt: *Gülle atma senin ülkende var bu sebeple sevdin, cirit ve oğlak oyunu da senin ülkende var bu sebeple seviyorsun.*

Ö12: *Evet.*

Ö13: *Ciriti sevdim. Bu savaş oyunu gibi. Kuşak güreşi var. Mali'de Mali Güreşi var. Bu benziyor.*

Ö14: *Ben küçük balabanları.*

Öğrt: *Orada hangi oyun vardı? Kuşak güreşi hatırladın mı?*

Ö14: *Evet Hocam.*

Öğrt: *Neden kuşak güreşi oyununu sevdin? Sebebi ne?*

Ö14: *Çünkü Baybars oynadı o çok güçlü.*

Ö15: *Valla en sevdiğim oyun ok atma.*

Öğrt: *Neden?*

Ö15: *Çünkü Hocam konsantre olmak gerekiyor.*

Öğrt: *Ok atmadan başka var mı?*

Ö15: *Gülle oyunu. Taş ile oynayabiliyorlar.*

Öğrt: *Bunu neden sevdin?*

Ö15: Aynı konsantre olmak gerekiyor.

Ö16: Cirit diyebiliriz Hocam.

Öğrt: Neden cirit?

Ö16: Hızlı hızlı nişan atmayı öğrenmek için.

Öğrt: Nasıl yani. Bu oyun ok atma olabilir mi? (Tarif ediyorum.)

Ö16: Huuuu ok atma Hocam.

Öğrt: Başka var mı?

Ö16: Mas güreşi diyebiliriz Hocam.

Öğrt: Neden Mas Güreşi?

Ö16: Cevap yok.

Öğrt: (Oyunu hatırlatıyorum)

Ö16: Başka güreş var mıydı?

Öğrt: Kuşak güreşi vardı.

Ö16: Evet evettttt Kuşak Güreşi.

Öğrt: Peki neden Kuşak Güreşi?

Ö16: Güçlü olduğunu göstermek için.

Ö17: Ok atma çünkü bir beceri oyunu.

Öğrt: Başka var mı?

Ö17: Oğlak.

Öğrt: Neden oğlak oyununu sevdin?

Ö17: Çünkü onlar günlerce aradı, ilginç olduğu için çok beğendim yani.

Öğrt: Başka var mı?

Ö17: Cirit.

Öğrt: Ciriti neden sevdin?

Ö17: Çünkü atlarla oynayabiliriz. Bu yüzden çok heyecanlı bir oyun. Kimin kazanacağını çok merak ederiz. Çok eğlenceli bir oyun bu yüzden onu seçtim.

5.2.3. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Türk Oyunları ile Kendi kültürlerindeki Oyunlara Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmdeki Türk oyunları ile kendi kültürlerindeki oyunlara yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.9. Alpman Çizgi Filmindeki Oyunlar ile Ülkelerindeki Oyun Benzerliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f
Alpman çizgi filmdeki oyunlar ile ülkenizdeki oyunlar benziyor mu? Hangi oyunlar benziyor?	Aşık oyunu (Ö1)	1
	Ok ve yay (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12)	11
	Oğlak oyunu (Ö1, Ö3, Ö11, Ö12, Ö16, Ö17)	6
	Çevgen (Ö2, Ö9, Ö12)	3
	Cirit (Ö3, Ö7, Ö10, Ö17)	4
	Gülle atma (Ö4)	1
	Kuşak güreşi (Ö4, Ö8, Ö11, Ö13)	4
	Topaç (Ö7, Ö9)	2

Tablo 5.9'a göre 3. Soru olan "Alpman çizgi filmindeki oyunlar ile ülkenizdeki oyunlar benziyor mu? Hangi oyunlar benziyor?" sorusu için 1 öğrenci aşık oyunu, 11 öğrenci ok ve yay, 6 öğrenci oğlak oyunu, 3 öğrenci çevgen, 4 öğrenci cirit, 1 öğrenci gülle atma, 4 öğrenci kuşak güreşi ve 2 öğrenci de topacın benzediğini söylemiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Aşık oyunu, ok ve yay ve oğlak oyunu benziyor. Bu oyunlar çok eskiden vardı.

Ö2: Hayır.

Öğrt: Hiçbiri benzemiyor mu? Ok ve yay, çevgen, cirit....?

Ö2: Hayır.

Ö3: Bazen benziyor. Mesela ok atma var. Ciritte var ama az. Oğlak oyunu da var.

Ö4: Evet, mesela yay oyunu, gülle oyunu, kuşak güreşi benziyor.

Ö5: Bence ok atma olabilir. Sadece bu oyun.

Ö6: Evet, çeng ve ok benim ülkemdeki sopa oyunu gibi. Ok kullanılmıyor sopalar kullanılıyor.

Ö7: Evet benziyor. Çeng ve ok.

Öğrt: Çeng bir enstrüman aleti. Ülkende var mı?

Ö7: Evet, var. Benim kardeşim çeng çalıyor.

Öğrt: Başka yok mu?

Ö7: Topaç da var. Ciritte var.

Ö8: Evet, çeng ve ok benziyor.

Öğrt: Çeng bir müzik aletiydi. Böyle bir müzik aleti var mı?

Ö8: Evet.

Öğrt: Başka var mı?

Ö8: Geleneksel güreş.

Ö9: Evet, ok ve yay, topaç ve çevgen benziyor.

Ö10: Benzemiyor sadece ülkemizde cirit biraz benziyor ama çok değil. Krallar için.

Ö11: Evet, bazıları. Yay ve ok, oğlak oyunu, küçük balabanlar.

Öğrt: Kuşak güreşi mi?

Ö11: Evet

Ö12: Evet, hazine (oğlak), çevgen, okçuluk, başka yok.

Ö13: Evet, kuşak güreşi başka yok.

Ö14: Benzemiyor.

Ö15: Benim ülkemde aynı oyunlar yoktur.

Öğrt: Peki benzeyen var mı?

Ö15: Benzeyen yok.

Öğrt: Ok atma, cirit, çevgen gibi hiçbiri benzemiyor mu?

Ö15: Yok Hocam hiçbiri benzemiyor. Sudan'da sadece futbol oynuyorlar.

Öğrt: Peki eskiden var mıydı? Hatırlıyor musun?

Ö15: Yok Hocam, hatırlamıyorum. (Gülüyor)

Ö16: Aslında ben köyde yaşıyorum. Evet köyde Oğlak oyunu diyebiliriz Hocam.

Öğrt: Sadece Oğlak oyunu mu?

Ö16: Evet.

Ö17: Olabilir.

Öğrt: Benzeyen oyun var mı?

Ö17: Cirit var.

Öğrt: Başka var mı?

Ö17: Oğlak var. Ok da benziyor.

Öğrt: Başka var mı?

Ö17: Sanmıyorum.

5.2.4. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Kişilere Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmdeki kişilere yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.10 Alpman Çizgi Filminde En Sevdikleri Kişilere Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f
Alpman çizgi filmde en sevdiğiniz kişi kimdir? Neden?	Halaz (Ö1)	1
	Melike (Ö1, Ö4, Ö5)	3
	Baybars (Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15)	11
	Alpman (Ö3, Ö4, Ö8, Ö11, Ö14, Ö16, Ö17)	7
	Kaçkar (Ö7)	1
	Oğuzhan (Ö8)	1
	Gülşah (Ö11, Ö12)	2

Tablo 5.10'a göre 4. Soru olan “*Alpman çizgi filmde en sevdiğiniz kişi kimdir? Neden?*” sorusu için Halaz 1, Melike 3, Baybars 11, Alpman 7, Kaçkar 1, Oğuzhan 1, Gülşah için 2 öğrenci cevap vermiştir. En sevilen kişi Baybars'tır. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Halaz

Öğrt: O bir hayvan. Peki neden Halaz?

Ö1: Alpman ve o her zaman sohbet ediyor ve en sevdiğim at, atları seviyorum.

Öğrt: Halaz'dan başka var mı?

Ö1: Melike.

Öğrt: Neden Melike.

Ö1: Aynı obada yaşayıp oyun oynadıkları için seviyorum.

Ö2: (Gülüyor) Bana göre çok kişi var ama Baybars'ı seçiyorum. Çünkü çok komik bir insan. Obur gibi ve çok heyecanlı biraz uyuşuk.

Ö3: Alpman çünkü o çok akıllı, her şeyi iyice biliyor. O her şeyi iyi öğrenebilir kısa zamanda. Oyunları da seviyor.

Ö4: Melike, Baybars ve Alpman. Melike kötü şeyleri sevmiyor. Alpman, cesur, saygılı bir çocuk ve güzel şeyler yapıyor. Baybars, büyük bir şey değil ama sevdim çünkü şakacı bir çocuk. Her zaman yemek istiyor. Allah'tan sevdim.

Ö5: Melike'yi sevdim. Çünkü sana benziyor. (Gülüyor) Melike çok güzel bir insan. Bir insana yardım etmeyi seviyor. Sadece Melike ama biraz Baybars'ı çünkü yemeyi çok sever. (Gülüyor)

Ö6: Baybars, çünkü o benim gibi yemek seven insan.

Ö7: (Gülüyor) Kaçkar ve Baybars. (Gülüyor) Baybars çok yemek sever. (Gülüyor) Yemek sevdiği için Baybars'ı çok seviyorum. Kaçkar'ı akıllı olduğu için çok seviyorum.

Ö8: Oğuzhan'ı en çok değil ama bir şeyi ben sevdim. Çünkü Alpman'la yarışmayı ve kendini ölçmeyi seviyor. Eğitilmiş savaşçılara benziyor. En sevdiğim Alpman, çünkü sadece zaferle değil şartlar ne olursa olsun bırakmıyor, eğitiyor. 10. Bölümde Alpman ve Oğuzhan'ın arkadaş olduğu gibi. Bir arkadaşın bildiği iyi şeyleri paylaşıyor, paylaşmayı sevdiği için.

Ö9: Baybars çünkü çok komik bir insan ve yemek çok yiyor. İzlerken güzel eğlendim.

Ö10: Baybars (Gülüyor) beni çok güldürdü. Her zaman yemek yemek istiyor, uyumak istiyor ve bence çok beceriksiz (Gülüyor)

Ö11: Alpman. Çünkü o başrol oyuncusu. Baybars çok yemek yediği, uyuduğu için. (Gülüyor) Fatma'yı seviyorum çünkü o çok duygusal.

Öğrt: Fatma kimdi? Alpman'ın takımındaki Melike, Oğuzhan'ın takımındaki Gülşah. Hangisi?

Ö11: Gülşah. Eğer arkadaşlarının problemi varsa Gülşah onlara yardım ediyor. Bir bölüm hatırladım. Oyun oynadıkları sırada Melike düştü. Ayağı ağrıdı. Gülşah Alpman'a bir yaprak verdi. İlaç gibi. O da Melike'ye verdi ve Melike çok iyi oldu. Gülşah'ın kalbi çok güzel.

Ö12: Gülşah çünkü çok güzel, akıllı, ilginç bir kız. Yaptığı bir şeyi çok sevdim. Hazine oyununda iki takım vardır ama bu bölümdeki Melike'nin bir bacak

problemi oluyor yardım ediyor bu sebeple bu kızı çok seviyorum. Baybars'ı da seviyorum çünkü çok dürüst yemek yemeyi de seviyor. Bu çok problem değil çünkü onun karakteri çok komik bir insan. Bazen çok çok akıllı değil ama akıllı. Eğer bir şeyi yapmayı istiyorsa yapıyor.

Ö13: Baybars. Bence Baybars dışa dönük, canlı, paylaşımcı insan ve çok fazla yemek yemeyi seviyor bu yüzden.

Ö14: Alpman. Çünkü iyi bir kalbi var, cesur bir çocuk, çok güler yüzlü, mutlu, yürekli.

Ö15: Baybars (Gülüyor) çünkü onun vücudunda kaslar vardır Hocam ve o muhteşem bir insandır.

Öğrt: Neden muhteşem?

Ö15: Valla onun konuşması çok güzel bu yüzden ve o biraz şişman bir insan (Gülüyor) Çok seviyorum ve biraz güçlü.

Ö16: Alpman (Gülüyor) çünkü sorumluluk sahibi ve lider ruhlu.

Ö17: Alpman çünkü kibar, sabırlı, çok akıllı bir çocuk, çakal bir çocuk değil. Yani Alpman her oyun başlamadan bir plân yapıp giriş yapıyor ve o biraz sabırsız çocuk ama olsun o çok iyi.

5.2.5. Öğrencilerin Çizgi Filmde Kullanılan Dilin Kolaylık ve Zorluk Derecesine Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmde kullanılan dilin kolaylık ve zorluk derecesine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.11 Alpman Çizgi Filmindeki Cümlelerin Kolaylığına Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f
Alpman çizgi filmini izlerken kolay anlayabildiniz mi?	Evet (Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö15, Ö17)	10
	Bazen kolay (Ö2, Ö8, Ö12)	3
	Biraz kolay (Ö5, Ö14, Ö16)	3

Tablo 5.11'e göre 5. Soru olan "Alpman çizgi filmini izlerken cümleleri kolay anlayabildiniz mi?" sorusu için öğrencilerin cevabı 10 kişi evet, 3 kişi bazen kolay, 3 kişi biraz kolay, 2 kişi biraz zor cevabını vermiştir. Çizgi filmdeki cümlelerin genel olarak kolay bir şekilde anlaşıldığı görülmektedir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Evet, anladım.

Ö2: Bazen kolay çünkü çizgi filmde ara sıra deyim kullandılar ve bence çok şey öğrendim bu çizgi filmde.

Ö3: Evet, kolay anlayabildim.

Ö4: Evet, cümleleri hemen anladım.

Ö5: Biraz kolay.

Ö6: Kolay anladım ama birkaç cümleyi daha kolay, kolayca anladım.

Ö7: Evet kolaydı.

Ö8: Bazı kelimeleri kolay anladım.

Ö9: Evet çok kolay.

Ö10: Evet, bazen biraz zor anladım ama genellikle kolay anladım.

Ö11: Evet çok kolay. Çok zor değil Hocam sadece bazı kelime ve bazı cümleleri kolay anlayamadım ama genel olarak kolay anladım. Kelimeler açık, çok kolay.

Ö12: Bazen kolay bazen kolay değil.

Ö13: Biraz zor.

Ö14: Biraz kolay.

Ö15: Evet evet çok kolay anlayabildim.

Ö16: Yani sayılır.

Ö17: *Evet anlayabildim. Çünkü ben sadece filmler izledim. Bu yüzden bu benim için çok kolaydır. Çok diziler izledim. İlk kez değil bu. Şimdi Mucize Doktor’u izliyorum.*

5.2.6. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Türk Kültürünü Yansıtan Kişilerin Kıyafetlerine Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmdeki Türk kültürünü yansıtan kişilerin kıyafetlerine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.12. Alpman Çizgi Filmindeki Kişilerin Kıyafetlerine Yönelik Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f
Alpman çizgi filmdeki kişilerin kıyafetlerini sevdiniz mi? En çok kimin kıyafetini sevdiniz? Neden?	Alpman (Ö1, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö16)	7
	Gereksiz (Ö2)	1
	Gülşah (Ö3, Ö16)	2
	Melike (Ö4, Ö6, Ö6, Ö9, Ö11, Ö16)	6
	Sevmedim (Ö5)	1
	Ayşe (Ö11, Ö13)	2
	Mehmet (Ö14)	1
	Baybars (Ö15)	1
Tuğrul (Ö17)	1	

Tablo 5.12’ye göre 6. Soru olan “Alpman çizgi filmindeki kişilerin kıyafetlerini sevdiniz mi? En çok kimin kıyafetini sevdiniz? Neden?” sorusu için 7 öğrenci Alpman, 1 öğrenci gereksiz, 2 öğrenci Gülşah, 6 öğrenci Melike, 1 öğrenci sevmedim, 2 öğrenci Ayşe, 1 öğrenci Mehmet, 1 öğrenci Baybars ve 1 öğrenci Tuğrul cevabını vermiştir. En çok Alpman’ın kıyafetinin sevildiği görülmektedir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: *Sevdim sevdim çok sevdim.*

Öğrt: En çok kimin kıyafetini sevdin?

Ö1: Alpman.

Öğrt: Neden?

Ö1: Modeli güzel, kuşak güzel, formu güzel yakışıyor.

Ö2: Merak etmiyorum. Aslında yani fark etmedim. Çünkü bence çok önemli değil. Gereksiz bence.

Öğrt: Neden gereksiz?

Ö2: Ne dedikleri ne anlattıkları en önemli bu.

Öğrt: Ben olsam dikkat ederdim. Mesela giydikleri kıyafetlerin renkleri benim ilgimi çekebilir ya da kemerleri, tokaları, saç şekilleri. Senin hiç dikkatini çekmedi mi?

Ö2: Çekmedi.

Ö3: Evet sevdim. Eskiden böyle giyiyorlardı insanlar.

Öğrt: Sevmenin nedeni ne?

Ö3: Çünkü kendileri diyor bence daha değerli. Mağazadan almaktan daha değerli.

Öğrt: Sebebi bu mu?

Ö3: Evet çünkü o zaman daha değerli bence. Mağazadan almaktan daha değerli.

Öğrt: O zamanlar mağaza yok muymuş? Neden kendileri diktiğini düşünüyorsun?

Ö3: Eskiden öyle duydum.

Öğrt: Peki en çok kimin kıyafetini sevdin?

Ö3: Gülşah.

Öğrt: Neden?

Ö3: Bence Hindistan'da şimdiye kadar böyle giyiniyorlar, çok tatlı bu kıyafet.

Öğrt: Hindistan'da bu kıyafetler olduğu için mi sevdin?

Ö3: Evet ama bu kıyafeti bildiğimden seviyorum.

Ö4: Evet sevdim ve kısa zaman sonra giyeceğim okula geleceğim.

Öğrt: Sende o elbiseler var mı?

Ö4: Alacağım. İnsanlar bak mecnun koşuyor, yürüyor diyecek. (Şaka yapıyor) ya sevdim nasıl sevdim bu elbiseler eski ama şimdi giymek olmaz. Kişilerin hepsi aynı kıyafeti giyiyor ama mesela tabii ki erkekler kızlardan farklı. En çok Melike'yi sevdim. Çünkü daha güzel ve abayaya çok az benziyor çok değil ama az.

Ö5: Sevmedim. Çünkü eski kıyafetler.

Ö6: Evet, Melike. Onun kıyafetleri benim anneme benziyor. Beyaz ve pembe gibi.

Ö7: Sevmedim çok eski kıyafetler. Sadece bir kişi için sevdim. Melike çok güzel kıyafetler giydi. Diğerleri eski kıyafetlere benziyor. Melike gibi şu anda giyinen bazı insanlar var, böyle giyiniyorlar bu sebeple.

Ö8: Evet sevdim çünkü eski geleneksel kıyafetler.

Öğrt: En çok kimin kıyafetini sevdin?

Ö8: Alpman çünkü kuşak eskiden kıyafetlerin önünde çok önemliydi.

Ö9: Sadece Melike'nin kıyafeti sevdim. Çünkü mor rengi seviyorum. Tişörtü beyaz, pantolon mor.

Ö10: Evet sevdim. En çok Alpman'ın sevdim çünkü eski zamanlardaki Viking gibi.

Ö11: Evet sevdim Hocam. En çok Melike'nin kıyafetleri sevdim. Çok basit Hocam pantolon ve gömlek gibi. Kemer var. Alpman'ı da sevdim. Onun kıyafetler çok güzel. Bu yaramaz kıyafeti gibi.

Öğrt: Yaramaz kıyafeti nasıl oluyor? (Gülüyor)

Ö11: Diğer filmlerden çok farklı.

Öğrt: Diğer filmlerden farklı bu yüzden yaramaz kıyafeti mi? (Gülüyor)

Ö11: (Gülüyor) Evet benziyor. Onun kolundaki saat değil ama saat gibi, kemeri, ayakkabısı, gömleği çok güzel hocam. Ama ben unuttum. Alpman'ın annesinin kıyafeti o çok güzel.

Öğrt: Onu neden sevdin?

Ö11: Çünkü o çok büyük, basit, kolye var. Renkleri, formu, modeli çok güzel.

Ö12: Evet, Alpman çünkü bir jile giyiyor ve siyah pantolon, siyah jile, siyah ayakkabı ama tişört beyaz değil ama gri. Bu sebeple.

Ö13: Evet çok sevdim. Alpman ve Alpman'ın annesi. Onun kafasında mücevherler var ve onun rengi masmavi. Ben mavi rengi seviyorum.

Ö14: Hatırlamıyorum. Çünkü önemli değil bana göre.

Öğrt: Peki sevdin mi sevmedin mi? Bunu hatırlıyor musun?

Ö14: Evet hatırlıyorum. Sevdim.

Öğrt: En çok kimin kıyafetini sevdin? Hatırlıyor musun?

Ö14: Alpman'ın babası. Çünkü giysiler hayvan derisinden yapılmıştır.

Ö15: Baybars çok büyük tişört ve pantolon giyiyor bu yüzden.

Ö16: Evet sevdim hem de çok. Alpman, Melike ve Gülşah. Çünkü eski tarz çok tesettürlü hem de çok geniş.

Ö17: Çok sevdim çünkü normal bir kıyafetler ve çok normal bir şekilde olduğu için çok sevdim yani.

Öğrt: Kıyafetleri çok normal mi?

Ö17: Evet normal yani.

Öğrt: Nasıl normal mesela?

Ö17: Kuşak var, hatta pantolonları normal bir şekilde giyerler. Bu yüzden yani. Köy hayatları gibi giyiyorlar. Ben zaten genel olarak doğal hayat severim yani.

Öğrt: Normal derken? Geniş mi bu yüzden mi? Sana göre normal nedir?

Ö17: Kıyafetleri çok iyi yani bir tişört, pantolon ve ortada bir kuşak var. Birbirini tamamlıyor. Tam bir takım oluyor.

Öğrt: Peki en çok kimin kıyafetini sevdin?

Ö17: Tuğrul amca. Çünkü bir şapka var. Yani saçları gibi var bu yüzden yani. Bu şapkayı çok beğendim ve takım elbiseyi çok beğendim.

5.2.7. Öğrencilerin Çizgi Filmi İzlerken Yeni Kelime, Deyim, Atasözü Öğretiminde Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi film izlerken yeni kelime, deyim, atasözü öğretimine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.13. Alpman Çizgi Filmini İzlerken Öğrendikleri Yeni Kelime ve Cümlelere Yönelik Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Kelimeler	f	Cümleler	f
Alpman çizgi filmini izlerken yeni kelimeler ve cümleler öğrendiniz mi? İlginizi çekenleri söyleyiniz	Vaşak (Ö1)	1	Kulakları dört açmak (Ö2, Ö17)	2
	Oğlak (Ö1, Ö8, Ö15, Ö16)	4	Ağaç olmak (Ö2)	1
	Çeng (Ö1, Ö2, Ö9, Ö13)	4	Canını sıkmak (Ö2)	1
	Karga (Ö1, Ö4)	2	Mışıl mışıl uyumak (Ö2)	1
	Toprak (Ö1)	1	Birlikten kuvvet doğar (Ö3, Ö4, Ö7)	3
	Sessiz (Ö1)	1	Öğrenmekten zarar gelmez (Ö3)	1
	Balaban (Ö1, Ö10)	2	Vaktimiz yok (Ö5)	1
	Cirit (Ö1)	1	Sakin ol (Ö4)	1
	Kuşak (Ö1, Ö16)	2	Özür dilemek (Ö5)	1
	Sepet (Ö1, Ö10)	2	Hiçbir şey görüldüğü gibi değildir (Ö7)	1
	Çadır (Ö1, Ö6, Ö10, Ö16)	4	Bir elin nesi var, iki elin sesi var (Ö7, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17)	6
	Gülle (Ö2, Ö3)	2	Kaç kez elmamı yeme dedim (Ö7)	1
	Sefer (Ö2, Ö4, Ö6, Ö8, Ö15)	5	Obalar bize emanet (Ö7, Ö10)	2
	Evvela (Ö2, Ö4, Ö6, Ö8, Ö15)	5	Nasıl istersen (Ö7)	1
	Ulak (Ö3, Ö10)	2	Sana söyleyeceklerim var (Ö7)	1
	Kandil (Ö3, Ö4, Ö15, Ö16)	4	Siz yanlış anladınız (Ö7)	1
	Büyüteç (Ö3, Ö6, Ö17)	3	Ben yarışmıyorum (Ö7)	1
	Yakalamak (Ö4, Ö9)	2	Doğru nefes (Ö7)	1
	Yavru (Ö4, Ö7, Ö11)	3	Bir taşla iki kuş vurmak (Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö15, Ö17)	6
	Orman (Ö4)	1	Bir parmak biti yakalayamaz (Ö8)	1
	Topaç (Ö4, Ö9, Ö17)	3	Sayıların gücü var (Ö8)	1
	Hasat (Ö4)	1	Veren el alır (Ö8)	1
	Sopa (Ö4, Ö10)	2	Kayalık yoldan bakarsan yukarı görürsün	1
	Haksız (Ö5)	1	aşağı (Ö9)	1
	Yarışma (Ö5)	1		
	Oyun (Ö5)	1		

Rakip (Ö5)	1	Büyüklerin işine karışılmaz (Ö11)	1
Hedef (Ö6)	1	Kendinize ve birbirinize güvenin (Ö11)	1
Ok (Ö6, Ö9, Ö11)	3	İtaatsizlik etmek düşmeye başlamaktır.	
Yay (Ö6, Ö11)	2	(Ö14)	1
Oba (Ö6)	1	Her şey gördüğün gibi değildir (Ö16)	1
Cep (Ö7)	1	Hareket olmayınca her şey olmaz (Ö17)	1
Yavru vaşak (Ö7, Ö8, Ö12)	3	İnsan kendini gördükçe batar, noksanını	
Kartal (Ö8)	1	gördükçe yükselir (Ö17)	1
Çevgen (Ö9, Ö11)	2		
Çuval (Ö10, Ö15)	2		
Çeker çekmez (Ö11)	1		
Tahmin etmek (Ö12)	1		
Doğru nefes (Ö12)	1		
Oyunların ismi (Ö12)	1		
Balaban ballar (Ö13, Ö16)	2		
Köprü (Ö13, Ö15)	2		
Mal (Ö16)	1		
Çukur (Ö16)	1		
Güreş (Ö16)	1		
Mas güreşi (Ö16)	1		
Çubuk (Ö16)	1		
Bedel (Ö16)	1		
İdare eder (Ö16)	1		
Mağara (Ö16)	1		
Yok etmek (Ö16)	1		
Şalvar (Ö16)	1		
Yokuş (Ö17)	1		

Tablo 5.13'e göre 7. Soru olan "Alpman çizgi filmini izlerken yeni kelimeler ve cümleler öğrendiniz mi? İlginizi çekenleri söyleyiniz." Sorusu için öğrenciler 53 farklı kelime söylemiştir. En çok sefer ve evvela kelimeleri, bir elin nesi var, iki elin sesi var atasözü ve bir taşla iki kuş vurmak deyimini söylenmiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: *Vaşak, oğlak, çeng, karga, toprak, sessiz, balaban, cirit, kuşak, sepet, çadır, "Sen hâlâ yemek yiyorsun."*

Ö2: *Tabii ki. Kulakları dört açmak dikkatli dinlemek, ağaç olmak çok beklemek, çeng müzik enstrümanı, canını sıkmak üzülme, gülle atmak, mışıl mışıl uyumak, sefer kelimesi sefere gitmek, evvela yani önce. Bu kadar.*

Ö3: *Ulak, birlikten kuvvet doğar, öğrenmekten zarar gelmez, gülle, kandil, büyüteç.*

Ö4: Birlikten kuvvet doğar, yakalamak bunu önceden bilmiyordum filmde öğrendim, yavru, orman, karga, topaç, hasat, kandil, evvela önce yani, sefere gitmek savaşa gitmek olarak biliyorum, sopa.

Ö5: Evet. Vaktimiz yok, sakın ol, haksız, yarışma, oyun, rakip olmak, özür dilemek.

Ö6: Evet evet. Evvela, sefer, büyüteç, çadır, hedef, ok, yay, oba.

Ö7: Evet. Hiçbir şey görüldüğü gibi değildir, bir elin nesi var iki elin sesi var, birlikten kuvvet doğar. Mesela Baybars dedi ki Halaz'a "Kaç kez elmalarımı yeme dedim." (Gülüyor) cebimde, yavru vaşak. 11. bölümde bana göre bir kişiye yardım edersen sana da biri tarafından yardım edilir. Obalar bize emanet, nasıl istersen, sana söyleyeceklerim var, siz yanlış anladınız, ben yarışmıyorum, doğru nefes, bir taşla iki kuş vurmak.

Ö8: Evet. Hayvan isimleri var. Vaşak, kartal ve oğlak. Sefere gitmek, evvela. Cümlelerde var. Bir taşla iki kuş vurmuş bu deyim. 8. Bölüm, Atasözü var. Bir parmak biti yakalayamaz. Başka atasözü var. Sayıların gücü vardır. Veren el alır. Burada Alpman ve arkadaşları yavru vaşağa yardım ediyor o zaman diyor.

Öğrt: Bir parmak biti yakalayamaz. Bu atasözü mü? Ne zaman, hangi bölümdeydi hatırlıyor musun?

Ö8: Evet, bir bölümde Oğuzhan ve Alpman grubu koşuyorken Melike bahçede düşüyor. Onların arkadaşı oyuna devam etme diyor. Çünkü Melike'nin sağlığı çok önemli. Bu durumda diyor.

Ö9: Evet atasözü de öğrendim. Alpman Melike'ye "kayalık yoldan bakarsan yukarı görürsün aşağı." dedi. Gökyüzü ve deniz aynı renk. Bu atasözü. Bir taşla iki kuş vurmuş, yakalamak, ok, çeng, çevgen, topaç.

Ö10: Evet özellikle yeni oyunlar öğrendim. Bir cümle öğrendim. Dedi ki "Obalar bize emanet." Bunu çok çok sevdim. Çadır, sopa, sepet, balaban, çuval, ulak.

Ö11: Evet. Artık, bir elin nesi var, iki elin sesi var. Bu bir ifade. Çeker çekmez, yavru, ok, yay, çevgen, büyüklerin işine karışılmaz. Baybars diyor. Kendinize ve birbirinize güvenin.

Ö12: Evet, kesinlikle çizgi filmdeki bir çocuk bu kelimeyi çok seviyor ama adını unuttum. Alpman'ın grubundaki.

Öğrt: Kim olabilir? Alpman var, Baybars, Kaçkar var.

Ö12: Dördüncü kişi. Kaçkar evet. O söylüyor. Atasözü var. Bir taşla iki kuş vurmak. Küçük yavru vaşak, tahmin etmek, doğru nefes ve oyunların isimleri.

Ö13: Evet. Bir elin nesi var iki elin sesi var. Balaban ballar, çeng, köprü.

Ö14: Evet, öğrendim.

Öğrt: Hatırlıyor musun?

Ö14: İtaatsizlik etmek düşmeye başlamaktır. 1. Bölümde Alpman'ın babası diyor. Bir elin nesi var iki elin sesi var.

Ö15: Evet çok kelimeler öğrendim. Çuval, kanlı dil.

Öğrt: Kanlı dil neymiş? Kandil mi? (Gülüyor)

Ö15: (Gülüyor) evet Hocam, kandil.

Öğrt: Başka var mı?

Ö15: Evvel, sefere gitmek, oğlak, köprü. Atasözü var. Bir elin nesi var, iki elin sesi var. Açıklayabilirim.

Öğrt: Yok, açıklamana gerek yok. Başka var mı?

Ö15: Bir taşla iki kuş vurmak. Verilen söz tutulmalıdır.

Ö16: Evet öğrendim. Mal (eşya, malzeme anlamında), kuşak, çukur, kandil, güreş, Mas güreşi, çadır, çubuk, balaban ballar, bedel, idare eder, mağara, yok etmek, oğlak, şalvar. Her şey gördüğün gibi değildir.

Ö17: Oooo çok öğrendim. Topaç, atasözleri öğrendim. Hareket olmayınca her şey olmaz. Bir elin nesi var iki elin sesi var. Bir taşla iki kuş vurmak, insan kendini güzel gördükçe batar noksanını gördükçe yükselir.

Ö17: Hocam sizi gördükçe bilmiyorum yani (gülüyor)

Öğrt: (Gülüyor) tamam ben sana bakmıyorum, söyleyebilirsin.

Ö17: Ya unuttum (Gülüyor) Kulağını dört aç dinle. Bu Baybars'ın cümlesi. Su içene yılan bile dokunmaz. İki karpuz bir koltuğa sığmaz.

Öğrt: Bu çizgi filmde var mıydı?

Ö17: Evet vardı diyemeyiz ama filmde çıkardığım bir söz. Bunu onlar söylemediler ama bir olay olduğu için çıkardığım söz.

Öğrt: Başka var mı?

Ö17: Cam büyüteci, yokuş.

5.2.8. Öğrencilerin Çizgi Filmdeki Oba Kavramına Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmdeki oba kavramına yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde belirlenmiştir.

Tablo 5.14. Alpman'ın Ailesinin Yaşadığı Yere (Oba) Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f	Cevaplar	f
Alpman'ın ailesi ve arkadaşlarının yaşadığı yer (oba) ilginizi çekti mi? Neden? Sizin kültürünüzde böyle bir yer var mı?	Evet (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö16, Ö17)	15	Var (Ö1, Ö5, Ö7, Ö8, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15)	9
			Belki (Ö2, Ö3, Ö17)	3
	Hayır (Ö14, Ö15)	2	Eskiden (Ö4, Ö6, Ö10)	3
			Biraz (Ö9)	1
			Yok (Ö16)	1

Tablo 5.14'e göre 8. Soru olan "Alpman'ın ailesi ve arkadaşlarının yaşadığı yer (oba) ilginizi çekti mi? Neden? Sizin kültürünüzde böyle bir yer var mı?" sorusu için 15 öğrenci evet, 2 öğrenci hayır cevabını vermiştir. 9 öğrencinin kültüründe oba vardır. Birkaç öğrenci de obayı köye benzeterek var olduğu söylemiştir. 3 öğrenci

belki, 3 öğrenci eskiden, 1 öğrenci biraz benzediğini ve 1 öğrenci de kültüründe olmadığını belirtmiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: *Sevdim ama ben hiç görmedim. Sebebi bu çizgi film.*

Öğrt: *Senin kültüründe böyle bir yer var mı?*

Ö1: *Var.*

Ö2: *Evet.*

Öğrt: *Neden ilgini çekti?*

Ö2: *Hocam çünkü önümüzdeki günlerde bu şeyleri görmüyoruz. Şimdilerde yok bu yüzden.*

Öğrt: *Senin kültüründe var mı? Ya da daha önce var mıydı?*

Ö2: *Belki vardı ama bildiğim yok.*

Ö3: *Sevdim, ilgimi çekti. Çünkü orada köy gibi. Sadece insanlar buraya uyumak için gidiyor. Sabahtan beri yolda geziyor, komşularla konuşuyor çok eğlenceli.*

Öğrt: *Senin kültüründe böyle bir yer var mı? Eskiden ya da şimdi.*

Ö3: *Köyde olabilir küçük küçük, minik minik çadırlar var ama büyük şehirlerde yok.*

Ö4: *Evet çünkü daha basit bir ev, yer. Aynı Suudi Arabistan'da evler var ya aynı bu şekilde oturuyorlar. Masa yok sandalye yok bu şekilde seviyorum ben. Daha basit yaşamak.*

Öğrt: *Senin kültüründe var mı?*

Ö4: *Eskiden çok vardı şimdi az.*

Ö5: *Evet çünkü eski bir yer. Eski hayatta yaşıyorlar bu yüzden.*

Öğrt: *Fildişi Sahili'nde var mı?*

Ö5: *Evet köyde var.*

Ö6: Evet ilginç çünkü bu eski. Kamerun'daki eski hayata benziyor. Eskiden çok eskiden.

Ö7: Evet, küçük oba, birlikte yaşıyorlar.

Öğrt: Birlikte yaşadıkları için mi ilgini çekti?

Ö7: Evet, estetik olarak güzeldi. Komşuluk ilişkileri sebebiyle de sevdim.

Öğrt: Senin kültüründe var mı?

Ö7: Evet var ama köyde var şehirde yok.

Ö8: Evet, çünkü burada bazen çocuklar bazen biliyor ama anne ve baba ebeveynler onları çocuk olarak görüyor. Eğer çocuk anlamıyorsa bu ebeveynler bazen anlamıyor ve küçük sorunlara yol açabiliyor.

Öğrt: Cevap tam olarak bu değil. Biraz düşün.

Ö8: Evet evet cevap bu değil ama çok güzel çünkü biraz modern dünyadan kesiyor. Sadece doğal hayatı görüyoruz. Ormanlar, farklı farklı hayvanlar.

Öğrt: Kamerun'da böyle bir kültür var mı?

Ö8: Evet, benim bölgemde, Batı bölgemde.

Ö9: Evet ilginç. Çok güzel bir yer, çok rahat ve birlikte mutlu yaşıyorlar.

Öğrt: Senin kültüründe var mı?

Ö9: Biraz ama farklı çok farklı. Mesela evde farklı şekil var. Benim ülkemde oldukça yuvarlak ve kilden yapılıdır. Benzeyen yok.

Ö10: Evet ilginç çünkü günümüzde bu yaşadığı yeri çok zor bulabiliriz, bu çok eskidendi. Bu ilginç bir şey çünkü hep birlikte yaşıyorlar ve her şeyi birlikte yapıyorlar. Yemeği bile birlikte yapıyorlar, beraber oynuyorlar.

Öğrt: Senin kültüründe var mı?

Ö10: Yok, eskiden bence vardı ama şimdi yok.

Ö11: Evet sevdim Hocam. Çünkü bu küçük oba, insanlar kalabalık değil. Sadece birkaç kişi var, Sakin, sessiz. İnsanlar komşulukları gibi. Her problemde onlar yardımlaşıyorlar.

Öğrt: Senin kültüründe var mı?

Ö11: Evet var ama çok uzak. Çad'da insanlar çok, kalabalık. Eskiden çoktu ama şimdi değil.

Ö12: Evet çok güzel çünkü geleneksel bir şekil. Çok güzel ama yağmur yağdığı zaman çok kötü.

Öğrt: Benin'de böyle yer var mı?

Ö12: Evet ama köylerde.

Ö13: Evet. Bu hayat çok güzel, hepsi birlikte.

Öğrt: Mali'de var mı?

Ö13: Evet var ama küçük köy gibi. Mali'de bu etnik var. Köyün yetiştiricileri var.

Öğrt: Nasıl köyün yetiştiricileri?

Ö13: Oba. Oba var ama küçük köy gibi.

Ö14: Hayır.

Öğrt: Neden? (Cevap yok). Peki senin ülkende var mı?

Ö14: Evet, köy gibi köy.

Öğrt: Senin kültüründe de var.

Ö14: Evet.

Ö15: Valla sevmedim Hocam (Gülüyor) Çünkü Alpman var ya oyunu kaybetti.

Öğrt: Oyunu kaybettiği için mi sevmedin?

Ö15: Onlar küçük kuzuyu (Oğlak) kaybettiler. Ondan sevmedim.

Öğrt: Peki ben obadan bahsediyorum. Kaldıkları, yaşadıkları yeri sevdin mi?

Ö15: Huu sevmedim hocam.

Öğrt: Neden?

Ö15: Valla sadece sevmedim Hocam.

Öğrt: Peki oba gibi bir yer senin kültüründe var mı?

Ö15: Evet var, askerler kullanıyorlar, kamp gibi.

Ö16: Evet evet kişisel olarak ilgimi çekti. Çünkü Hocam ormanın ortasında ve de yerleri çok güzel yani. Hayat çok basit ve insanlar birbirleriyle çok iletişim hâлиндeler. Köy yani.

Öğrt: Senin kültüründe var mı?

Ö16: Yok son zamanlarda oba yok.

Öğrt: Eskiden var mıydı?

Ö16: Bilmiyorum Hocam eskiden ben yoktum. (Gülüyor)

Öğrt: (Gülüyor) Belki tarih kitaplarında okumuş olabilirsin.

Ö16: Ben tarih okumadım Hocam.

Ö17: Evet çünkü onlar doğal hayatta yaşarlar. Hem iyi hem de güzel diyebiliriz yani. Çünkü onlar bizim gibi değiller, her şeyi yaparlar. Onlar erken uyuyup erken uyanırlar yani. Sorudan çok uzaklaştım ama bir dakika. (Soruyu okuyor) Ormana yakın bir yerde yaşıyorlar ve her şeyde ormandan yararlanıyorlar.

Öğrt: Senin ülkende böyle bir yer var mı?

Ö17: Görmedim ama belki var olabilir.

5.2.9. Öğrencilerin Çizgi Filmin Müziğine Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmin müziğine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.15. Alpman Çizgi Filminin Müziğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f	Cevaplar	f
Alpman çizgi filminin müziğini sevdiniz mi?	Evet (Ö1, Ö3, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö17)	9	Evet (Ö1, Ö2, Ö3, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17)	13
Sözlerinden aklınızda kalan var	Çok (Ö2, Ö9, Ö12, Ö14)	6	Hayır (Ö4, Ö6)	2

mi?	Ö15, Ö16)			
	Hayır (Ö4)	1	Hatırlamıyorum (Ö12)	1
	Biraz (Ö5)	1		

Tablo 5.15'e göre 9. Soru olan “*Alpman çizgi filminin müziğini sevdiniz mi? Sözlerinden aklınızda kalan var mı?*” sorusu için 9 öğrenci evet, 6 öğrenci çok, 1 öğrenci hayır, 1 öğrenci biraz cevabını vermiştir. 13 öğrenci çizgi filmin müziğinin aklında kaldığını, 2 öğrenci kalmadığını, 1 öğrenci ise hatırlamadığını söylemiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Sevdim.

Öğrt: Sözlerinden aklında kalan var mı?

Ö1: Kaçkar bir zeki insan. Baybars ..... unuttum.

Ö2: Çok sevdim birkaç cümle hatırlıyorum. Bu müzikte kişileri tanıyoruz biraz özet yapıyorlar ama sözleri aklımda yok.

Ö3: Evet, sevdim. Oyuncuların adı var.

Ö4: Sevmedim, çünkü bu müzik çocuklar için o yüzden sevmedim. Sevmedim bu yüzden hatırlamıyorum.

Ö5: Biraz sevdim sadece kişilerin isimleri vardı. Alpman, Baybars gibi.

Ö6: Evet evet, hatırlamıyorum ama bu film ilginç. Bu müzik aksiyon müziğe benziyor. Aksiyon müziği seviyorum.

Ö7: Evet sevdim sadece bir cümle hatırlıyorum. Haydi şimdi güzel çok güzel obalara. (Mırıldanır)

Ö8: Sevdim evet. Beş kez tekrar dinledim o zaman anladım. 4 kişiyi ve zaferi anlatıyor. Alpman'ı genel anlatıyor.

Ö9: Evet çok sevdim. Oyuncuların adlarını müzikte söylüyor ve oyuncuların karakterini söylüyor. Mesela Baybars yemek yemeyi seviyor.

Ö10: Evet sevdim. Genel olarak oyunları biraz tanıtıyor.

Ö11: *Evet sevdim Hocam. (Mırıldanıyor ve gülüyor) Baybars..... hocam unuttum. (Gülüyor)*

Ö12: *Evet çok sevdim, hatırlamıyorum.*

Ö13: *Sevdim ama sadece Alpman, Baybars, Melike bu isimler var.*

Ö14: *Evet güzel, çok güzel.*

Öğrt: *Sözleri, cümleleri hatırlıyor musun?*

Ö14: *Evet hatırlıyorum sadece oyuncuların isimlerini.*

Ö15: *Evet evet çok sevdim.*

Öğrt: *Kelimeleri, sözleri hatırlıyor musun?*

Ö15: *Sadece Baybars vardır. (Mırıldanıyor)*

Ö16: *Evet hem de çok. Sadece ritimi hatırlıyorum. Ritim çok güzel Hocam.*

Ö17: *Valla sevdim evet.*

Öğrt: *Hatırlıyor musun?*

Ö17: *Hatırlıyorum ama açıkçası tam müziği hatırlamadım. Ama müzik kişileri tanıtıyor. Mesela Kaçkar zeki bir insan diyor. Alpman ve Melike ormanda her zaman göz atan biridir. Bu yüzden onlar müziği söylerken özdeşleştiğini söylediler. Baybars yemek yemeyi seven bir insandır. Yani uzun lafın kısacası bu.*

5.2.10. Öğrencilerin Çizgi Filmden Hareketle Türk Kültürü ile Kendi Kültürlerinin Benzerliğine Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmden hareketle Türk kültürü ile kendi kültürlerinin benzerliğine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.16. Alpman Çizgi Filmi ile Kendi Kültürlerinin Benzerliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f	Cevaplar	f
Alpman çizgi filmi ile kendi kültürünüz	Evet (Ö1, Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17)	14	Oyunlar (Ö1, Ö2, Ö4, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15)	11

birbirine benziyor mu? Benziyorsa hangi konularda benziyor?	Hayır (Ö3, Ö5, Ö15)	3	Gölge oyunu (Ö1)	1
			Karakterler (Ö1)	1
			Kıyafet (Ö7, Ö11, Ö12, Ö13)	4
			Çadır (Ö7)	1
			Oba (Ö8, Ö13, Ö14)	3
			Komşuluk (Ö8)	1
			Birliktelik (Ö10, Ö11, Ö14)	3
			Atasözü (1)	1
			Yemek (Ö11, Ö17)	2
			Dayanışma (Ö17)	1
			Danışma (Ö17)	1
			Saygı (Ö17)	1

Tablo 5.16'ya göre 10. Soru olan “*Alpman çizgi filmi ile kendi kültürünüz birbirine benziyor mu? Benziyorsa hangi konularda benziyor?*” sorusu için 14 öğrenci evet, 3 öğrenci ise hayır cevabını vermiştir. 11 öğrenci en çok oyunlar konusunda benzediğini söylemiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Benziyor.

Öğrt: Hangi ya da hangi konularda benziyor?

Ö1: Mesela oyunlar ve dans.

Öğrt: Çizgi filmde dans var mıydı?

Ö1: Bir gece hikâye anlatıyordu.

Öğrt: Orada dans etmişler miydi? Bir gölge oyunu vardı. Öğrenmiştik. Hatırlıyor musun? Onu mu diyorsun?

Ö1: Evet, hepsi obada büyük yaşlı insanlarla oturuyorlardı.

Ö2: *Oyunlar benziyor.*

Öğrt: *Sadece oyunlar mı?*

Ö2: *Evet çünkü bence bu çizgi film biraz garip değil ama farklı bizimki gibi biraz. Karakterler biraz benziyor. Alpman gibi cesur. Bazıları kötü.*

Ö3: *Benzemiyor ama mesela biz de bağımsızlık gününde oyunlar oynuyoruz. Oyun günü var.*

Öğrt: *Mesela bağımsızlık gününde ok ve yay oluyor mu?*

Ö3: *Genellikle futbol.*

Ö4: *Yok benzemiyor farklı. Şimdi benzemiyor ama önceden benziyordu. Mesela yemek yaparken büyük tencere var bu önceden benziyor. Alpman ormanda oyun oynuyordu. Bir şey hatırladım eskiden ben çocukken Alpman gibi ormanda oyun oynuyordum.*

Öğrt: *Alpman'la aynı ya da benzeyen oyunları oynadın mı? Alpman'ın oynadığı oyunları düşün.*

Ö4: *Yok ama bir dakika yay var ya eskiden ben küçük bir yay yaptım, çalıştı ve yayı attım. O kişi yanlışlıkla yaralandı. Çocukken ben tehlikeli oyun oynuyordum.*

Ö5: *Benzemiyor farklı. Mesela yaşlı adam ve çocuklar benim kültürümde normalde çok konuşmaz ama çizgi filmde yaşlı adam ve çocuklar çok konuşuyor.*

Ö6: *Eskiden çok eskiden sadece çadır ve birkaç oyun benziyor.*

Öğrt: *Hangi oyun?*

Ö6: *Çeng ve ok*

Öğrt: *Çeng bir müzik aletiydi değil mi?*

Ö6: *Evet.*

Ö7: *Benziyor. Kıyafetler benziyor, çadır benziyor.*

Ö8: *Benziyor. Oba benziyor. Bence yakın komşuluklar var. Mesela Oğuzhan ve Alpman'ın babası. Ama benim ülkemde de aynı. Komşuluklar benziyor. Oyunlar biraz aynı. çeng ve ok, güreş.*

Ö9: Sadece birkaç oyun benziyor. Mesela çeng ve ok. çeng Kamerun'da var. Ok ve yay, Topaç.

Ö10: Biraz benziyor. Yani sadece oyunlar ve beraber yemek yiyorlar. Kültürümüzde öyle. Noel zamanı ve yılbaşı zamanı beraber, ailemle, arkadaşımınla birlikte, elle yiyoruz ve oyun oynuyoruz.

Ö11: Evet bazı şeyler benziyor. Kadınların kıyafetleri benziyor. Bir atasözü Çad'da da var. Bir elin nesi var, iki elin sesi var. Balaban ballar ifadesi benziyor.

Öğrt: Anlam olarak da aynı mı? Alpmanlar küçük oldukları için, kuşak güreşinde oynayan küçük, onların yaşındaki çocuklara diyorlardı. Çad'da da öyle mi?

Ö11: Evet

Öğrt: O zaman kuşak güreşi Çad'da var mı?

Ö11: Evet var. Çizgi filmdeki yaşlılar, kadınlar ve çocuklar akşam ateşin etrafında toplanıp oturdular. Bu kültür Çad'da var ama yaşlılar çocuklara hikâye anlatıyorlar. Çad'da büyük insanlar çocuklara yardım ediyor. Çad'da da böyle çizgi filmdeki gibi.

Ö12: Benziyor ama benim ülkemde köyde çok var. Beraber yemek yiyorlar, bazen beraber uyuyorlar, bazen beraber banyo yapıyorlar ama daha köyde. Bazı oyunlar benziyor ama isimleri farklı. Kıyafetler benziyor. Gözler ve saçlar farklı. Vücut farklı. Yemekler bana göre aynı çok farklı değil.

Ö13: Benziyor. Mali'de oba var, Kuşak güreşi var. Kız kıyafetleri aynı.

Ö14: Evet.

Öğrt: Hangi konuda benziyor?

Ö14: (Cevap yok)

Öğrt: Her şeyi düşün. Oba, kişiler, eşyalar, yemekler, kıyafetler, oyunlar her şeyi. Bunlar senin ülkende, Gabon'da var mı ya da benziyor mu?

Ö14: Benziyor ama ben bilmiyorum. Anlamadım.

Öğrt: Mesela oyunlar benziyor mu?

Ö14: Benzemiyor.

Öğrt: Peki oba benziyor mu? Yaşadıkları, kaldıkları yer.

Ö14: Evet Hocam. Her zaman aktivite var. Herkes ateşin etrafında oturuyor. Yaşlı adam farklı farklı hikâyeler anlatıyor.

Ö15: Benzemiyor.

Öğrt: Alpman'daki her şeyi düşünebilirsin. Oba, kişiler, yemekler, oyunlar, kıyafetler, her şeyi.

Ö15: Yok benim gördüğüme göre benzemiyor.

Ö16: Dayanışma yönüyle benziyor Hocam.

Öğrt: Başka bir şey benzemiyor mu? Her şeyi düşün.

Ö16: Oyunlarda diyebiliriz ama ben çok bilmiyorum yani Hocam.

Öğrt: Başka var mı?

Ö16: Bütün insanların özellikleri diyebiliriz.

Öğrt: Mesela hangi özellikler benziyor?

Ö16: Anlayışlı, huy diyebiliriz Hocam, gurur diyebiliriz, burnu havada diyebiliriz. Hocam.

Öğrt: Burnu havada, gerçekten mi?

Ö16: Var var var, mükemmellik sadece Allah'a mahsustur Hocam.

Ö17: Onlar her şey için danışıyorlar.

Öğrt: O zaman benziyor mu?

Ö17: Evet bir konu olduğunda danışırlar.

Öğrt: Kime danışıyorlar?

Ö17: Büyüklere. Dede torun gibi.

Öğrt: Büyüklere danışma konusunda mı benziyor?

Ö17: Evet olabilir.

Öğrt: Başka konuda benziyor mu?

Ö17: Yemek yeme konusunda benziyorlar. Onlar bir sofrada toplanıp tek bir sofrada yiyorlar. Bu kültür bizim gibi. Ramazan ayında onun gibi yaparız, yapardık.

Öğrt: Başka var mı?

Ö17: Olabilir evet. Bizim köyümüzde benden ya da bizden büyük olursa bizim ona saygı göstermemiz gerekiyor. Bu bizim için çok değerli bir insan demektir.

Öğrt: O zaman saygı olarak benziyor.

Ö17: Evet ve basit bir şekilde yaşarlar. Kibar insanlardır.

Öğrt: Sizin kültürünüzde de böyle basit şekilde yaşıyorlar.

Ö17: Evet yani hayatımız onlar gibi diyebiliriz ama tabii ki büyük şehirlerde farklıdır.

5.2.11. Öğrencilerin Çizgi Film İzledikten Sonra Hangi Becerilerin Geliştiğine Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi film izledikten sonra hangi becerilerin geliştiğine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.17 Çizgi Film İzleyince En Çok Hangi Dil Becerisi Geliştiğine Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f
Sizce çizgi film izleyince en çok hangi dil becerisi gelişir? (Okuma, dinleme, konuşma, yazma)	Konuşma (Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17)	14
	Dinleme (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17)	16
	Yazma (Ö5, Ö6, Ö12, Ö15)	4

Tablo 5.17'ye göre 11. Soru olan "Sizce çizgi film izleyince en çok hangi dil becerisi gelişir? (Okuma, dinleme, konuşma, yazma)" sorusu için 16 öğrenci

dinleme, 14 öğrenci konuşma, 4 öğrenci de yazma cevabını vermiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: *Mesela konuşma.*

Öğrt: *Mesela Alpman'ı izleyince daha iyi Türkçe konuştuğunu düşünüyor musun?*

Ö1: *Evet, düşünüyorum ve dinleme.*

Ö2: *Bence dinleme ve konuşma.*

Ö3: *Dinleme daha iyi olabilir. Çünkü kelimeler anlayabilir. Anlaşmaya çalıştığın zaman dinleme iyi olabilir.*

Ö4: *Dinleme ve konuşma.*

Ö5: *Yazma çünkü ben öğrendiğim kelimeleri yazabilirim ama konuşma belki.*

Ö6: *Dinleme ve yazma.*

Ö7: *Konuşma ve dinleme.*

Ö8: *Bence dinleme ve konuşma.*

Ö9: *Dinleme ve konuşma*

Ö10: *Bence dinleme ve biraz konuşma. Çünkü dinlerken konuşuyoruz. Mesela öğrenirken, dinlerken Ö8 ile yeni kelimeler, yeni şeyler hakkında konuşuyoruz.*

Ö11: *Dinleme ve konuşma.*

Ö12: *Dinleme ve konuşma. Film izlediğim zaman bilmediğim kelimeler varsa öğrendiğim kelimeleri yazıyorum bu sebeple yazmayı da söyleyebilirim.*

Ö13: *Dinleme ve konuşma.*

Ö14: *Konuşma.*

Öğrt: *Neden konuşma? Başka bir şey olabilir mi?*

Ö14: *Konuşma ve dinleme.*

Ö15: *Yazma ve dinleme.*

Öğrt: *Yazma nasıl daha iyi olabilir?*

Ö15: Yazma çünkü yeni kelimeleri hemen görüp yazıyorum ve dinleme yeni kelimeleri duyuyorum hemen yazıyorum. Bu yüzden iki beceriyi geliştiriyor.

Ö16: Dinleme ve konuşma.

Ö17: Bence benim için faydalı olur. Ben A1'den beri filmleri izliyorum. Başladığımda iki becerimi çok geliştirdim. Konuşma ve dinleme. Ama dinleme becerimde çok şanssızım yani ama konuşma çok iyi şimdi.

5.2.12. Öğrencilerin Çizgi Filmin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Uygulanabilirliğine Yönelik Görüşleri

Araştırmanın problem sorusundan hareketle öğrencilerin çizgi filmin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uygulanabilirliğine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu görüşler aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.18 Alpman Çizgi Filminin Sıkıcılığına Yönelik Öğrenci Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Görüşme Soruları	Cevaplar	f
Alpman çizgi filmini izlerken sıkıldınız mı? Neden?	Hayır (Ö1, Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö16, Ö17)	12
	Bazen (Ö2, Ö4, Ö15)	3
	Evet (Ö6, Ö14)	2

Tablo 5.18'e göre 12. Soru olan "Alpman çizgi filmini izlerken sıkıldınız mı? Neden?" sorusu için 12 öğrenci hayır, 3 öğrenci bazen, 2 öğrenci evet demiştir. Konu ile ilgili öğrenciler şu yorumları yapmışlardır:

Ö1: Sıkılmadım yani Hocam çok sevdim. Çünkü ben zaten çocukken bu çizgi filmi izliyordum.

Öğrt: Çocukken bu çizgi filmi izliyor muydun?

Ö1: Evet çok seviyorum.

Öğrt: O zaman Alpman gibi çizgi filmleri seviyorsun.

Ö1: Evet.

Ö2: (Gülüyor.) Bazen çünkü ben onun gibi çizgi film sevmiyorum ama ilginç olarak izlemeye devam ediyorum.

Öğrt: Evde kalan bölümleri izlemek ister misin? Evde ben bir açıp izleyeyim der misin?

Ö2: Olabilir, düşünüyorum çünkü çok ilginç.

Ö3: Sıkılmadım ama kişiler konuşurken biraz sıkıldım. Oyunları oynarken hangi oyun olabilir diye heyecanlı olarak bekledim.

Ö4: Biraz sıkıldım çünkü ben çocuk değilim.

Öğrt: Çizgi film çocuklar için mi? Sadece çocuklar mı izler?

Ö4: Hı hı bak zaten filmleri çok az izliyorum. Mesela gerçekten Türk filmleri hiç izlemiyorum. Bazen çok güzel filmler varsa izliyorum normalde filmler izlemem ve çizgi filmler hiç izlemem.

Ö5: Sıkılmadım çünkü ilginç bir çizgi film. Karabey gelirken çizgi film çok ilginç oluyor.

Ö6: Evet sıkıldım çünkü bu film çok ilginç.

Öğrt: ilginç olduğu için mi sıkıldın?

Ö6: 16 bölüm ilginç başlıyor.

Öğrt: Sen 16 bölüm izlediğin için mi sıkıldın? Uzun mu geldi? 16 bölüm sana göre uzun bu yüzden mi?

Ö6: Evet.

Ö7: Hayır çok keyifle ve tekrar izledim.

Öğrt: Sonraki bölümleri izlemek ister misin?

Ö7: Evet isterim sorun yok çünkü yeni şeyler öğrenirim.

Ö8: (Gülüyor) Ben çizgi film çok sevmiyorum ama Alpman çizgi filmi izledim ve sıkılmadım. Çünkü kendimi bilmiyorum. Çok şey biliyorum ama ben biraz Alpman'ın babasını biliyorum, Tuğrul Bey'i biliyorum, Baybayrs, Kaçkar, Gülşah, Emir, Oğuzhan, Kara Bey'i daha iyi izledim.

Öğrt: O zaman kişiler sana eğlenceli geldi. Bu kişilerin eğlenceli olduğunu mu düşünüyorsun?

Ö8: Evet.

Ö9: Hayır, çok sevdim. En ilginç çizgi film Alpman. Alpman çok iyi konuşuyor, çok oyun oynuyor. Güzel bir çizgi film.

Ö10: Hayır Hocam sıkılmadım. Çok ilginç ve beni çok güldürdü. Özellikle 16. Bölüm çok ilginçti.

Ö11: Hayır sıkılmadım çünkü ben dünden beri uyumadım Hocam. Ben tekrar izledim. Ben sadece birkaç dakika uyudum. Saat sekize kadar izledim.

Öğrt: Peki neden sekize kadar izledin. Sebebi ne? Sıkılmadın mı?

Ö11: Çünkü ben izlerken yeni kelime ve cümleler öğrendim. Bu macera filmi, bu çok güzel. Ben izlediğim zaman keyif aldım. Bu anime gibi. Ben anime çok seviyorum.

Ö12: Hayır çünkü çok ilginç bir film. Dikkat dağıtıcı bir çizgi film. Hayatında çok stres varsa bu çizgi filmi izlediğin zaman eğlendirici, keyif verici ve biraz komik film. Çünkü Baybars var. (Gülüyor)

Ö13: Sıkılmadım. Alpman'ı çok seviyorum. Bu çizgi filmde çok oyun var bu yüzden.

Ö14: Evet 5. Bölümde sıkıldım. Çünkü hiçbir şey önemli değil.

Öğrt: Bölümün adı mı?

Ö14: Evet.

Öğrt: Bölümün adı hiçbir şey görüldüğü gibi değil. Bu bölümde.

Ö14: Evet

Öğrt: Neden bu bölümde sıkıldın?

Ö14: Çünkü bizi bilgilendirmiyor.

Ö15: Valla biraz sıkıldım. Çünkü biraz uzun. Hocam günde beş bölüm çok (Gülüyor) Günde 3 bölüm daha iyi çünkü odaklanmak zor oluyor. (Gülüyor)

Ö16: Hiç

Öğrt: Neden?

Ö16: İşte bu güzel Hocam.

Öğrt: O kadar güzel mi?

Ö16: Evet evet söz vermem ama boş zamanlarımda diğer bölümleri izleyeceğim ama söz vermem.

Öğrt: Tamam. (Gülüyor)

Ö17: Öğrt: Tamam 12. Soru.

Ö17: Ne çabuk bitirdik ya.

Öğrt: Sen çok hızlısın çünkü.

Ö17: (Gülüyor) Evet.

Ö17: Ya biz film izlerken bizim dersimizin sonunda olduğu için yani karnımız zil çalardı. Bu yüzden biraz sıkılmış olabilirim ama o kadar değil filmde değil yani. Karnımız zil çaldığı için ama filmde sıkılmadık.

Öğrt: Neden sıkılmadın?

Ö17: Çünkü ilginç olaylar vardı.

Öğrt: Tamam sorular bitti.

Ö17: Bitti mi? Ne bitti? Yok yok inanmam. (Gülüyor) Ama çok basit çok az. Başka soru yok mu?

Öğrt: Sorular az mı? İstersen önceki sorulara cevap verebilirsin. (Veriyor)

Ö17: Evet az. Ben şimdi heyecanlı değilim. Konuşmak istiyorum.

Öğrt: Sen hemen anlayıp hemen cevap verdiğin için hızlı geçti. (Gülüyoruz)

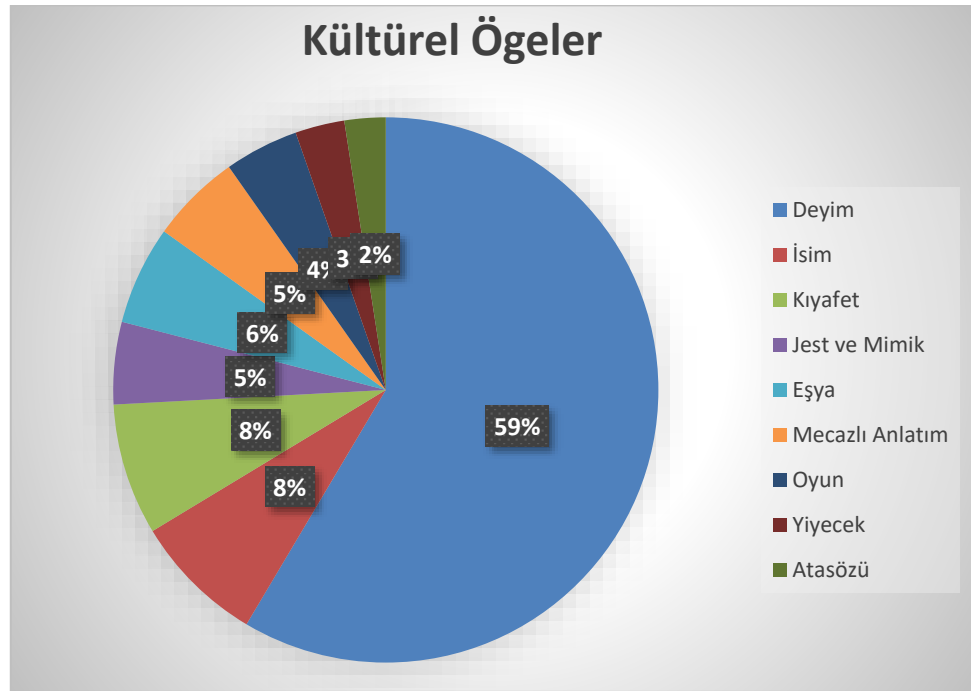
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

SONUÇ

Araştırmada, “Alpman” adlı çizgi film yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültürel öğeler bağlamında 39 bölümü incelenmiş, incelenen bölümlerin her birinde Türk kültürüne dair izler bulunmuştur. İncelenen bölümlerde toplam 205 kültürel öğe tespit edilmiştir. Bulguların ikinci bölümünde çizgi filmin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ve kültür aktarımında uygulanabilirliğini öğrenmek adına TÖMER’de öğrenim gören B2 kurundaki 17 öğrenciye yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin sonuçlar bir grafik oluşturularak açıklanmıştır.

Grafik 1. Çizgi Filmdeki Kültürel Öğeler

Grafik 1’e göre araştırmada 120 deyim, 5 atasözü, 9 oyun, 16 isim, 6 yiyecek, 10 jest ve mimik, 16 kıyafet, 12 eşya ve 11 mecazlı anlatım tespit edilmiştir. Çizgi filmde belirlenen ilk 10 deyim ortalığı karıştırmak, kusura bakmak, elinize sağlık,

kulakları dört açmak, ağaç olmak, yiyip bitirmek, emin olmak, yakalamak ve özür dilemek deyimleridir. Deyimler, toplumların yaşam şekillerini, geleneklerini, göreneklerini, maddi manevi kültürünü yansıtan sözlere dir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin sosyal ve kültürel değerleri anlamlandırabilmesi adına deyimlerin öğretiminin önemli olduğu düşünülmektedir. Bazen bir bazen iki kelimeyle oluşan deyimler, altında derin anlamları olması bakımından yabancı bir öğrencinin görsellerle bağlam içinde öğrenmesini sağlayarak dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır. Çizgi filmde Türk toplumuna ait günlük yaşantıların akışı içerisinde kullanılmıştır. Öğrencinin, deyimlerin günlük yaşamdaki kullanım işlevini kavrayabilmesine destek olacağı da düşünülmektedir. Bu sebeple çizgi filmde deyimlere yer verilmesinin hem dil öğrenimi hem de kültür aktarımı bakımından önemli olduğu kanaatine varılmıştır. Deyimlerin ardından çizgi filmde geçen atasözleri incelendiğinde bir elin nesi var, iki elin sesi var, azmin elinden hiçbir şey kurtulamaz, birlikten kuvvet doğar, sabreden derviş muradına ermiş ve beterin beteri var atasözlerine yer verildiği tespit edilmiştir. Atasözleri, bir dilin temeli ve yapı taşlarından biridir. Ait olduğu toplumun kültürünü ve düşünce sistemini anlatması bakımından önemlidir. Hedef dile ait bir konu yorumlanırken, dilin mantığını anlamada ve kurallarını öğrenmede destek olması için ilerleyen seviyelerde atasözlerinin öğrencilere kazandırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. A2 seviyesinden başlayarak B1-B2 seviyesinde yoğun olarak öğretilmektedir. Bu kapsamda çizgi filmde atasözlerine yer verilmesinin dil öğrenimi ve kültür aktarımı bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. İncelenen bir diğer öge oyunlardır. Oğlak oyunu, ok ve yay, aşık oyunu, kuşak güreşi, cirit, çevgen, mangala, mas güreşi ve saklambaç oyunları tespit edilmiştir. Tespit edilen oyunlar her yaşta n çocuğun oynadığı Türk kültürünü yansıtan oyunlardır. Özellikle küçük yaşlarda çocukları zihinsel, bedensel ve duygusal olarak geliştirmektedir. Oyunlar kişinin kendini rahatlıkla ifade etmesi ve iletişim kurması bakımından önemlidir. Çizgi filmleri büyük küçük demeden her yaşta n insan izlemektedir. Bu durumdan hareketle çizgi filmde hem yetişkinlerin hem de çocukların oynayabileceği oyunlara yer verilmesinin uygun olduğu değerlendirilmektedir. Çizgi film karakterleri içerisinde karşımıza pek çok kişi çıkmaktadır. Ancak çizgi film boyunca en çok karşımıza çıkan Alpman, Melike, Baybars, Kaçkar, Mehmet Bey, Tuğrul Bey, Oğuzhan, Gülşah, Emir, Halaz, Kara

Bey, Şahin Bey, Korkut, Durmuş, Hacer ve Akgün Hatun'dur. Türk dizilerinin özellikle tarihi dizilerin Avrupa, Balkanlar ve Amerika gibi dünyanın her yerinde severek izlendiği bilinmektedir. Dizilerdeki isimler kişilere rastgele değil, kişinin rolüne uygun olarak verilmektedir. Bu sebeple çizgi film boyunca kişiler isimlerin anlamlarının yanında özellikleri olarak da iyi, kötü, yardımsever, adil, dürüst gibi değerlerle karşımıza çıkmaktadır. Nitekim çizgi filmin müziği de izleyicilere kişiler ve özellikleri hakkında bilgiler vermektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde A1 seviyesinden başlayarak şarkılarla kelime öğretimi yapılmaktadır. Öğrenci şarkıyı sevdiği takdirde ritim ve tekrarla hedef dilde kelime öğrenimi gerçekleşmektedir. Bu durumda gerek çizgi filmin müziğinde doğru ve cesur olma gibi ortak kültürel değerlere yer verilmesinin gerek şarkıyla kelime öğretimi yapılabileceği düşünüldüğünde yetişkinlerde ve küçük yaşlarda dil öğretimine katkı sağlayacağı kanaatine varılmıştır. Karakterlerin ardından zerde, elma, şeftali, kuru dolma, peynirli börek, haşlanmış yumurta, tereyağ, bal ve böğürtlen yiyecekleri tespit edilmiştir. Türklerin geçmişten günümüze kadar yaşadığı coğrafyalarda farklı kültürlerle etkileşim halinde olması zamanla zengin mutfak kültürünün oluşmasını sağlamıştır. Kahvaltı, Türk mutfağında en sevilen ve turistler tarafından da çok tercih edilen öğünlerden biridir. Geleneksel Türk kahvaltısı zengin içeriğiyle bilinir ve her yörenin kendine has tariflerinden oluşmaktadır. Türk kahvaltısının vazgeçilmez yiyeceklerinden yumurta, tereyağ, bal, tatlılardan zerde, yöresel yiyecek olan kuru dolma, Türk mutfağında her çeşidi yapılan böreğe ve meyvelere çizgi filmde yer verilmesinin Türk kültürünün aktarımı bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Yiyeceklerin ardından çizgi filmde tahmin etme, ellerin kavuşturulması, teşekkür etme, başı arkaya yaslama, sinirlenme, sessiz olma, üzülme, hayır, evet jest ve mimikleri tespit edilmiştir. Beden dili, jest ve mimik iletişim kurduğumuz insanı daha iyi anlamamızı ve bazen de kelimelerle anlatılamayan ifadeleri anlatması bakımından önemlidir. Jest ve mimikler bazı kültürlerde ortak olabildiği gibi bazı kültürlerde farklılık gösterebilir. Ortak olması öğrencinin hedef dile karşı olumlu tutum sergilemesini ve günlük hayatta kolay iletişim kurmasını sağlamaktadır. Farklı olanları çizgi filmde bağlam içinde öğreneceği için iletişim kurmada yanlış anlaşılmanın önüne geçmektedir. Bu sebeple çizgi filmde jest ve mimiğe yer verilmesinin kültür aktarımı ve yabancı dil öğretimi bakımından önemli olduğu

düşünülmektedir. Çizgi filmin her bölümünde en çok 16 kişiyle karşılaştığımız için sadece bu kişilerin kıyafeti değerlendirmeye alınmıştır. Yaşanılan coğrafya, iklim ve kültürel öğeler gibi unsurlar kıyafet seçimini etkilemektedir. Çizgi filmde göçebe yaşamın getirdiği iklime dayanıklı, eski Türklerin giydiği keçeden, yünden, kalın ve sıcak tutacak kıyafetler tercih edilmiştir. Değerlendirme içinde çizgi filmde şalvar, yemeni, oya, kuşak, börk, takılar, çizme gibi unsurlar bulunmaktadır. Bu unsurlar Türk kültürünü doğrudan yansıttığı için yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımı bakımında faydalı olacağı kanaatine varılmıştır. Çadır, halı, yer minderi, sandık, dokuma, toprak testi, tabak, bardak, kazan, kuzine, yumak makinesi ve kandil eşyaları tespit edilmiştir. Çizgi filmin eski Türk kültüründeki oba hayatını ve günümüzde hâlâ kullanılan eşyaları ele alması bakımından kültür aktarımı konusunda faydalı olacağı düşünülmektedir. Değerlendirmenin son aşamasında hep bir ağızdan, inatçı keçi, aksamak, tadını çıkarmak, canı sıkkın, bayılmak, kovalamak, yüz kere, yok etmek, tuzak kurmak ve tuzağa düşmek mecazları tespit edilmiştir. Mecazlar bir dili anlamada ve konuşmada çok önemlidir. Çünkü kelimeler bir cümle içinde her zaman gerçek anlamında kullanılmayabilir. Çizgi filmde bulunan mecazlara bakıldığında günlük yaşamın her alanında kullanılan kelimeler olduğu görülmektedir. Bu bakımdan düşünüldüğünde çizgi filmi izleyen öğrencinin bağlam içinde çok kolay bir şekilde bu mecazları öğrenmesi dil öğrenimini kolaylaştırmayı sağlayacaktır.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin RTÜK'ün web sitesinde genel izleyici kitlesine hitap eden "Alpman" çizgi filminin ilk 16 bölümü TOGÜ TÖMER B2 seviyesinde Türkçe öğrenen 17 öğrenciye izletilmiştir. Çizgi film izletildikten sonra öğrencilere görüşlerini öğrenmek için 12 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Formun sonuçları şu şekildedir:

Çizgi film izleyerek Türkçeyi daha kolay öğreneceğinizi düşünüyor musunuz? Neden? Sorusu için 17 öğrenci daha kolay öğreneceğini düşünmektedir. Öğrenciler çizgi filmde, enteresan kelimelerin bulunduğunu ve ifadelerin daha kolay olduğunu, çizgi filmdeki kişilerin konuşmasından cümlelerin nasıl kurulduğunu, yeni kelimeler öğrendiğini, çizgi filmdeki kelimelerin A1, A2 seviyesinde basit kelimeler olduğunu, çizgi filmdeki çocukların film gibi hızlı değil yavaş konuştuğunu, atasözü,

deyim ve kültür öğrendiğini, dinlemenin daha kolay olup Türklerle konuşmayı basitleştirdiğini ve dinleme becerisinin daha kolay olduğu için kolay öğreneceklerini belirtmişlerdir. Bu verilerden hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrenciye ders içi ve ders dışında çizgi film izletmenin yabancı dil olarak Türkçe öğretimine faydalı olacağı düşünülmektedir. Alpman çizgi filmindeki oyunlardan en çok hangisi/hangilerini sevdiniz? Neden? Sorusu için öğrenciler ok ve yay, aşık oyunu, çevgen, oğlak, cirit, kuşak güreşi, mas güreşi ve gülle atma cevaplarını vermişlerdir. Ok ve yay oyunu ülkelerinde olduğu, eğlenceli, tehlikeli, ok atıldığı, ilginç ve konsantre olunması gerektiği, aşık oyunu Afrika'da olduğu, çevgen oyunu eğlenceli, ülkesinde olmadığı, ilginç bulduğu, tehlikeli, güç oyunu ve takımla oynandığı, oğlak oyunu bir şeyi bulmak heyecanlı olduğu, hazine aramaya benzediği ve ülkelerinde olduğu, cirit oyunu tehlikeli, kazanımı belli olmadığı, arkadaşlığı anlattığı, zeki ve konsantre olunması gerektiği, ülkelerinde olduğu, savaş oyununa benzediği, atlarla oynanabilir olduğu, Kuşak güreşi, ülkesinde olduğu, Baybars oynadığı ve güç oyunu olduğu, mas güreşi, güç oyunu olduğu, gülle atma, güçlü insanlar oynadığı, ülkelerinde olduğu ve konsantre olunması gerektiği için sevilmiştir. Bu verilerden hareketle öğrencilerin genel olarak çizgi filmdeki oyunları sevdiği görülmektedir. Bir çoğu kendi ülkelerindeki oyunlara benzediği için sevmiştir. Bu sebeple çizgi filmde ortak kültürel oyunların olması izlerken sıkıcı dil öğreniminin önüne geçmekte ve hedef dile olan ön yargıyı ortadan kaldırması bakımından kültür aktarımında yararlı olacağı kanaatine varılmıştır. Alpman çizgi filmindeki oyunlar ile ülkenizdeki oyunlar benziyor mu? Hangi oyunlar benziyor? Sorusu için öğrenciler aşık oyunu, ok ve yay, oğlak oyunu, çevgen, cirit, gülle, kuşak güreşi ve topaç oyununun benzediğini söylemektedir. Aşık oyunu Çad; ok ve yay Fildişi Sahili, Mynmar, Mısır, Kamerun, Benin; oğlak oyunu Çad, Mynmar, Benin, Sudan; çevgen Fildişi Sahili, Kamerun, Sudan; cirit Mynmar, Fildişi Sahili, Kamerun, Sudan; gülle Mısır; kuşak güreşi Kamerun, Çad, Mali; topaç Fildişi Sahili ve Kamerun ülkelerinde benzemektedir. Bu verilerden hareketle oyunlar konusunda pek çok ülkeyle benzer kültürün olduğu görülmektedir. Öğrencinin kendi kültüründe bildiği ve oynadığı bir oyunun hedef dilin kültüründe olduğunu bilmesi o dile karşı olumlu tutum sergilemesi ve dilin daha kolay öğrenilmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Alpman çizgi filminde en sevdiğiniz kişi kimdir? Neden? Sorusu

için öğrenciler Melike, Baybars, Alpman, Kaçkar, Oğuzhan ve Gülşah cevabını vermiştir. Melike için; kötülüğü sevmiyor, sana (öğretmene) benziyor çok güzel bir insan, yardım etmeyi seviyor, Baybars için; komik, obur, uyuşuk, şakacı, dışa dönük, paylaşımcı, konuşması güzel, şişman, güçlü, Alpman için; akıllı, cesur, güler yüzlü, sorumluluk sahibi, lider ruhlu, Kaçkar için; akıllı Oğuzhan için; savaşçılara benzemesi, Gülşah için; Melike'ye yardım etmesi sebebiyle sevdiklerini söylemişlerdir. Bu verilerden hareketle öğrenciler çizgi filmi izlerken en çok Baybars'a gülmüş ve en çok da yine Baybars'ı sevmişlerdir. İzlenen çizgi filmdeki kişilerin sevilmesi diğer bölümlerin de izlenmeye devam edilmesi adına önemlidir. Bu nedenle kişilerin isimlerinin anlamında Türk kültürüne ait izlerin bulunması ve özellikleri bakımından kültür aktarımında faydalı olacağı düşünülmektedir. *Alpman çizgi filmini izlerken cümleleri kolay anlayabildiniz mi?* Sorusu için öğrenciler 10 kişi kolay, 6 kişi bazen kolay, 2 kişi zor anladığını söylemiştir. Zor anlayanlar çizgi filmde deyim olduğunu ve çok şey öğrendiğini belirtmiştir. Yabancı dil öğretiminde öğrencilere Türkçeyi daha hızlı aynı zamanda bağlam içinde kolay öğrenmeleri için film ve çizgi film izlemeleri önerilmektedir. Fakat önerilen bu filmlerin dil ve üslup bakımından kolay anlaşılır ve özellikle başlangıç seviyesinde yöresel ağızlar olmadan günlük kullanılan öz Türkçenin konuşulduğu filmlerin önerilmesi gerekmektedir. Bu verilerden hareketle öğrenciler için çizgi filmin dilinin kolay, anlaşılır olması sebebiyle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılmasının dil öğretimine fayda sağlayacağı kanaatine varılmıştır. *Alpman çizgi filmindeki kişilerin kıyafetlerini sevdiniz mi? En çok kimin kıyafetini sevdiniz? Neden?* Sorusu için öğrenciler genel olarak kıyafetleri sevdiklerini söylemektedir. En çok Alpman, Gülşah, Melike, Ayşe, Mehmet, Baybars ve Tuğrul Bey'in kıyafetini sevmişlerdir. Sevmeyen ve gereksiz bulan öğrencilerde vardır. Öğrenciler kıyafetlerin renginden, annesinin giymesinden, Hindistan'daki giyim tarzından, eski tarzda ve tesettürlü olmasından dolayı sevmişlerdir. Bu verilerden hareketle çizgi filmdeki kıyafetleri seven öğrenciler kendi kültürlerinden, sevdiği renklerden ya da dini yönden bağdaştırdığı, kendi kültürleriyle bağ kurabildikleri kişilerin kıyafetlerini sevdikleri gözlemlenmiştir. Bu da yabancı dil öğretimi materyallerinde ortak kültürel öğelerin kullanılmasının önemine işaret etmesi bakımından önemlidir. *Alpman çizgi filmini izlerken yeni kelimeler ve cümleler öğrendiniz mi? İlginizi çekenleri söyleyiniz.*

Sorusuyla çizgi filmin öğrencilere kelime, deyim ve atasözü öğretimine katkısının olup olmayacağını öğrenmek amaçlanmıştır. Öğrenciler 53 kelime ve 29 cümle öğrenmiştir. Öğrencilerin öğrendiği 29 cümlenin içinde deyim ve atasözü de bulunmaktadır. Bu verilerden hareketle kandil ve oyun isimleri öncelikli olmakla birlikte özellikle deyim ve atasözlerinin çok fazla dikkat çektiği görülmektedir. Bu durumda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Türk kültürü bakımından zengin çizgi filmlerin iyi bir ders materyali olması ve kullanımının artırılması bakımından önemlidir. *Alpman'ın ailesi ve arkadaşlarının yaşadığı yer (oba) ilginizi çekti mi? Neden? Sizin kültürünüzde böyle bir yer var mı?* Sorusu için 15 öğrencinin ilgisini çekmiş, 2 öğrencinin çekmemiştir. Obanın 9 öğrencinin kültüründe olduğunu, 3 öğrenci emin olmadığını, 3 öğrenci eskiden olduğunu, 1 öğrenci biraz benzediğini, 1 öğrenci olmadığını söylemektedir. Öğrencilerin obadaki komşuluk ilişkileri, köye benzerliği, doğal basit modern dünyadan ayrıldığı, birlikte yaşadıkları ve komşularıyla her problemde yardımlaşmaları için ilgilerini çekmiştir. Çizgi filmde birlikte kalabalık sofralarda yemek yenmesi de Türk kültürünü yansıtan özelliklerden biridir. Bu verilerden hareketle öğrencilerin kendi kültürlerine benzer kültürün hedef dilde olması dil öğrenimi kolaylaştırmaktadır. Öğrencilerin ilgisini çeken sebeplere bakıldığında dayanışma, dostluk, birlik beraberlik gibi unsurların olduğu görülmektedir. Bu durumda çizgi filmin kültür aktarımında faydalı olacağı düşünülmektedir. *Alpman çizgi filminin müziğini sevdiniz mi? Sözlerinden aklınızda kalan var mı?* Sorusu için öğrenciler müziği çoğunlukla sevmiş ve sözleri aklılarında kalmıştır. Bu verilerden hareketle 5 kez dinleyen öğrencinin de olması müziğin ne kadar çok sevildiğini göstermektedir. Müzik, yabancı dil öğrenmeyi hızlandırırken aynı zamanda kolaylaştırmaktadır. Çünkü dil öğreniminde müziğin birden çok duyu organına hitap etmesi eğlenceli bir öğrenme ortamı ve faydalı bir etkinlik aracına dönüşmesine neden olmaktadır. Sözlerin 13 kişinin aklına kalması ve görüşme esnasında sözlerin ritimle birlikte mırıldanılmasının da önemli olduğu düşünülmektedir. Çünkü ritim öğrenmesi en güç kelimelerin/kalıpların öğrenilmesini sağlamaktadır. Bu durumda müziğin bu kadar çok sevilmesi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde şarkıyla, ritimle eğlenceli bir kelime öğretim ortamı oluşturacağı kanatine varılmıştır. *Alpman çizgi filmi ile kendi kültürünüz birbirine benziyor mu? Benziyorsa hangi konularda benziyor?* Sorusu için 14 öğrenci evet, 5 öğrenci hayır

demidir. Oyunlar, gölge oyunu, karakterler, kıyafetler, çadır, oba, komşuluk, birliktelik, atasözü, yemek, dayanışma, büyüklere danışma, saygı, eşyalardan kazan, komşuluklar, sofrada birlikte yemek yenilmesi konularında benzediğini söylemiş dolayısıyla da ortak kültürel değerlerin de ön plâna çıktığı görülmektedir. İnsanlık ve toplumların özelinde var olan baskın değerlerin kültürel aktarım unsuru olarak kullanılmasının etkili olacağı düşünülmekte ve benzer kültürler dil öğrenimine olan olumlu yaklaşımı artırmaktadır. *Sizce çizgi film izleyince en çok hangi dil becerisi gelişir? (Okuma, dinleme, konuşma, yazma)* sorusu için birden fazla yanıt verilmiştir. Konuşma 14, dinleme 16 ve yazma becerisi için 4 öğrenci yanıt vermiştir. Konuşma becerisi için öğrenciler izlerken arkadaşıyla yeni kelimeler hakkında konuştuklarını, dinleme ve yazma becerisi için çizgi filmde duyup öğrendikleri kelimeleri hemen yazdıklarını söylemişlerdir. Bu verilerden hareketle öğrenciler çizgi filmin dinleme, yazma ve konuşma becerilerinin gelişmesine katkı sağladığını düşünmektedir. Bu durumda çizgi filmin ders dışında da bireysel dil öğrenme ortamı oluşturabilmesi bakımından önemlidir. Dil öğretiminde becerilerin önemi göz önünde bulundurulduğunda “Alpman” çizgi filminin öğrencilerin nazarında üç beceriye hitap etmesi, geliştirmesi bakımından Türkçe öğretiminde kullanılabilir bir materyal olduğu kanaatine varılmıştır. *Alpman çizgi filmini izlerken sıkıldınız mı? Neden?* Sorusu için 12 öğrenci hayır, 3 öğrenci bazen, 2 öğrenci evet yanıtını vermiştir. Bazen diyen öğrenciler kişiler konuşurken sıkıldığını oyunlar oynanırken sıkılmadığını, 16 bölüm uzun geldiği için sıkıldığını, günde 5 bölümün çok olması sebebiyle biraz sıkıldığını ancak çizgi filmde kaynaklanmadığını, çizgi filmi dersin sonunda izlediği ve acıktığı için biraz sıkıldığını söyleyen öğrenciler vardır. Bu verilerden hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde “Alpman” çizgi filminden kaynaklı bir sıkılmanın olmadığı, çizgi filmin sevildiği görülmektedir. Bu durumda gerek çizgi filmdeki kültürel öğeler gerek öğrenci görüşleri değerlendirildiğinde “Alpman” çizgi filminin Türk kültürü çevresinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde faydalı olabilecek araçlardan biri olduğu düşünülmektedir. İncelenen veriler ışığında, “Alpman” çizgi filminin Türk kültürünü yansıttığı görülmektedir. Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda çizgi filmin benzer kültür ve dil öğretimi bakımından yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ders içi ve ders dışı materyal olarak kullanılabilmesi kanaatine varılmıştır.

TARTIŞMA

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine ve Türk kültürüne ilgi her geçen gün artmaktadır. İlginin artmasıyla ve dil öğrenimiyle birlikte Türk kültürünü yansıtacak materyallere ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırmada deyim, atasözü, oyun, isim, yiyecek, jest ve mimik, kıyafet, eşya, mecazlı anlatımla ilgili sonuçlara ulaşılmıştır. “Alpman” çizgi filminin ders içi ya da yardımcı araç-gereç olarak öğretim süreçlerinde kullanılabilirliği ve kültür aktarımındaki yerini değerlendirmek adına öğrencilere yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Uygulama öncesinde Türk kültüründe olan deyimler, atasözleri, oyunlar, yiyecekler, eşyalar ve mecazlı anlatımların bulunduğu ilk 16 bölüm B2 seviyesindeki öğrencilere izletilerek görüşleri alınmıştır. Alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde birebir örtüşen araştırmalara rastlanamamaktadır.

Ünsal’ın (2020) çalışması incelendiğinde “Alpman” çizgi filmiyle ilgili ortak kültürel öğelerin olduğu belirlenmiştir. Keloğlan çizgi filminde de atasözü, deyim, topraktan testi, kıyafet, at arabası, yaşlılara hürmet etme kültürünün bulunduğu görülmektedir.

Erdem’in (2019) çalışmasında çizgi filmin kültür aktarımında önemli olduğu, öğrenmeyi eğlenceli kıldığı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılacak çizgi filmlerin dili bakımından anlaşılır, kültürü ve değeri yansıtan, olumsuz içeriklerin olmaması gerektiği belirtilmiştir.

Yeten’in (2022) çalışmasında Pepee’de kıyafet, Keloğlan’da kötülük, Anadolu yöresinde bulunan şalvar, yazma ve kuşağın olduğu görülmektedir. Niloya çizgi filminde sofraya birlikte oturmaları, yelek ve yazma giydikleri görülmektedir. Rafadan Tayfa çizgi filminde ise halat çekmenin olduğu görülmektedir.

Çimen’in (2020) Türkiye’nin İlk Netflix Dizisi “Hakan: Muhafız” İle Yabancı Uyruklu Öğrencilere Kültür Aktarımı adlı çalışmasında Hakan: Muhafız dizisinin ilk sezonunda bulunan 10 bölüm öğrencilere izletilmiştir. TÖMER’de öğrenim gören C1 seviyesindeki öğrencilere kültür başlıklarından oluşan açık uçlu sorular sorulmuştur. Araştırma neticesinde dizinin kültür aktarımında faydalı olacağı kanaatine varılmıştır.

Karakuş'un (2016) çalışmasında Maysa ve Bulut isimli çizgi filmin kültürel mirasın aktarımı konusundaki faydası araştırılmıştır. Çizgi filmde kültürel öğeler tespit edilmiştir. Yörüklerin hayatını ele alan çizgi filmin her bölümünde örf, adet, gelenek-göreneklere rastlanmıştır. Çizgi filmin kültür aktarımı ve somut olmayan kültürel mirasın korunması yönünden önemli bir yapım olduğu sonucuna varılmıştır.

Şahin'in (2019) çalışmasında TRT Çocuk kanalında 2015-2016 yıllarında yayımlanan Rafadan Tayfa ve Arı Maya çizgi filmleri değer bakımından incelenmiştir. Rafadan Tayfa çizgi filminde sevgi, dostluk, arkadaşlık gibi değerlerle birlikte izlenen tüm bölümlerinde Türk kültüründe bulunan öğelere yer verilmiştir. Arı Maya çizgi filminin izlenen bütün bölümlerinde sevgi, saygı, yardımlaşma, dostluk gibi değerler bulunurken hırsızlık, alay etmek gibi olumsuz örneklerde bulunmaktadır. Araştırma sonucunda çizgi filmlerin değer yönünden zengin olduğu düşünülmektedir.

Bulut ve Halaç'ın (2023) çalışmasında Ostim Teknik Üniversitesi Türkçe hazırlık biriminde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin çizgi filmler aracılığıyla kültürel miras ve kültür turizmi farkındalık düzeylerine etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Çizgi film 52 bölümden oluşmaktadır. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde olan kültürel miras değerlerini konu alan 5 bölüm çalışmada kullanılmıştır. Çizgi filmin 5 bölümünü izleyen 31 öğrenciye önce anket sonrasında odak grup görüşmesi uygulanmıştır. Elde edilen veriler ışığında, çizgi filmlerin dil öğretiminde faydalı bir materyal olduğu düşünülmektedir. İncelenen çizgi filmin kültür turizmi farkındalığı oluşturması bakımından olumlu ve olumsuz pek çok yönü bulunmaktadır. Gerçeğe yakın olan yapılar öğrencilerde ziyaret etme isteği oluşturmuştur. Çizgi filmdeki tarihi yapıların gösterilme şekli öğrencilerin ziyaret etme isteğini etkilemektedir.

Demirel (2023) çalışmasında Türk dizi ve filmlerin Türkçe öğrenme sürecindeki rolünü belirlemeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda 12 öğrenciye yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler sonucunda, Türk dizi ve filmlerin Türkçeyi, Türk kültürünü, tarihini, Türklerin yaşadığı coğrafyayı öğretmesi bakımından önemli görülmüştür. Türkçe öğrenme, Türkçe iletişim kurma, müzik gibi konularda istek uyandırırken dinleme ve

konuşma gibi temel dil becerilerine de katkı sağladığı görülmektedir. Bu sebeple Alpman çizgi filmiyle benzer sonuçların olduğu görülmektedir.

Pekşen Akça ve Baran'ın (2018) çalışmasında Türk yapımı çizgi filmlerden olan Pepee'nin 52 bölümü incelenmiştir. İnceleme sonucunda çizgi filmde aile, dil, kıyafet, yemek, halk oyunları, müzik gibi kültürel öğeler bulunmaktadır. Bu durumdan hareketle Alpman çizgi filmiyle benzer sonuçların olduğu görülmektedir.

Özdal (2023) çalışmasında TRT'nin çocuk kanalında yayımlanan Aybek çizgi filmi kültürel öğelerin aktarımı konusunda ele alınmıştır. Alpman'da olduğu gibi Aybek çizgi filmi de eski Türklerin hayatından bilgiler anlatılmaktadır. Oba hayatı, çadır, isimler, Türklerin tarih boyunca savunma için kullandığı araç-gereçler, halk sanatları, halk müziği, halk sporları (cirit), mimari, giyim kuşam gibi kültürel unsurlar tespit edilmiştir. Bu kapsamda Alpman çizgi filmiyle benzer kültürel öğelerin olduğu görülmektedir.

Çetin ve Üzer (2018) çalışmasında TRT Çocuk kanalında yayımlanan "Küçük Hezarfen" çizgi filmindeki milli kültür öğelerini tespit etmeyi ve ne kadar yoğunlukta olduğunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada pek çok milli kültürel öğe tespit edilmiştir. Dokuma, güreş, okçuluk, topaç, mangala Alpman çizgi filminde tespit edilen kültürel öğelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir.

ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde bulgulardan hareketle öneriler sunulmuştur.

1. Araştırma yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER B2 seviyesindeki öğrencilere uygulanmıştır. Çizgi film A1, A2, B1, C1 ve C2 seviyelerindeki öğrencilerle de görüşme yapılarak ayrı ayrı incelenebilir.

2. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen 7-14 yaş aralığındaki öğrenciler için de yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak iki çalışma arasında karşılaştırma yapılabilir.

3. Öğrencilerin çizgi filmin dilini kolay anlayabilmesi ve bu durumun farkında olması yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi filmlere yönelik daha

fazla çalışma yapılması gerektiğini göstermektedir. Bu sebeple diğer Türk yapımı çizgi filmlerle ilgili benzer çalışmalar yapılabilir.

4. Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda “Alpman” çizgi filmi günde en fazla üç bölüm olmak üzere ders içi materyal olarak kullanılabilir.

5. Çizgi filmde sevgi, saygı, iyilik, kötülük gibi pek çok kültürel ögenin bulunduğu görülmüştür. Bu sebeple 7-14 yaş aralığında yabancı dil olarak Türkçe öğrenen çocuklara yönelik kültürel çalışmalar yapılabilir.

6. Çizgi filmin ders içi materyal olarak kullanılabilmesi adına Türk kültürü ve deyim, atasözü gibi unsurlara yer verilerek sınıf içi etkinlikler hazırlanabilir.

7. Öğrenciler çizgi filmi izledikten sonra dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin geliştiğini düşünmektedir. Bu durumdan hareketle özellikle 3 becerinin gelişmesi için sadece sınıf içinde değil sınıf dışında da çizgi filmle ilgili ek etkinlikler hazırlanıp verilebilir.

KAYNAKÇA

- Açık, F.** (2020). *Yabancı/ikinci dil öğretiminde kültür ve kültürel etkileşim*. İçinde G. Aydın. (Editör), *Kültürel İçerikler*. (s. 89-120). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Akçelik, D., & Bircan, E.** (2020). Türkçeyi ikinci dil olarak öğreten Türkçe öğreticilerinin sözcük öğretimine ilişkin görüşleri. *International Journal of Language Academy*, 33(33), 85-107.
- Alyılmaz, C.** (2010). Türkçe öğretiminin sorunları. *Turkish Studies*, 5(3), 728-49.
- Aykaç, N.** (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin genel tarihçesi ve bu alanda kullanılan yöntemler. *Journal of Turkish Studies*, 10(3), 161-74.
- Aytan, N., & Tunçel H.**, (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde çizgi film kullanımı. *International Journal of Languages' Education*, 3(2), 235-46.
- Barın, E.** (2004). Yabancılar Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (1), 19-30.
- Bölükbaş, F., & Keskin, F.** (2010). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metinlerin kültür aktarımındaki işlevi. *Turkish Studies*, 5(4), 221-35.
- Bulut, B., & Halaç, H. H.** (2023). Çizgi filmlerin yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel miras ve kültür turizmi farkındalığı oluşturma düzeyinin incelenmesi: İstanbul Muhafızlar örneği. *Sanat ve Tasarım Araştırmaları Dergisi*, 4(7), 178-193.
- Cangil, B. E.** (2004). Beden dili ve kültürlerarası iletişim. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 69-78.
- Canlı, M. D.** (2020). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde kültür aktarımı. O. Köksal (Editör), *Yabancı Dil Öğretimi ve Kültür* (s. 21-36), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çizgifilm.tv.** (t.y.). çizgifilm.tv. Erişim: 21 Kasım 2023, <https://www.cizgifilm.tv/alpman>.

- CoE.** (t.y). Diller İçin Avrupa Ortak Çerçeve Metni, Erişim: 14 Kasım 2023, http://www.dilbilimi.net/ab_diller_icin_ortak_avrupa_basvuru_metni_meb_tarafindan.pdf.
- Coğrafyacı.** (t.y.). Coğrafyabilim.net Erişim: 20 Kasım 2023, <https://cografyabilim.net/2017/11/08/turk-kulturu/>.
- Çakır, İ.** (2011). Yabancı dil öğrenme ortamlarında kültürün rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, (190), 248-55.
- Çetin, Ş., & Üzer, M.** (2018). “Küçük Hezarfen” çizgi filminde yer alan milli kültür unsurlarının incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 2049-79.
- Çetiner, O.** (2020). *Kalıplaşmış ifadelerin yabancı dil eğitiminde görsellerle öğretilmesine yönelik bir yaklaşım önerisi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).* Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Çilek, Z.** (2021). Çizgi filmlerin Arapça öğretiminde materyal olarak kullanılması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi (GEFAD)*, 41(3), 1597-1619.
- Çimen, Ş. T.** (2020). *Türkiye'nin ilk Netflix dizisi “Hakan: Muhafız” ile yabancı uyruklu öğrencilere kültür aktarımı. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).* Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Demir, A.** (2010). *Yabancılara Türkiye Türkçesi öğretiminde kültürlerarası yaklaşımdan hareketle metinlerin incelenmesinde dikkat edilecek noktalar. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).* Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demir, A., & Açık F.** (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürlerarası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *TÜBAR-XXX*, 51-72.
- Demir, D.** (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretim kitaplarının kültürel içeriği. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, (1), 53-61.
- Demirel, A.** (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin gözüyle Türk dizi ve filmleri ile bunların Türkçe öğrenme sürecindeki rolü. *Sosyal Bilimler EKEV Akademi Dergisi, (Özel Sayı)*, 38-54.
- Demirel, Ö.** (2021). *Yabancı Dil Öğretimi Dil Pasaportu Dil Biyografisi Dil Dosyası.* Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Dever, A., & İslam, A.** (2015). Tarihsel süreç içerisinde Türk kültüründe spor algısı. *Manas Journal of Social Studies*, 4(5), 46-61.
- Duman, G. B.** (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal geliştirme ve materyallerin etkin kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(2), 1-8.
- Durmuş, İ.** (2021). Türk kültür çevresinde at. *Asya Araştırmaları Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 1-12.
- Durmuş, M.** (2013). Türkçenin yabancılara öğretimi: Sorunlar, çözüm önerileri ve yabancılara Türkçe öğretiminin geleceğiyle ilgili görüşler. *Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 207-28.
- Er, K. O.** (2006). Yabancı dil öğretim programlarında kültürün etkileri. *Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(1), 1-14.
- Ercan, E.** (2023). *TRT Çocuk kanalında yer alan 6-10 yaş grubu yerli çizgi filmlerin söz varlığı açısından incelenmesi: Trafik Tayfa ve Dijital Tayfa örneği.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı, Bartın.
- Erdem, M. V.** (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde çizgi film kullanımına ilişkin öğretici görüşlerinin incelenmesi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Göçer, A., & Moğul, S.** (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış. *Turkish Studies-International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3), 797-810.
- Gül, F., ve Soysal, B.** (2009). Dil ve kültür ilişkisi üzerine. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, (13), 65-76.
- Gül, M., Uzun, R. N., & Çebi, M.** (2018). Türk kültüründeki geleneksel oyunlar ve sporlara yüzeysel bir bakış. *Journal of Turkish Studies*, 13(26), 655-671.
- Gülden, B.** (2020). Yabancı/ikinci dil öğretiminde somut olmayan kültürel miras. İçinde G. Aydın (Editör), *Yabancı/İkinci Dil Öğretiminde Kültür ve Kültürel Etkileşim*, (s. 271-311). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Güleç, İ., & Ömeroğlu, E.** (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Etkileşimi (1. b.)*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Güngördü, E.** (2003). Öğretimde görsellik ve görsel araçlarda bulunması gereken özellikler. *Milli Eğitim Dergisi*, 157(1).

- Güvenç, B.** (2005). *İnsan ve Kültür (11. b.)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- İşcan, A.** (2011). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin yeri ve önemi. *Journal of Turkish Studies*, 3(6), 939-48.
- İşcan, A.** (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarım aracı olarak filmlerden yararlanma. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 58, 437-52.
- İşcan, A. & Yassıtaş, T.** (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarında kültür aktarımı: Yedi İklim Türkçe öğretim seti örneği (B1-B2 düzeyi). *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 3(1), 47-66.
- Karakuş, N.** (2016). Maysa ve Bulut isimli animasyon çizgi filmin kültürel öğeler açısından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34), 134-149.
- Kargı, B.** (2018). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde filmlerin yeri ve önemi. *Researcher: Social Science Studies*, 6(4), 69-76.
- Kaya, N.** (2021). “Beyaz Bant”, “İki Dil Bir Bavul” ve “Çalılıkusu” filmleri aracılığıyla kültür aktarımının yabancı dil öğrenimine katkısı. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Koca, S. K.** (2012). *Türk kültüründe sembollerin dili*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Sakarya.
- Köprülü, S. G.** (2016). Erken yaşta yabancı dil öğreniminde çizgi filmlerin yeri. *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift Für Germanistik*, 4(1), 88-98.
- Kuşçu, E.** (2017). Yabancı dil öğretimi/öğreniminde görsel ve işitsel araçları kullanmanın önemi. *Asos Journal The Journal of Academic Social Science*, 5(43), 213-24.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı.** (2023a). Kültür ve Turizm Bakanlığı. Erişim: 13 Kasım 2023. <https://teftis.ktb.gov.tr/TR-263676/somut-olmayan-kulturel-mirasin-korunmasi-sozlesmesi.html>.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı.** (2023b). Kültür ve Turizm Bakanlığı. Erişim: 20 Kasım 2023. <https://www.ktb.gov.tr/TR-96254/kultur.html>.
- Memiş, M. R.** (2016). Yabancı dil öğretiminde eğitim ortamı ve kültür aktarımı. *Journal of Turkish Studies*, 11(9), 605-16.
- Meriç, C.** (1986). *Kültürden İrfana*. İstanbul: İnsan Yayınları.

- MinikaGO.** (t.y.-a). MinikaGO Dergisi. Erişim: 01 Kasım 2023. <http://www.minikagodergi.com.tr/hakkimizda>.
- MinikaGO.** (t.y.-b). MinikaGO. Erişim 01 Kasım 2023. <https://www.minikago.com.tr/hakkimizda>.
- Od, Ç.** (2013). Erken yaşta yabancı dil öğretiminde çizgi filmlerin dinlediğini anlama ve konuşma becerilerine katkısı. *Turkish Studies*, 8(10), 499-508.
- Okur, A., & Keskin, F.** (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, 6(2), 1619-40.
- Ökten, C. E., & Kavanoz, S.** (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimini hedefleyen ders kitaplarında kültür aktarımı. *Turkish Studies-International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkic*, 9(3), 845-62.
- Özdal, A.** (2023). Kültürel unsurların elektronik ortamda aktarımına bir örnek olarak “Aybek” çizgi filmi. *The Journal of Social Sciences*, (64), 223-36.
- Özdemir, C.,** (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi. *Alatoo Academic Studies, Ministry of education and science of the Kyrgyz Republic*, (2), 58-65.
- Padem, H., Göksu, A., & Konaklı, Z.** (2012). *Araştırma Yöntemleri, SPSS Uygulamalı*. İçinde H. Padem (Editör), Saraybosna.
- Pekşen Akça, R., & Baran, G.** (2018). Çizgi filmlerin Türk kültürüne ait özellikler açısından incelenmesi: “Pepee örneği”. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(17), 215-24.
- Seçkin, H.** (2020). Yabancı dil öğretiminde kültürün rolü ve aktarımı. İçinde O. Köksal (Editör), *Yabancı Dil Öğretimi ve Kültür* (s. 131-42), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Selanik Ay, T., & Korkmaz, Ç.** (2017). Sosyal bilgiler programında yer alan değerler ve kültürel öğeler bağlamında “Küçük Hezarfen” çizgi filmi. *Western Anatolia Journal of Educational Sciences*, 8(2), 49-62.
- Sevtekin, E.** (2020). *Alt yazılı çizgi filmlerin Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin dinleme/izleme becerisine etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Seyedi, G.** (2020). *Kültürlerin karşılaşma alanı olarak dil öğretim ortamları*. İçinde G. Aydın (Editör), *Yabancı/İkinci Dil Öğretiminde Kültür ve Kültürel Etkileşim* (s. 243-70), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sahin, N.** (2019). TRT'nin çocuklara yönelik çizgi filmlerinin Türkçe öğretimi ve değer aktarımı açısından incelenmesi. *Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi*, (2), 1-10.
- Şen, Ü., & Delioğlu, G.** (2023). Almanya üniversitelerinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimine yönelik verilen derslerin değerlendirilmesi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(1), 43-68.
- Şengül, K.** (2015). Öğretim elemanlarının yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan materyallere ilişkin görüşleri. *Researcher: Social Science Studies*, 3(2), 14-25.
- Tanrikulu, L., & Sömek, Z.** (2020). Erken yaşta yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi filmlerin yeri. *International Journal of Language Academy*, 8(4), 187-200.
- Tarihbilimi.net.** (t.y.). Tarihbilimi.net. Erişim: 21 Kasım 2023. <https://www.tarihbilimi.net/cogen-cevgen-oyunu/>.
- TDK.** (t.y.). Güncel Türkçe Sözlük. Erişim: 23 Mart 2023. <https://sozluk.gov.tr/>.
- Tosuncuoğlu, İ., & Köksal, O.** (2020). *Yabancı dil öğretimi ve kültür: Anadil kültürü mü? Hedef dil kültürü mü?* İçinde O. Köksal (Editör), *Yabancı Dil Öğretimi ve Kültür* (s. 39-57). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Toyran, M., Baskın, S., & Bektaş, M.** (2023). Yurt dışında Türkçe'nin yabancı bir dil olarak öğretimi: İngiltere örneği (Genel durum, sorunlar ve öneriler). *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(3), 1244-1266.
- Ültay, E., Akyurt, H., & Ültay, N.** (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 188-201.
- Ünsal, B. S.** (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde "Keloğlan" çizgi filminin kültürel etkileşim ögesi olarak incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Ünver, Ş., & Genç, A.** (2013). Görselliğin gücü: Almanca ders kitaplarındaki görselliğe ilişkin öğretmen görüşleri. *Journal of Education*, 28(1), 393-404.
- Yağlı, A.** (2018). Çizgi filmlerin yabancı dil öğretiminde kullanılması martine (Ayşegül) örneği. *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 4(12), 702-709.

- Yağlı, A.** (2022). Çocuklara yabancı dil öğretiminde çizgi filmlerin kullanılması: Zou adlı çizgi film örneği. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi (GEFAD- YABDİLSEM)*, 1(1), 33-53.
- Yeten, G.** (2022). Çocuklara Türk kültürünün aktarılmasında çizgi filmlerin yeri ve önemi. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 4(2), 71-79.
- Yıldız, O.** (2022). Dijital kültürde ramazan ayı ve kültür aktarımı: Rafadan Tayfa çizgi filmi örneği. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö11), 347-355.
- Yılmaz, F.** (2015). Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Set’indeki görsellerde kültür aktarımı. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 841-850.
- Yiğit, M.** (2017). *Kültürel Etkileşim Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi “Arnavutlukta Kültürel Etkileşim Desenleriyle”*. İstanbul: Hiper Yayınları.
- Zeyrek, S.** (2020). Dil-kültür ilişkisi doğrultusunda yabancı dil öğretimi. *International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language*, 3(2), 165-186.

EKLER

EK A: Çizgi Filmde Yer Alan Deyimler

	Deyim	Bölüm	Dakika
1.	Kaçkar'ın Baybars'a " <i>tahminlerim yine ortalığı karıştıracağını söylüyor</i> " demesi.	1	07.00
2.	Melike'nin Baybars'ın yaptığı oğlak için " <i>kusura bakma ama bu oğlaktan başka her şeye benziyor</i> " demesi.	2	05.21
3.	Mehmet Bey'in oğlak için " <i>elinize sağlık</i> " demesi.	2	09.47
4.	Baybars'ın " <i>kulakları dört açtım seni dinliyorum</i> " demesi.	3	03.14
5.	Baybars'ın " <i>ağaç oldum</i> " demesi.	4	02.29
6.	Baybars'ın " <i>başkaları yiyip bitirmeden hemen yetişmeliyim</i> " demesi.	4	03.59
7.	Tuğrul Bey'in " <i>çeng çalarken dikkatini vermelisin</i> " demesi.	4	05.54
8.	Alpman'ın Melike'ye " <i>kazanacağına eminim</i> " demesi.	4	06.16
9.	Kaçkar'ın Alpman'a " <i>babanlar onu incitmeden yakalayacaktır</i> " demesi.	4	06.36
10.	Melike'nin " <i>Baybars'tan özür dilesem iyi olacak galiba</i> " demesi.	5	06.10
11.	Mehmet Bey'in çocuklara " <i>tane tane anlatın</i> " demesi.	5	10.36
12.	Mehmet Bey'in " <i>aferin çocuklar</i> " demesi.	5	11.00
13.	Emir'in " <i>onlarda bizim gibi aynı yerde dönüp duruyorlar</i> " demesi	6	03.53

14.	Oğuzhan'ın " <i>sağ ol Melike yardıma ihtiyacımız yok</i> " demesi.	6	07.24
15.	Oğuzhan'ın " <i>siz bekleyin ben etrafa göz atacağım</i> " demesi.	6	07.48
16.	Melike'nin " <i>işe yaradı</i> " demesi.	6	10.40
17.	Oğuzhan'ın " <i>Alpman'a benden selam söyleyin</i> " demesi.	7	02.47
18.	Oğuzhan'ın Alpman'a " <i>nasıl olsa yenilecek</i> " demesi.	7	02.52
19.	Alpman'ın Baybars'a " <i>çıt çıkarmak yok</i> " demesi.	7	03.34
20.	Alpman'ın Baybars'a " <i>hani gürültü yapmak yok</i> " demesi.	7	03.49
21.	Baybars'ın " <i>özür dilerim</i> " demesi.	7	04.02
22.	Oğuzhan çamaşır yıkarken Gülşah'ın " <i>öğrenmekten zarar gelmez</i> " demesi.	7	11.54
23.	Alpman'ın Kaçkar'a mağaradan tuzları almak için " <i>bir yolunu bulalım</i> " demesi.	8	06.34
24.	Baybars tuza vurup kırar ve " <i>insan yediğinin hakkını vermeli</i> " demesi.	8	06.55
25.	Alpman'ın " <i>vay be helal olsun</i> " demesi.	8	06.59
26.	Mehmet Bey'in " <i>aferin size bir taşla iki kuş vurdunuz</i> " demesi.	8	11.45
27.	Alpman'ın " <i>oyunun tadını çıkarmak kazanmaktan daha önemli</i> " demesi.	9	04.54
28.	Mehmet Bey'in Halaz için " <i>ölçüyü fazla kaçırmış</i> " demesi.	9	11.34
29.	Oğuzhan'ın Gülşah'a " <i>yoksa sen de mi benden şüpheleniyorsun</i> " demesi.	9	12.48
30.	Melike'nin Gülşah'a " <i>plân işe yarayacak galiba</i> " demesi.	10	06.21

31.	Tuğrul Bey'in Oğuzhan ve Alpman'a " <i>hoş geldiniz çocuklar</i> " demesi.	10	06.34
32.	Alpman'ın Oğuzhan'a " <i>kenara çekil de bu iş nasıl yapılır gör</i> " demesi.	10	08.36
33.	Baybars'ın uyurken yüzüne konan sineğe vurması ve uyanıp " <i>canım acıdı</i> " demesi.	11	02.07
34.	Kaçkar'ın kaplumbağayla karşılaşınca " <i>göz göze gedik</i> " demesi.	11	06.26
35.	Baybars'ın vaşak için " <i>şimdide bize yolunuz açık olsun diyor</i> " demesi.	11	09.24
36.	Melike'nin Baybars'a " <i>tamam bir parça ama artık sessiz olacaksın söz ver</i> " demesi.	12	02.12
37.	Mehmet Bey'in " <i>gözüm arkada kalmayacak</i> " demesi.	14	02.00
38.	Kadir amcanın " <i>yiğitlerin yolu açık olsun</i> " demesi.	14	04.47
39.	Alpman " <i>Kara Bey'in ortaya çıktığı gün bu olayın olması</i> " demesi.	15	05.28
40.	Alpman'ın " <i>size de tuhaf gelmiyor mu</i> " demesi.	15	05.28
41.	Kara Bey'in " <i>bugün çok iyi iş çıkardınız</i> " demesi.	15	08.36
42.	Kara Bey Alpman'a " <i>hakkını vermeliyim baban seni çok iyi yetiştirmiş</i> " demesi.	15	10.24
43.	Kaçkar'ın Kara Bey için " <i>bence sen de ona bir fırsat versen iyi olur</i> " demesi.	16	02.05
44.	Kaçkar'ın Alpman'a " <i>içini ferah tut</i> " demesi.	16	02.37
45.	Oğuzhan'ın " <i>obayı su bastı</i> " demesi.	16	09.54

46.	Kaçkar'ın " <i>elimden geleni yaparım</i> " demesi.	17	08.10
47.	Kara Bey'in " <i>umudunuzu kaybetmeyin</i> " demesi.	17	09.45
48.	Alpman'ın Kara Bey için " <i>ne çabuk ortadan kayboldu</i> " demesi.	18	04.30
49.	Annesinin Melike'ye " <i>şimdi ben sana sıcacık çorba yaparım, için ısınır</i> " demesi.	18	09.28
50.	Alpman'ın Baybars için " <i>turp gibi</i> " demesi.	19	08.07
51.	Melike'nin " <i>gözlerime inanamıyorum</i> " demesi.	21	12.13
52.	Alpman'ın " <i>meraktan çatladım</i> " demesi.	22	02.42
53.	Kara Bey'in " <i>bugün gözünüze çarpan bir şey oldu mu</i> " demesi.	22	03.57
54.	Kara Bey'in " <i>eğer haber uçtuysa ikinizde kendinize iş ararsınız</i> " demesi.	22	04.32
55.	Melike'nin " <i>kendinize gelin</i> " demesi.	22	06.36
56.	Kara Bey'in " <i>peşimi bırakın</i> " demesi.	22	11.46
57.	Kaçkar'ın " <i>Kara Bey'in neyin peşinde olduğunu öğrenmeliyim</i> " demesi.	23	02.05
58.	Kaçkar'ın " <i>işe yarıyor mu diye deneme yapıyordum</i> " demesi.	23	09.56
59.	Kara Bey'in " <i>ne oldu herkes dilini mi yuttu yoksa</i> " demesi.	24	01.06
60.	Alpman'ın gece için " <i>hayır ona zarar vermeyeceğiz</i> " demesi.	24	02.29
61.	Kadir amcanın " <i>size inananları boşa çıkarmayın</i> " demesi.	24	08.48
62.	Melike'nin gece için " <i>izler yok oldu</i> " demesi.	24	09.51
63.	" <i>Akıl bırakmadın ki insanda</i> "	25	04.11

64.	Melike Alpman için “ <i>kafasına koyduğunu mutlaka yapar</i> ” demesi.	25	04.47
65.	Kadir amcanın gerçek Kara Bey’e “ <i>hoş geldin Kara Bey</i> ” demesi.	25	05.51
66.	Gerçek Kara Bey’in “ <i>başınıza gelenler için çok üzgünüm</i> ” demesi.	25	07.31
67.	Kadir amcanın “ <i>yalancı kendi cezasını kesmiş demektir</i> ” demesi.	25	08.10
68.	Kadir amcanın gerçek Kara Bey’e “ <i>başımızın üstünde yerin var</i> ” demesi.	25	08.30
69.	Sahte Kara Bey’in (Şahin Bey) Alpman’a “ <i>sen haddini aşıyorsun</i> ” demesi.	25	10.58
70.	Şahin Bey’in “ <i>bana iftira atıyorlar ben Kara Bey’im</i> ” demesi.	25	12.01
71.	Kadir amcanın hikâye anlatırken “ <i>evvel zaman içinde, kalbur saman içinde</i> ” demesi.	26	07.22
72.	Oğuzhan’ın “ <i>ben elimden geleni yaptım</i> ” demesi.	3.sezon- 1.bölüm	07.15
73.	Alpman’ın “ <i>ümidini kaybetme</i> ” demesi.	3.sezon- 4.bölüm	04.48
74.	Karga’nın Badur’a “ <i>sakın ağzından bir şey kaçırma demedim mi</i> ” demesi.	3.sezon- 4.bölüm	06.35
75.	Karga’nın Badur’a “ <i>aklın başına gelene kadar bize meyve toplamaya</i> ” demesi.	3.sezon- 4.bölüm	06.56
76.	Alpman’ın Halaz’a “ <i>ha gayret</i> ” demesi.	3.sezon- 4.bölüm	11.57

77.	Badur'un Alpman ve Oğuzhan'a " <i>bana isminizi bağışlar mısınız yiğitler</i> " demesi.	3.sezon- 4.bölüm	12.24
78.	Tuğrul Bey'in " <i>saraya haber göndermenin bir yolunu</i> " demesi.	3.sezon- 5.bölüm	04.26
79.	Karga'nın " <i>herkes bana boyun eğmek zorunda kalacak</i> " demesi.	3.sezon- 5.bölüm	03.03
80.	Mehmet Bey'in " <i>birbirimize destek olmalıyız</i> " demesi.	3.sezon- 5.bölüm	05.41
81.	Badur'un Karga'ya " <i>onlar olmasa bataklıktan çıkamazdım</i> " demesi.	3.sezon- 6.bölüm	02.26
82.	Karga'nın " <i>elinden böyle şeyler geliyor</i> " demesi	3.sezon- 7.bölüm	06.33
83.	Kadir amcanın " <i>babalarınızda sizinle gurur duyuyor</i> " demesi.	3.sezon- 7.bölüm	07.41
84.	Karga'nın " <i>bu sessizlik pek hayra alamet değil</i> " demesi.	3.sezon- 7.bölüm	08.11
85.	Karga'nın Gözcü'ye " <i>gözün açık olsun</i> " demesi.	3.sezon- 7.bölüm	09.10
86.	Karga'nın Badur'a " <i>böyle bir söz vermiştin sanki</i> " demesi.	3.sezon- 7.bölüm	10.11
87.	Karga'nın " <i>aferin Badur hep böyle sözünde dur</i> " demesi.	3.sezon- 7.bölüm	10.43
88.	Kaçkar'ın " <i>belki bu işe yarar</i> " demesi.	3.sezon- 8.bölüm	04.59
89.	Tuğrul Bey'in " <i>onu oyalar size vakit kazandırmış oluruz</i> " demesi.	3.sezon- 8.bölüm	05.33

90.	Mehmet Bey'in " <i>bir yolunu bulacağız</i> " demesi.	3.sezon- 8.bölüm	05.49
91.	Alpman'ın " <i>elimizden kaçırdığımıza inanamıyorum</i> " demesi.	3.sezon- 8.bölüm	07.18
92.	Karga'nın " <i>bulamayınca bir daha bakmak akıllarına gelmez</i> " demesi.	3.sezon- 8.bölüm	09.59
93.	Karga'nın " <i>diğerlerine haber verin</i> " demesi."	3.sezon- 8.bölüm	10.00
94.	Gözcü'nün " <i>her şey yerli yerinde</i> " demesi.	3.sezon- 9.bölüm	03.49
95.	Karga'nın " <i>daha neler Badur</i> " demesi.	3.sezon- 9.bölüm	05.31
96.	Kaçkar'ın " <i>arkadaşımızı rahat bırakın</i> " demesi.	3.sezon- 9.bölüm	07.21
97.	Alpman'ın Oğuzhan'a " <i>dikkat çekmemeliyiz</i> " demesi.	3.sezon- 9.bölüm	08.11
98.	Oğuzhan'ın Alpman'a " <i>bir kulağından girip diğerinden çıkıyor</i> " demesi.	3sezon- 10.bölüm	03.30
99.	Karga'nın " <i>sen Şahin Bey'e sadık birisin</i> " demesi.	3.sezon- 10.bölüm	08.11
100.	Badur'un " <i>her şey yarım kalır</i> " demesi.	3.sezon- 10.bölüm	11.01
101.	Alpman'ın " <i>ama elimizden kaçırdık</i> " demesi.	3.sezon- 11.bölüm	05.36
102.	Alpman'ın " <i>karga yollarını kesecek o zaman</i> " demesi.	3.sezon- 11.bölüm	06.11

103.	Alpman'ın " <i>siz şimdi yola çıkıp buraya gelmekte olan askerleri bulup durumu anlatacaksınız</i> " demesi.	3.sezon- 11.bölüm	06.16
104.	Mehmet Bey'in " <i>güneş doğdu</i> " demesi.	3.sezon- 11.bölüm	07.48
105.	Mehmet Bey'in " <i>hiç şüphem yok</i> " demesi.	3.sezon- 11.bölüm	07.53
106.	Karga'nın " <i>seni bir elime geçireyim</i> " demesi.	3.sezon- 11.bölüm	08.56
107.	Kaçkar'ın " <i>askerler vakit kazanıyor</i> " demesi.	3.sezon- 11.bölüm	13.32
108.	Karga'nın Badur için " <i>ne zaman lazım olsa ortadan kaybolmayı başarıyor</i> " demesi.	3.sezon- 12.bölüm	04.01
109.	Karga'nın Gözcü'ye " <i>her şeyi yok et</i> " demesi.	3.sezon- 12.bölüm	04.18
110.	Oğuzhan'ın " <i>biri onlara haber uçurmuş olmalı</i> " demesi.	3.sezon- 12.bölüm	06.56
111.	Karga'nın Mehmet Bey'e " <i>sen bu işe karışma</i> " demesi.	3.sezon- 12.bölüm	10.45
112.	Baybars'ın Badur'a " <i>eğer obamdan çıkmasaydım başıma bunlar gelmezdi</i> " demesi.	3.sezon- 12.bölüm	11.43
113.	Karga'nın " <i>çünkü tedbir almıştık</i> " demesi.	3.sezon- 12.bölüm	14.16
114.	Gözcü'nün Badur'a " <i>seni bir elime geçirirsem</i> " demesi.	3.sezon- 13.bölüm	03.07
115.	Melike'nin " <i>tuzağa düştük</i> " demesi.	3.sezon- 13.bölüm	03.43

116.	Karga'nın Badur'a " <i>seninle işimiz bitti</i> " demesi.	3.sezon- 13.bölüm	04.10
117.	Karga'nın Badur'a " <i>başının çaresine bak</i> " demesi.	3.sezon- 13.bölüm	04.13
118.	Tuğrul Bey'in Karga'ya " <i>pes edin artık</i> " demesi.	3.sezon- 13.bölüm	05.56
119.	Karga'nın " <i>bunun hesabını soracağım</i> " demesi.	3.sezon- 13.bölüm	08.21
120.	Karga'nın " <i>obanızı da elinizden alacağım</i> " demesi.	3.sezon- 13.bölüm	10.04

EK B. İzin Belgeleri

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU KARARI

Karar Tarihi	13/09/2023	Karar Sayısı	27/13
--------------	------------	--------------	-------

KURUL ÜYELERİ

Prof. Dr. Fahameddin BAŞAR / Rektör Yardımcısı - Başkan
Prof. Dr. Erol KILIÇ / Güzel Sanatlar Fakültesi - Dekan - Üye
Prof. Dr. Esra AKGÜL / MYO - Üye
Prof. Dr. Ayşe Pınar VURAL / İnsan ve Toplum Bil. Fak. - Üye

Prof. Dr. İbrahim KOCABAŞ / Eğitim Fakültesi - Dekan - Üye
Prof. Dr. Şaban SAĞLIK / Eğitim Fakültesi - Üye
Prof. Dr. Sefa SAYGILI / İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi - Üye
Dr. Fatih HASDEMİR / Hukuk Müşaviri V. - Raportör

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu 13.09.2023 tarihinde saat 14:00'de toplanmış ve aşağıdaki karar alınmıştır.

KARAR

KARAR NO 2023-27/13 Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yabancılara Türkçe Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Melike ÇİÇEK'in "Alpman Adlı Çizgi Filmin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Değerler Bağlamında İncelenmesi" isimli araştırmasında kullanacağı anket ve ölçeklerinin etik yönden uygunluğuna,

Toplantıya katılan Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyelerinin oy birliği ile karar verildi.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Fahameddin BAŞAR
Başkan

Katılmadı
Prof. Dr. Şaban SAĞLIK
Üye

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Erol KILIÇ
Üye

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Sefa SAYGILI
Üye

e-İmzalıdır
Prof. Dr. İbrahim KOCABAŞ
Üye

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Esra AKGÜL
Üye

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Ayşe Pınar VURAL
Üye

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 26.09.2023-57140

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-36763901-044-341443
Konu : Anket Çalışma İzni

25.09.2023

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 22.09.2023 tarih 56822 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi Tezli yüksek lisans programı öğrencisi Melike ÇİÇEK'in, "Alpman Adlı Çizgi Filmin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Değerler Bağlamında İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında Üniversitemizde uygulama yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür. Bilgilerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Rasim KOÇYİĞİT
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BS48R6F9M6 Pin Kodu :97152

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5695&eD=BS48R6F9M6&eS=341443>

Adres:Taşhıftlık Yerleşkesi 60150 Tokat/Türkiye
Telefon:(0356)2521616-1057 Faks:(0356)2521625
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:gensek.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Gülşah AYDIN
Unvanı: Şef
Tel No: 1079

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK C. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
BAŞVURU FORMU VE TAAHHÜTNAMESİ

EK 1- GÖRÜŞME FORMU

Alpman Adlı Çizgi Filmin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Değerler Bağlamında İncelenmesi İçin Hazırlanan Öğrenci Görüşme Soruları

Bu sorular bilimsel araştırma için hazırlanmıştır.

Demografik Sorular

1. Cinsiyet:
2. Yaş:
3. Ülke:
4. Ne zamandır Türkiye’desiniz?

Yarı Yapılandırılmış Sorular

1. Çizgi film izleyerek Türkçeyi daha kolay öğreneceğinizi düşünüyor musunuz? Neden?
2. Alpman çizgi filmindeki oyunlardan en çok hangisi/hangilerini sevdiniz? Neden?
3. Alpman çizgi filmindeki oyunlar ile ülkenizdeki oyunlar benziyor mu? Hangi oyunlar benziyor?
4. Alpman çizgi filminde en sevdiğiniz kişi kimdir? Neden?
5. Alpman çizgi filmini izlerken cümleleri kolay anlayabildiniz mi?
6. Alpman çizgi filmindeki kişilerin kıyafetlerini sevdiniz mi? En çok kimin kıyafetini sevdiniz? Neden?
7. Alpman çizgi filmini izlerken yeni kelimeler ve cümleler öğrendiniz mi? İlginizi çekenleri söyleyiniz.
8. Alpman'ın ailesi ve arkadaşlarının yaşadığı yer (oba) ilginizi çekti mi? Neden? Sizin kültürünüzde böyle bir yer var mı?
9. Alpman çizgi filminin müziğini sevdiniz mi? Sözlerinden aklınızda kalan var mı?
10. Alpman çizgi filmi ile kendi kültürünüz birbirine benziyor mu? Benziyorsa hangi konularda benziyor?
11. Sizce çizgi film izleyince en çok hangi dil becerisi gelişir? (Okuma, dinleme, konuşma, yazma)
12. Alpman çizgi filmini izlerken sıkıldınız mı? Neden?